

W TAJEMNICZYM LESIE • PANORAMY Z RĘKI • 5 TECHNIK DO OPANOWANIA
EDYCJA MGLISTYCH UJEĆ • LEWITUJĄCY PORTRET • TEST SZEROKICH ZOOMÓW

Digital Photographer

Magazyn ambitnych fotoamatorów

DPP 3/2025 POLSKA

KOMPOZYCJA KRAJOBRAZU

Najważniejsze zasady
budowania kadru

WSZYSTKO O KOLORZE

Jak posługiwać się
barwą w fotografii

IDEALNA OSTROŚĆ

5 sposobów na
ostrzejsze zdjęcia

ZABEZPIECZ SIĘ PRZED AI

Co zrobić, by Twoje
zdjęcia nie karmiły AI

Gotowi na jesień

Wykorzystaj tę najbardziej
fotogeniczną porę roku

DPP 3/2025 29 zł (w tym 8% VAT)

ISSN 2300-8475 INDEKS 298670

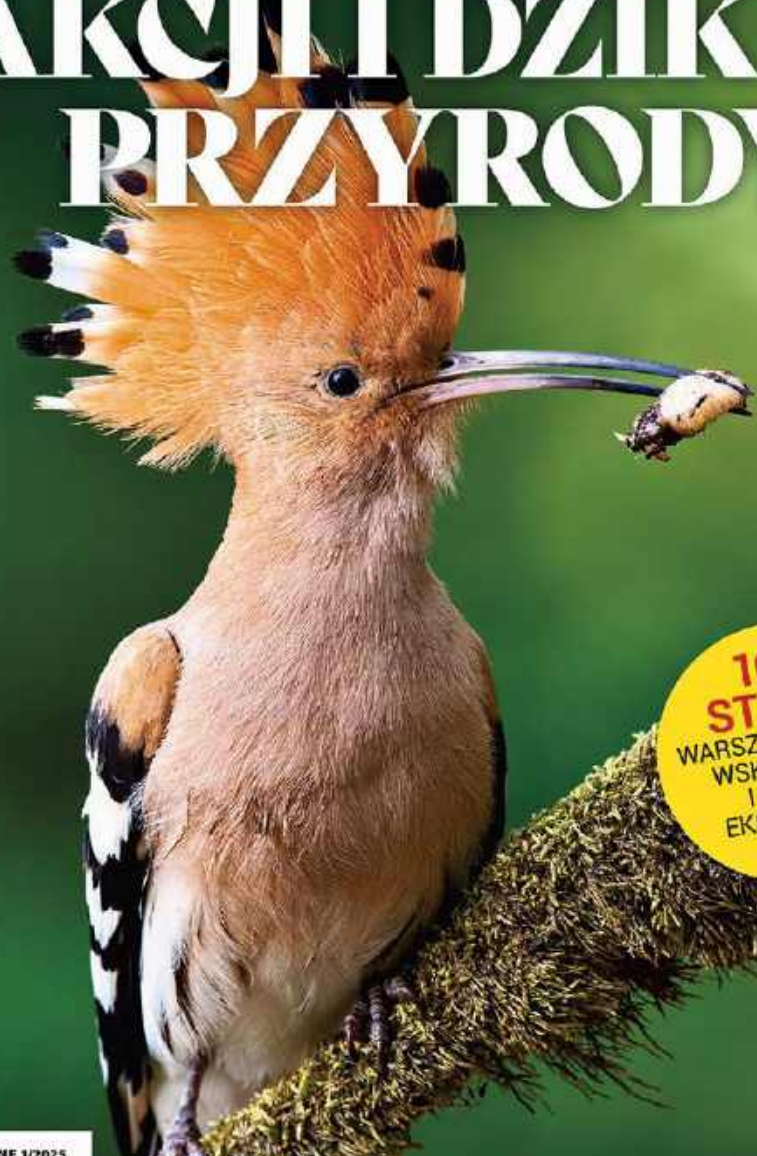

NOWE WYDANIE SPECJALNE

NOWOŚĆ!

WYDANIE SPECJALNE **DIGITAL CAMERA POLSKA**

FOTOGRAFIA AKCJI I DZIKIEJ PRZYRODY

**160
STRON**
WARSZTATOWYCH
WSKAZÓWEK
I PORAD
EKSPERTÓW

WYDANIE SPECJALNE 1/2025
38 zł (w tym 8% VAT) INDEKS 406680
Nakład: 14.500 egz. ISSN 2544-8471

01 >

9 772544 847151

**Zawsze
ostre
zjęcia**

**Kulisy pracy
fotografów
dzikiej przyrody**

Zeskanuj kod i zamów z bezpłatną
przesyłką na UlubionyKiosk.pl

„Jesień to ten moment w roku, gdy krajobraz wreszcie przestaje ziewać. Światło staje się miękkie i plastyczne, a wypaloną słońcem zielen zastępuje feeria barw”

Jesień to ten moment w roku, gdy krajobraz wreszcie przestaje ziewać. Światło staje się miękkie i plastyczne, bo słońce wisi już nisko, modelując scenę i wydłużając cienie. Wypaloną słońcem zielen zastępuje feeria barw: żółcie i rudości, burgundy i miedzie - kadry aż kipią kolorami. Również na niebie nareszcie „coś się dzieje”. Bo dla pejzażysty nie ma nic gorszego niż nudne, puste sklepienie...

Coraz krótszy dzień oznacza też, że nie musimy już wstawać w środku nocy, by dotrzeć na lokację przed wschodem słońca - złota godzina przychodzi niespiesznie i trwa znacznie dłużej. Wreszcie pojawiają się mgły, które wypełniają białą otuliną doliny i snują się nisko nad łąkami.

Rozpraszają światło, delikatnie obniżają kontrast i dodają nastroju - bez Photoshopa i bez wysiłku.

Deszcz? Niech pada! Jak mawiają pejzażyści: zła pogoda przynosi dobre zdjęcia. Zaraz po deszczu mokre liście świecą, kolory gęstnieją, kałuże tworzą naturalne punkty zainteresowania. Nie czekaj więc na „idealne warunki”. Spakuj filtr polaryzacyjny (odetnie odbłaski i podbije barwy), ubierz się ciepło i zrób rekonesans. A co, gdy znajdziesz się już na miejscu? Tego dowiesz się właśnie z tego wydania *Digital Photographer!*

Miłej lektury!
Maciej Zieliński
Redaktor Naczelny

W numerze

8 Barwy jesieni

Uchwycić esencję tej najbardziej fotogenicznej pory roku, budując kompozycje oparte o detal i kolor.

20 Kompletny przewodnik po kompozycji w krajobrazie

Wynieś swoją fotografię krajobrazową na wyższy poziom dzięki tym sprawdzonym technikom kompozycyjnym.

30 Nowe pomysły na jesienne pejzaże

Naucz się panować nad ekspozycją, by uchwycić subtelne oblicze najbardziej kolorowej pory roku.

40 Z aparatem w magicznym lesie

Wykorzystaj jesienne barwy, światło i szczegóły, by tworzyć zachwycające zdjęcia leśnych pejzaży.

52 Fotografuj krajobrazy o złotej godzinie

Najlepsze sposoby na spektakularne pejzaże o wschodzie i zachodzie słońca.

62 Wykorzystaj kolor

Dowiedz się, jak tony, nasycenie i balans bieli współdziałają ze sobą, decydując o wyglądzie Twoich zdjęć.

74 Rozszerzone ISO

Twórz wolne od szumu długie ekspozycje prosto z aparatu, zachowując kontrolę nad detalami w światłach i cieniach.

30

Nowe pomysły na jesienne pejzaże

76 Wymagające panoramy

Jak tworzyć panoramy w ciasnych przestrzeniach, radzić sobie z wadami optyki i powtarzalnymi wzorami, by płynnie łączyć wiele kadrów.

82 Stwórz lewitujący portret

Zadziw swoich znajomych artystycznym portretem, przeciwstawiającym się prawom fizyki.

88 Pomaluj noc

Wróć do podstaw fotografii i odkryj twórczy potencjał, jaki oferuje wykonywanie zdjęć przy słabym świetle.

98 5 sposobów na ostrzejsze zdjęcia

Spraw, by Twoje zdjęcia były zawsze tak wyraźne, jak to tylko możliwe.

106 Pro techniki które warto opanować!

Wraz z rozwojem technologii rosną także Twoje kreatywne możliwości. Oto zestaw profesjonalnych trików, dzięki którym staniesz się lepszym fotografem!

126 Dodaj blasku zdjęciom lasu

Dodaj mocną słoneczną poświatę by wydobyć ze zdjęcia lasu pełnię życia.

128 Kontroluj kolorystykę

Użyj narzędzia Punkt koloru, aby zyskać twórczą kontrolę.

130 Zaawansowane B&W w Adobe Lightroom

Przejmij pełną kontrolę nad konwersją dzięki opcji Mikser czerni i bieli.

132 Ożyw mgliste jesienne kadry

Lightroom ma wszystko, czego potrzebujesz, by wydobyć z jesiennych kadrów to, co najlepsze.

134 Zoomy do zdjęć krajobrazu

Uchwycić jesienne pejzaże w pełnej krasie za pomocą jednego z tych niesamowitych obiektywów zmiennoogniskowych do pełnoklatkowych bezlusterkowców.

142 Chron swoje zdjęcia przed AI

Puszka Pandory została otwarta a sztuczna inteligencja już z nami zostanie. Oto, jak możesz chronić swoje zdjęcia przed wykorzystaniem ich do trenowania modeli AI bez Twojej zgody.

142

Chron swoje zdjęcia przed AI

20

Kompletny przewodnik
po kompozycji w krajobrazie

52

Fotografuj
krajobrazy
o złotej godzinie

62

Wykorzystaj
kolor

106

Pro techniki które
warto opanować!

98

5 sposobów na
ostrzejsze zdjęcia

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Ben Pulletz

📷 @benpulletz

Strona: www.feathersandhills.com

Miejsce: Glastonbury Tor, Somerset, UK

Parametry: Canon EOS 5D Mark IV,
Canon EF100-400 mm f/4.5-5.6L IS II USM,
1/100 s, f/5, ISO 800

Historia zdjęcia: Piękno wschodu słońca od zawsze stanowi źródło inspiracji dla fotografów na całym świecie – także dla 21-letniego Bena Pulletza, który mimo młodego wieku ma już na koncie wiele międzynarodowych nagród. Pasję do fotografii odkrył zaledwie pięć lat temu, a dziś jego misją jest uchwycenie magii poranka widzianej przez obiektyw. „Wierzę w długie godziny spędzone na poszukiwaniu odpowiednich miejsc, wczesne pobudki i ogromną determinację, żeby uchwycić niesamowite obrazy natury – bez wymówek, nigdy nie rezygnuję!” – mówi.

Kiedy Ben dotarł na miejsce w hrabstwie Somerset, pierwsze, co zwróciło jego uwagę,

Powyżej **Mglisty poranek**

Zdjęcie Bena pokazuje nowe spojrzenie na tę dobrze znaną scenę, ale to wiele warstw kadru przyciągnęło go najbardziej – od krów na pierwszym planie po Glastonbury Tor w tle.

to miękkie światło porannego nieba. Słońce właśnie wschodziło zza wzgórza Glastonbury Tor, a ciepła poświata i złote tony zalewały krajobraz. „W chwili, gdy kolory zaczęły nabierać intensywności, zobaczyłem krowy idące w stronę bramy – pewnie czekały na rolnika z sianem” – wspomina. To zestawienie elementów sprawiło, że poczuł potrzebę uchwycenia sceny. „Zdjęć Glastonbury Tor jest już mnóstwo, więc

chciałem czegoś innego niż klasyczne ujęcie słońca za wzgórzem” – wyjaśnia. „Krowy odgrywają tu ważną rolę, ale najbardziej urzekło mnie warstwowanie kadru – pałki wodne na pierwszym planie, mgła w tle i poranne światło rozświetlające mgiełkę. Wszystko to sprawiło, że kadr złożył się w jedną całość”.

Mimo silnego wiatru Ben postanowił fotografować z ręki, opierając się o samochód, żeby zminimalizować ryzyko poruszenia. „Nie chciałem stracić tego momentu, zanim chmury w oddali się przesuną” – dodaje. Wykonał kilka ujęć, obserwując przemieszczające się krowy, aby mieć pewność, że uda mu się uchwycić kadr z ich idealnym rozmieszczeniem w kadrze.

Barwy jesieni

Uchwycić esencję tej najbardziej fotogenicznej pory roku, budując kompozycje oparte o detal i kolor.

Wszechobecny kolor
Jesień to zwodniczo trudna
pora roku do robienia zdjęć
ze względu na konieczność
ściśłego kontrolowania barw
i kreatywnego podejścia
do kadrowania.

Jesień jest z pewnością ulubioną porą roku wielu fotografów. Połączenie oszałamiających kolorów i detali, a także ogromny zakres zmian zachodzących w wyglądzie krajobrazu inspirują do utrwalenia jej na zdjęciach bardziej niż w jakiegokolwiek innej porze roku. Oczywiście pokryte śniegiem wzgórza prezentują się naprawdę pięknie, a promienie letniego słońca mogą tworzyć wyjątkowe cienie, jednak jesień to pora roku, w której możemy odkrywać znajome miejsca całkowicie na nowo.

Chociaż radykalne zmiany kolorystyczne są tym aspektem jesieni, którego większość z nas oczekuje już od września, to oczywiście

sama ta pora roku trwa nieco dłużej. W tym czasie na większości obszaru półkuli północnej pogoda zaczyna się zmieniać i staje się zdecydowanie bardziej niespokojna. Może to nie być szczególnie atrakcyjny czas dla osób lubiących wędrować po górach i rowerzystów, ale dla fotografów spektakularne burze i światło, jakie można zaobserwować podczas zmiany pogody, są wystarczającym powodem, aby wziąć aparat w rękę i wyruszyć w teren. Osobną kwestią są również krótsze dni – wielką ulgę stanowi wówczas możliwość sfotografowania wschodu słońca bez konieczności zrywania się o 4:30 nad ranem. Mając cały ten fotograficzny potencjał na wycią-

gnięcie ręki, łatwo jest dać się ponieść emocjom i wyruszyć w plener z założeniem, że fizyczne zmiany zachodzące w otoczeniu będą wystarczające, aby można było bez wysiłku zrobić oszałamiające ujęcia. Niezwykle ważne jest jednak, by zrozumieć psychologiczne powody, dla których jesienne obrazy tak dobrze rezonują z widzami, oraz nauczyć się jak najlepiej wykorzystywać kolor, światło i detale do opowiedzenia historii tej pory roku i oddania jej atmosfery. Nie jest to wcale takie proste, jak się wydaje! W tym artykule odkryjemy przed Tobą profesjonalne sekrety wykonywania prawdziwie zniewalających zdjęć jesiennych krajobrazów.

BARDZIEJ PŁASKI PROFIL

Brak staranności w doborze parametrów ekspozycji scen oświetlonych frontalnie może skutkować tym, że zrobione zdjęcia będą wydawać się płaskie i matowe, szczególnie w przypadku ujęć wykonywanych z użyciem dłuższej ogniskowej.

ŁATWIEJSZA EKSPOZYCJA

W przypadku niektórych scen uchwycenie całego zakresu tonalnego może być łatwiejsze niż w przypadku innych. Staraj się umieścić w tle kadru ciemniejsze niebo, aby zwiększyć kontrast zdjęcia.

ELEMENTY PIERWSZEGO PLANU

Jeśli masz do czynienia ze sceną, w obrębie której na pierwszym planie znajduje się coś interesującego, oświetlenie przednie może zostać wykorzystane do skierowania uwagi widza z powrotem w to miejsce, aby zachęcić go do eksploracji całego obrazu.

Światło przednie

Wykorzystaj charakter jesiennego światła

Wykorzystaj w pełni słabe, ukierunkowane oświetlenie, aby móc tworzyć obrazy, z których aż bije blask

Często mówi się, że pierwsze oznaki przejścia lata w jesień objawiają się zmianą charakteru światła. O tej porze roku o wschodzie słońca zauważalna staje się zarówno zmiana temperatury powietrza, jak i intensywność czerwieni i żółci oglądanych w świetle późnego popołudnia. Po części jest to iluzja spowodowana wcześniejszym osiągnięciem przez słońce niższej kulminacyjnej pozycji na niebie, ale jest to także efekt temperatury i gęstości powietrza.

Należy jednak również zwrócić uwagę na kolor powierzchni, od których odbija się światło. Zieleni wiosny w czasie gorących letnich miesięcy prawie całkowicie wyblakła i stopniowo zaczynają pojawiać się brązy, czerwienie i żółcie. Zmienia to odcień odbijającego się światła słonecznego i przyczynia się do powstania wspomnianego iluzorycznego blasku.

Zrozumienie tej zmiany daje fotografom przewagę przy planowaniu czasu i wyborze miejsca sesji. Sprawdzając przewidywane godziny wschodu i zachodu słońca oraz dokładną jego pozycję w danym czasie, możemy zdecydować się użyć światła w taki sposób, aby optymalnie podkreślić cechy danej lokalizacji. Na przykład wybranie

miejsca, w którym zachodzące słońce chowa się za baldachimem liści, zapewnia piękne światło tylnoboczne, które wydaje się sprawiać, że drzewa same emitują światło od wewnątrz. Z kolei bez odpowiedniego rozeznania możesz znaleźć się w miejscu, w którym po godzinie 15 słońce nie będzie już bezpośrednio oświetlać krajobrazu, co sprawi, że pierwszy plan będzie nijaki, i będzie się miało wrażenie, że wszystko, co interesujące, dzieje się w następnej dolinie. Dlatego ważne jest, aby wybierać lokalizację z dużym wyprzedzeniem. W ten sposób po przybyciu na miejsce możesz skupić się na uchwyceniu możliwie różnorodnych warunków oświetleniowych, by kolejne wykonywane w danym miejscu zdjęcia jak najbardziej się od siebie różniły.

Powinieneś także wziąć pod uwagę warunki atmosferyczne – znajdując się już w określonej lokalizacji, wyobraź sobie, jak może ona wyglądać spowita mgłą lub w deszczu, i śledź prognozę pogody, a następnie wykorzystaj okazję do zrobienia spektakularnych ujęć, gdy pojawi się możliwość wystąpienia zamgleń lub opadów. Kluczem jest odnalezienie i uwiecznienie cech, które podkreślą wyjątkowość jesiennego oświetlenia.

Fotografuj o różnych porach dnia

Rób zdjęcia przez cały dzień, by zarejestrować różne wzory oświetleniowe

PRZEDŚWIT

Zanim słońce wzejdzie nad horyzontem, można uchwycić cudownie stonowane, ale atrakcyjne kolory, które udowadniają, że intensywność i nasycenie barw nie są jedynymi cechami wartymi Twojej uwagi. Szukaj zamglonych, uciekających w dal leśnych ścieżek, cichych polan i nierzuchomych odbić o ogólnie cieplej tonacji.

WSCHÓD/ZACHÓD SŁOŃCA

Uchwyc słońce przebijające się przez baldachim kolorowych liści lub żarzące się przez warstwy mgły. Wykorzystaj ten czas, aby uchwycić długie cienie, ale uważaj na mikroprześwietlenia – „gorące” punkty wypalonych szczegółów na drobnych gałązkach lub w kałużach, które mogą rozpraszać uwagę.

POŁUDNIE

Nie jest to ulubiona pora dnia większości fotografów, ale jesienią południowe słońce może stworzyć silny kontrast. Sфотографuj złote liście na tle błękitnego nieba, aby uzyskać surową, graficzną kompozycję, która odsłoni również żyłki i fakturę samych liści. Unikaj jednak rejestrowania w kadrze samego słońca.

ZMIERZCH

Jesień to nie tylko specyficzna pogoda, ale przede wszystkim intensywne kolory. Mroźne, chłodne wieczory mogą być bardzo nastrojowe, więc pomyśl o uchwyceniu płaskich, zamglonych scen z przewagą kolorów o wysokiej temperaturze barwowej wyrażonej w kelwinach (niebieskiego i niebieskozielonego). Wykorzystuj słabe światło, aby móc zarejestrować leśne strumienie z użyciem długiego czasu naświetlania.

STARANNA EKSPOZYCJA

Jeśli aparat próbuje niedoświetlić scenę z powodu padającego na nią bezpośredniego światła słonecznego, zwiększ wartość ekspozycji.

ŚWIATŁO TYLNO-BOCZNE

Wykluczenie źródła światła z kadru nadal pozwala zachować kontrastowe i przyciągające wzrok poświaty widoczne wokół krawędzi, separując obiekty z tła.

ATRAKCYJNE BLASKI

Podświetlenie sprawia, że kolorowe liście wydają się oświetlone od środka, pomaga to podkreślić ich wewnętrzną strukturę i uwydatnia szczegóły.

Podświetlenie**UŻYJ LAMPY
BŁYSKOWEJ**

Spróbuj tego: w przypadku wykonywania zdjęć pod słońce dodaj trochę sztucznego światła, aby uwydatnić szczegóły pierwszego planu i rozjaśnić nieco niektóre cienie. Pamiętaj jednak o nałożeniu na głowicę lampy filtra ocieplającego (CTO), aby „zimne” światło błyskowe nie zepsuło ciepłego jesiennego nastroju sceny.

Światło boczne**DODAWANIE GŁĘBI**

Zróźnicowanie światła i cieni pomaga ukazać odległość dzielącą poszczególne elementy sceny i stworzyć wrażenie jej trójwymiarowości.

**PRZEŚWIETLONE
ŚWIATŁA**

Uważaj na niewielkie obszary wypalonych szczegółów, które mogą występować po jednej stronie drzewa lub pojawiać się na położonych wyżej na gałęzi liściach.

KSZTAŁT I FORMA

Padające z boku promienie światła podkreślają fakturę pni drzew i ścian skalnych, dodając zdjęciu siły wyrazu.

Przemysł kompozycji

Kadruj starannie, aby jeszcze podkreślić wpływ koloru na wygląd krajobrazu

Z czasem staje się jasne, że kolor w jesiennej scenerii wpływa na wygląd miejsca na wielu poziomach. Gdy przymierzasz się do wykonania zdjęcia, od razu uderza Cię duża rozpiętość gamy kolorów i zmiana w wyglądzie pejzażu, jaka zaszła w stosunkowo krótkim czasie.

Nawet jeśli nigdy wcześniej nie byłeś w danym miejscu, patrząc na drzewa, możesz zobaczyć, jak zmiana pory roku odmieniła środowisko. Następnie, gdy przyjrzyj się bliżej, zobaczysz, jak w mniejszej skali kolor może oddziaływać na poziomie lokalnym.

Nawet kilka opadłych liści leżących na ścieżce, każdy w innym odcieniu czerwieni, żółci i koloru pomarańczowego, może stworzyć piękną winietę dla większej sceny. Gdy zdasz sobie z tego sprawę, łatwiej będzie Ci zrozumieć, jak bardzo kwestia skali jest ukrytym aspektem, który ostatecznie pozwala kontrolować wpływ koloru na odbiorcę fotografii.

Kolory jesieni są oszałamiające i należy zadbać o ich prawidłowe oddanie na naszych fotografiach, jednak to wpływ tych barw na otaczający krajobraz inspiruje wyobraźnię. Odbiorca obrazu musi niejako wejść w scenę

i wyobrazić sobie, jak wyglądała przed transformacją i po niej. Włączając do naszych ujęć elementy, które pokazują, jak wyglądała scena, gdy na nią patrzyliśmy, możemy wprowadzić do obrazu szerszy kontekst.

W takich przypadkach niekoniecznie najlepszym wyborem jest wykonanie możliwie najszerzego ujęcia. Chociaż pomaga to oddać na zdjęciu rozległość sceny, to czasami może prowadzić do zagubienia koloru w kadrze. Użycie dłuższej ogniskowej to jeden ze sposobów na kompresję wszystkich elementów i sprawienie, by kolorowe liście stały się częścią większej narracji.

Może to zabrzmieć zbyt conceptualnie, ale oznacza to, że jeśli w scenie dzieją się inne ciekawe rzeczy, to sam kolor staje się mniej ważnym powodem zrobienia zdjęcia, a bardziej dramatycznym elementem scenicznym, służącym do powiązania ze sobą razem wszystkich obiektów. Dlatego dobrym twórczym pomysłem może być jedynie zasugerowanie na obrazie jesiennej kolorystyki, a nie uczynienie jej głównym tematem.

Daleko z prawej

Stwórz obramowanie

Wykorzystanie jesiennego koloru jako środka kompozycyjnego to skuteczny sposób na nadanie mu funkcji. Użycie przyciągających wzrok drzew do obramowania innego obiektu pomaga powiązać elementy sceny i pozwala zwiększyć zainteresowanie oglądających.

Z prawej

Wykorzystuj odbicia

Sceny mające w sobie element odbicia mogą być spektakularne zwłaszcza jesienią ze względu na zwielokrotniające się żywe barwy. Fotografuj przy słabym wietrze, aby zarejestrowane odbicie było nieskazitelne.

Kontroluj kontekst za pomocą przysłony

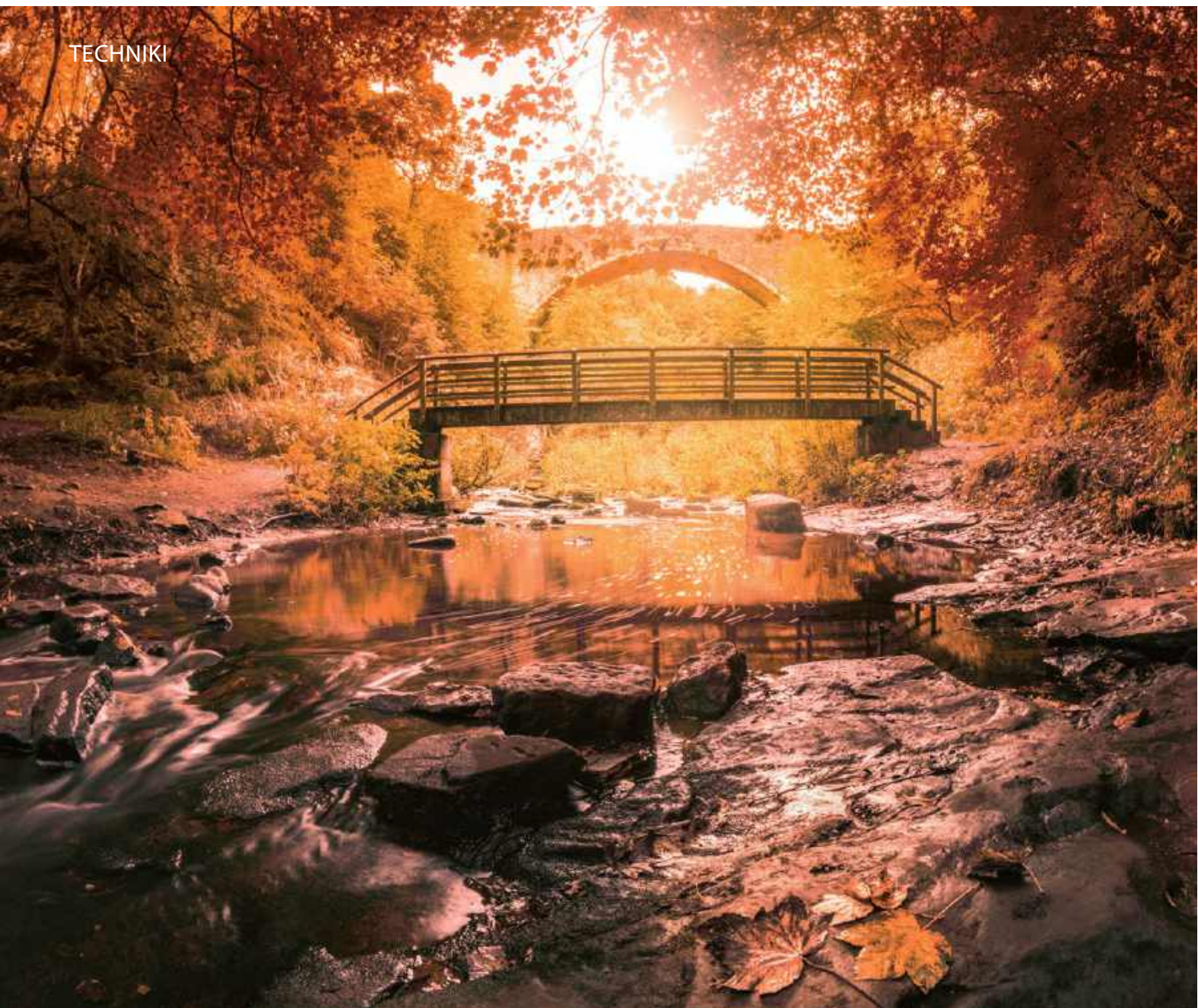
1 Wybierz scenarię Poszukaj perspektywy kadrowania zapewniającej dużą głębię np. sceny bogatej w elementy pierwszego planu z dopełniającymi kolorami w tle. Użyj głębi ostrości, aby podkreślić jesienne elementy, ograniczając widoczność szczegółów obiektów znajdujących się najbliżej.

2 Zaczynj od mocnego otwarcia przysłony Aby uzyskać najsilniejszy efekt, użyj maksymalnego otworu względnego obiektywu. W przypadku wykonywania szerszych ujęć ważne jest, aby spadek ostrości wydawał się celowy, w przeciwnym razie może to zostać zinterpretowane jako błąd polegający na niewłaściwym doborze wielkości otworu przysłony.

3 Dostosuj odległość ostrzenia i przysłonę Jeśli zależy Ci na większej głębi, przymknij nieco otwór przysłony i upewnij się, że kompozycja obrazu nadal wyraźnie opiera się na wykorzystaniu efektu małej głębi ostrości. Także zmiana odległości, na jaką zogniskowany jest obiektyw, wpływa na ostrość i perspektywę.

Pracuj z kolorem

Wiernie uchwycić bogate jesienne barwy.
Pokaż naturalną, ale uderzającą intensywność

Jesień to dla początkujących fotografów ta pora roku, w której mogą się oni przekonać, że aparaty nie zawsze są w stanie wiernie zarejestrować kolorystykę sceny. Dobór właściwego balansu bieli nie zawsze jest łatwy, co czasami wywołuje frustrację, ponieważ niektóre uchwycone krajobrazy pozbawione są atmosfery i głębi. W końcu czy istotą cyfrowej kontroli odwzorowywania kolorów nie jest szybkość i łatwość, z jaką można usunąć silne dominanty kolorystyczne, aby uzyskać naturalistyczny obraz? Dlaczegoż więc sceny jesienne wydają się tak szare i pozbawione siły wyrazu?

Z doświadczenia wiemy, że neutralizacja przebarwień jest ważnym aspektem kontroli balansu bieli, ale może ona również usunąć zmiany kolorystyczne, na których uchwyceniu właśnie naj-

bardziej nam zależy. Systemy automatycznego balansu bieli rzadko dobrze radzą sobie z uchwyceniem ognistego koloru liści lub ognistych zachodów słońca, ponieważ są dostrojone do typowych barw w oparciu o wcześniej ustalony standard. Aparat „nie wie”, że fotografujesz jesienną scenę, „widzi” jedynie silną dominację kolorów o niskiej temperaturze barwowej wyrażonej w kelwinach, które w przypadku typowej sceny by nie występowały, więc próbuje skorygować tę nierównowagę.

To stawia nas przed problemem, z którym musimy sobie jakoś poradzić. W jaki sposób możemy być pewni, że uchwycimy spektakularne kolory, nie przesadzając i nie tworząc nienaturalnej palety barw? Sztuczka polega na

Powyżej

Polaryzacyjna doskonałość

Okrągły filtr polaryzacyjny to niezbędne akcesorium, które koniecznie trzeba mieć jesienią w swojej torbie fotograficznej. W przypadku tego zdjęcia zastosowałem go, aby usunąć połysk z mokrych skał i powierzchni liści.

U góry, z prawej

Paleta kolorów

Pomimo dominacji silnych kolorów o niskiej temperaturze barwowej wyrażonej w kelwinach, takich jak czerwienie i barwa pomarańczowa, postaraj się koniecznie zachować niektóre błękity, zielenie i odcienie barwy niebieskozielonej, zarówno w obrębie roślinności, jak i w cieniach, aby uzyskać przyjemny kontrast kolorów.

Dostosuj balans bieli w aparacie Znajdź idealną równowagę ciepłych i chłodnych kolorów

1 Zrób zdjęcia próbne Zaczynj od ujęcia w trybie automatycznego balansu bieli (AWB), aby uzyskać neutralny obraz referencyjny. Obraz taki prawdopodobnie będzie pozbawiony mocnych kolorów i może wydawać się dość płaski. Możesz go później usunąć.

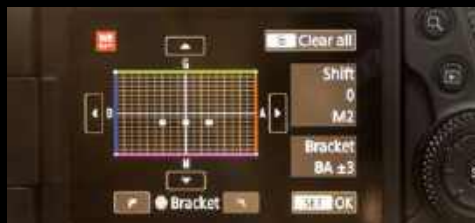
2 Wybierz gotowy tryb Ustaw taki balans bieli, który podkreśli jesienne kolory bardziej niż chłodniejsze odcienie. Zaczynj od ustawienia Pochmurno, a następnie wypróbuj Cień, po czym użyj obrazu referencyjnego wykonanego w kroku 1, aby upewnić się, że na przykład nie usuwasz całkowicie chłodniejszych cieni.

3 Przejdź na kelwiny Wybierz w menu balansu bieli aparatu tryb ręcznego ustawiania temperatury barwowej w kelwinach. Umożliwi to najbardziej precyzyjne jej określenie. Przejdź przez wszystkie opcje i aktywuj ustawienie oznaczone ikonką podobną do tej widocznej na powyższym zdjęciu.

4 Dostosuj balans Często istnieje możliwość dalszego dostosowania balansu wybranego trybu balansu bieli. Kliknij przycisk Dopusaj i użyj sterujących elementów aparatu, aby na przykład dodać więcej zieleni lub magenty, co pozwoli wiernie odwzorować odcienie scenarii.

5 Skorzystaj z funkcji bracketingu balansu bieli Wiele aparatów umożliwia wykonanie serii ujęć z automatycznie zmienianym ustawieniem balansu bieli. Możesz zarejestrować sekwencję klatek, z których każda będzie miała inną kolorystykę. Możesz także dostosować wielkość przesunięcia balansu zielony/magenta i niebieski/bursztynowy.

6 Ponownie zrób zdjęcie Korzystając z serii zarejestrowanych obrazów, porównaj je z oryginalnym obrazem referencyjnym i wybierz balans bieli, który pozwala do=brze odwzorować spektakularne jesienne kolory, nie nadając scenie fałszywego wyglądu. Zawsze zapisuj zdjęcia w formacie RAW, aby móc wprowadzać dalsze poprawki na etapie postprodukcji.

Uchwycić szczegóły jesieni

Przedstaw jeszcze lepszy obraz tej pięknej pory roku, skupiając się na mniejszych elementach i detalach

Wystarczy rzucić okiem na bibliotekę dowolnego banku zdjęć, aby przekonać się, że rozległe widoki jesiennych lasów nie są jedynymi chętnie kupowanymi zdjęciami przedstawiającymi tę porę roku. W rzeczywistości, podczas gdy drogi wijące się poprzez mozaikę kolorów to oczywiście popularny temat wielu takich „stockowych” ujęć, to prawdopodobnie większa część fotografów rejestrujących obrazy na sprzedaż koncentruje się na robieniu zdjęć sugerujących jesień poprzez studia mniejszych scen. Liście leżące w strumieniu lub na ścieżce, opadłe kasztany, układy żołądki i pojawiające się zimowe jagody znajdują się na pierwszych miejscach listy wyników nawet najbardziej ogólnych wyszukiwań. A to dlatego, że aspekt konceptualny skuteczniej oddaje wrażenie uczestniczenia w jesiennym spacerze, przygotowań do dożynek itp. Krótko mówiąc, oddziałuje na więcej zmysłów widza, a nie tylko na jego wzrok.

To niezwykle skuteczna strategia zachęcania oglądających do zaangażowania się w odkrywanie obrazów. Jeśli potrafisz zastosować ją w odniesieniu do uwieczniania sceny, pobudzając przy tym wyobraźnię, możesz w mniejszym stopniu polegać na samej tylko spektakularnej zawartości kadru, a w większym oprzeć się wyrazu fotografii na chęci odkrywania obrazu przez widza.

W wypadku tak efektownych zdjęć jak jesiennych widoków może to nie wydawać się konieczne, jednak warto przezwyciężyć pokusę wykonywania sztamponowych fotografii.

Każdy wie, czym jest jesień i widział już tysiące zdjęć zrobionych o tej porze roku. Ludzie żyjący w klimacie umiarkowanym mają okazję co roku doświadczyć tej naturalnej przemiany własnymi zmysłami. Nawet odbiorcy fotografii mieszkający w częściach świata, w których zmiany kolorów nie są tak wyraźne, prawdopodobnie widzieli już wiele obrazów wyczerpująco przedstawiających ten proces. To powoduje, że trudno jest sprawić, by jesienna scena była warta więcej niż tylko przelotne spojrzenie.

Dlatego podejście do wykonywania takich zdjęć na zasadzie „nie mów, tylko pokaż” może sprawić, że Twoje obrazy będą się wyróżniać. Ukazywanie szczegółów nie musi oznaczać wyłącznie tego, co rozumiemy przez fotografowanie za pomocą obiektywu makro – może również polegać na przedstawianiu rozległych scen, ale poprzez skupienie się na elementach budujących określony nastrój i wywołujących skojarzenia, a nie przedstawianiu scenerii w sposób dosłowny. Zawsze zastanów się, jakie uczucia wywołuje w Tobie dana scena i dlaczego chcesz ją sfotografować, ponieważ pomoże Ci to określić, jak dużą siłą przyciągania uwagi widzów może mieć gotowy obraz.

SIĘGNIJ PO STATYW

Fotografowanie scen

leśnych często wymaga podparcia aparatu z powodu ograniczonego natężenia światła otoczenia. Wybierz model z wyjmowaną lub odwracalną kolumną centralną, dzięki której korpus aparatu można umieścić nisko nad ziemią, co pozwoli wykonywać klasyczne ujęcia jesiennych detali.

Z prawej

Abstrakcyjna magia

Połącz ciasne kadrowanie z kreatywnymi ekspozycjami, a będziesz mógł rozmyć kolor i światło. Taki obraz będzie czymś więcej niż oczywistym impresjonistycznym studium jesieni.

© Peter Cairns

Jesienny strumień

Ustaw aparat na statywie i uchwycić w lesie kolorowe ujęcie o sile oddziaływania wzmocnionej ruchem wody płynącego strumienia. Użyj dłuższego czasu ekspozycji, aby zarejestrować na powierzchni wody ślady nurtu za pomocą płynących z nim liści. Jednocześnie czas otwarcia migawki powyżej 10 s powinien uwidocznić jesiennie odbicia, ponieważ długa ekspozycja nadaje wodzie szklistą fakturę.

© Glenn Traver / 500px za pośrednictwem Getty Image

Martwa natura

Użyj obiektywu o ogniskowej 50 mm lub dłuższej, aby zrobić zbliżenia liści leżących na leśnej ściółce lub chodniku w jesiennym parku. Podczas gdy niearanżowane sceny mogą być miłe dla oka, nie wykluczaj układania liści na ławce w parku lub łączenia ze sobą wielu różnokolorowych ich okazów, aby poszerzyć paletę barw.

© Peter Cairns

Mgła

Nic nie oddaje lepiej atmosfery tej pory roku niż mglista sceneria leśna. Aby dodać obrazowi głębi, postaraj się uchwycić zanikające w tle szczegóły. Użyj dłuższej ogniskowej, aby skompresować elementy sceny i wyolbrzymić brak ostrości. Pamiętaj też, aby dodatkowo skompensować ekspozycję, co pozwoli zapobiec niedoświetleniu obrazu.

© Xuanyu Han / Moments za pośrednictwem Getty Images

Podświetlone pajęczyny

Wilgotne powietrze sprawia, że na pajęczynach i liściach osadza się dobrze widoczna rosa. Wstań wcześniej rano i uchwycić krople wody na jedwabnych nitkach, które wyglądają jak diamentowe naszyjniki. Podświetlenie przy słabym nasłonecznieniu pomoże jeszcze bardziej podkreślić ów wzór. Używaj różnych ogniskowych, aby ukazać także otoczenie lub wypełnić pajęczyną cały kadr.

© Susame Jutzeler

Warsztaty z edycji

W profesjonalnej fotografii cyfrowej precyzyjne zarządzanie kolorami nie kończy się na wyborze ustawień w aparacie

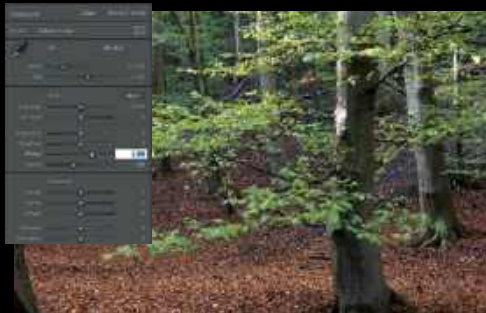
Chociaż często możliwe jest zrobienie niemal gotowej do druku fotografii od razu podczas fotografowania, to w przypadku każdego obrazu cyfrowego zaleca się dokonanie drobnych korekt w oprogramowaniu do edycji w celu uzyskania jak najlepszych wyników. Stosowanie się do tej zasady jest bardzo istotne zwłaszcza w przypadku zdjęć jesiennych. Spektrum mocnych kolorów rzadko kiedy można uchwycić w całości na jednym obrazie, bez poddania pliku jakiegos rodzaju edycji końcowej. Nie muszą to być ekstremalne korekty – wystarczające może się okazać po prostu dostosowanie balansu bieli lub wyregulowanie odcienia określonego koloru, aby był bardziej zbliżony do tego, jaki można zaobserwować w naturze. W innych przypadkach precyzyjne mapowanie tonalne lub ręczne rozszerzenie zakresu dynamicznego poprzez regula-

cję cieni i światła albo łączenie kilku ekspozycji może zwiększyć siłę wyrazu scen krajobrazowych.

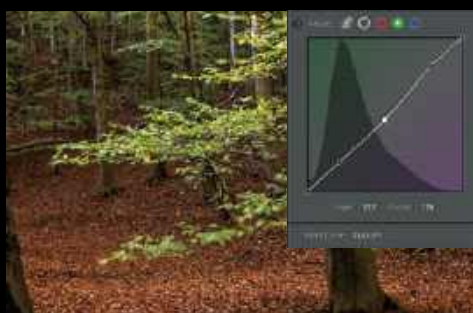
Jak już wspomnieliśmy, aparaty nie radzą sobie zbyt dobrze z wiernym odwzorowywaniem naturalnie mocnych kolorów, więc czasami można spojrzeć po sesji na zarejestrowane zdjęcia i poczuć się rozczarowanym rezultatami swojej pracy. Możliwość zagłębienia się w obraz na komputerze i selektywnego dostosowania balansu kolorów daje ogromne możliwości kontrolowania siły oddziaływania gotowej fotografii. Te podstawowe operacje pozwalają na umieszczenie w centrum uwagi całego majestatu jesiennego scenarii, bez rozpraszających prześwieconych plam lub mdłych kolorów. Poniżej przedstawiamy kilka prostych, ale niezbędnych kroków, jakie należy wykonać przy użyciu któregoś z popularnych pakietów do edycji obrazu.

Uzyskiwanie naturalnej kolorystyki

Kontroluj intensywność i odcień jesiennych barw, aby uzyskać subtelne rezultaty

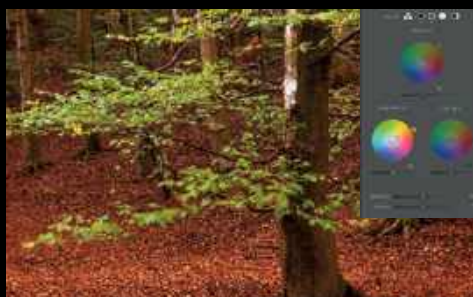
1 Ustaw punkty czerni i bieli Zaczynij od określenia globalnego kontrastu dla sceny. Zadbaj o bogatą tonalność, przesuwając suwaki czerni i bieli aż do momentu, gdy na krańcach zakresu tonalnego zauważysz pierwsze przeświecone lub całkowicie czarne plamy.

2 Krzywe kolorów Użyj panelu Krzywe, aby dostosować kontrast jasności, ale także i koloru. W przypadku tego zdjęcia dodaliśmy żółci, magenty i czerwieni do ciemniejszych półcieni, zachowując odcienie kolorów niebieskiego, zielonego i niebieskozielonego w światłach.

3 HSL Użyj panelu Barwa, Nasycenie, Jasność, aby selektywnie dostosować główne grupy kolorów. Celem jest zachowanie naturalnej zieleni liści, które jeszcze się nie zmieniły, dlatego ich odcień wyregulowano niezależnie.

4 Korekcja barwna (ang. colour grading) To narzędzie pozwala jeszcze dokładniej kontrolować kontrast kolorów. Zdecydowaliśmy się jeszcze bardziej ocieplić cienie, półcienie i światła, co wpłynęło na cały obraz, ale pozwoliło niezależnie zbalansować kolory w wybranych obszarach.

Niezbędne narzędzia

KRZYWE

Oferując możliwość jednoczesnego kontrolowania zarówno odcienia, jak i koloru, każdy z elementów kontrolnych panelu Krzywe jest potężnym narzędziem służącym do wprowadzania lub usuwania odchyłań kolorystycznych w dowolnym punkcie zakresu tonalnego.

PANEL HSL

Jest to łatwe w użyciu narzędzie oparte na suwakach, które służy do znaczenia i wybierania określonych zakresów kolorów oraz modyfikowania ich względnej dominacji w złożonej paletce kolorów.

KOREKTA LOKALNA

Pędzle korygujące i filtry promieniowe umożliwiają użytkownikowi dodawanie efektów świetlnych, tonowanie drobnych rozpraszających światła oraz stosowanie techniki punktowego rozjaśniania i przyciemniania obrazu.

JASKRAWOŚĆ

To narzędzie stanowi nieocenioną pomoc we wzmacnianiu samych tylko najmniej nasyconych kolorów, umożliwiając uzyskanie spektakularnego wyglądu obrazu bez efektu jego nadmiernego przetworzenia.

5 Wyrafinowana regulacja kolorów W panelu HSL wybraliśmy zakładkę Kolor i usunęliśmy zażółcenie z zielonych liści, które straciły świeżość wskutek globalnej korekty kolorystyki zdjęcia.

Wszystkie zdjęcia © Peter Fenech

6 Przyciemnij i rozjaśnij Zachmurzone niebo pomaga uzyskać nasycone kolory, ale odbywa się to kosztem utraty wyrazistości kształtów i form. Użyj Pędzla korekty lub Filtra promieniowego, aby rozjaśnić światła i przyciemnić cienie.

7 Rozpraszające cienie Scenom leśnym może brakować szczegółów w tle. Aby przyciemnić krawędzie kadru, użyliśmy dostępnego w Lightroomie narzędzia Radial Filter. Wyreguluj parametr Feather, aby zapobiec nagłym zmianom jasności na pniach drzew.

8 Popraw oświetlenie Użyj gumki z zakładki Brush, aby usunąć efekt przyciemniania w wybranych obszarach. Pozwala to wprowadzić naturalistyczny efekt cętkowanego światłocienia. Aby zwiększyć poczucie głębi obrazu, rozjaśniliśmy obszary znajdujące się bliżej aparatu.

KOMPLETNY PRZEWODNIK PO...

KOMPOZYCJI W KRAJOBRAZIE

Wynieś swoją fotografię krajobrazową na wyższy poziom
dzięki tym sprawdzonym technikom kompozycyjnym

Nietypowo

Fotografia krajobrazowa może wydawać się schematycznym gatunkiem, ale dzięki nieszablonowemu myśleniu można tworzyć inspirujące, opowiadające historię obrazy

W redakcji często żartujemy, że Ansel Adams wysoko zawiesił nam poprzeczkę w kontekście fotografii krajobrazowej. Na długo przed erą cyfry Adams tworzył mistrzowskie pejzaże, które przez kolejne dekady stały się punktem odniesienia dla niemal każdej kompozycji. Trudno mierzyć się z takim dziedzictwem. Piękno fotografii polega jednak na tym, że możemy czerpać inspirację od mistrzów – często właśnie od

Adamsa – a mimo to wciąż odkrywać własne, oryginalne sposoby patrzenia. Jednym z największych atutów fotografii krajobrazowej jest jej różnorodność – bogactwo barw, faktur, kształtów i warunków światła. Każde miejsce ma swój charakter: ukształtowanie terenu, układ roślinności, wysokość, przez którą przepływa woda, a także sposób, w jaki światło rozprasza się w atmosferze. Dzięki temu za każdym razem możemy wrócić ze zdjęciami innymi niż poprzednio – nawet odwiedzając dobrze znaną lokalizację. Ta różnorodność

niesie jednak ze sobą wyzwania. W odróżnieniu od fotografii studyjnej czy innych gatunków, w których warunki są przewidywalne, tu nie istnieje jedna uniwersalna recepta. Doświadczeni fotografowie wiedzą, że kompozycję i ekspozycję trzeba dopasowywać do charakteru każdej sceny.

W tym artykule przyjrzymy się głównym elementom różnych typów pejzaży i pokażemy, jak wykorzystać ich graficzne właściwości. Co istotne – te podstawowe techniki można zastosować w każdym zdjęciu krajobrazowym.

NATURALNE RAMY

Lasy to królestwo naturalnych linii i łuków. Wykorzystaj listowie lub gałęzie, by odizolować główny motyw na tle miętko rozproszonych barw.

KONTRAST**KOLORÓW**

Gdy w kadrze brakuje faktury, możemy zbliżyć do siebie plamy barw. Nie byłoby to możliwe, gdyby oba obszary były równie ostre.

Tętniące życiem sceny

Odnajdź porządek w naturalnym chaosie pełnych detali krajobrazów, takich jak lasy.

Lasy i tereny leśne to wspaniałe miejsca na poszukiwanie kadrów krajobrazowych. Mają wyjątkową atmosferę, w dużej mierze dzięki mikroklimatom, które powstają w otoczeniu oddychających drzew. Mgła, dywany kwiatów i intensywne barwy – szczególnie jesienią – sprawiają, że zawsze znajdzie się powód, by sięgnąć po aparat. Jednak przy takiej ilości detali łatwo o zbyt „przeładowane” zdjęcie. Podstawą udanego krajobrazu jest wyraźny główny temat, a w płątaniu gałęzi, podszytu czy kolorowych mchów i porostów bywa on trudny do wskazania. Częsty błąd w fotografii leśnej to zbyt szeroka ogniskowa, która wprowadza nadmiar szczegółów na brzegach kadru. Fotografowane na wprost, rzędy drzew sprawiają też wrażenie statycznych – nie ma w nich symetrii, ale też nie wybijają się żadne elementy, które mogłyby stać się głównym punktem zdjęcia. Celem powinno być więc stworzenie wrażenia pozornej izolacji. Trzeba odnaleźć detal, który najlepiej oddaje kolor i fakturę miejsca, uczynić go głównym bohaterem kadru,

a następnie odpowiednio dobrać wysokość aparatu, ogniskową i tło, by ograniczyć nadmiar innych elementów. Myśl w kategoriach „wewnątrz kadru”, skupiając się na tym, jak każdy obiekt w wizjerze współgra z pozostałymi. Jeśli coś nie wnosi kontrastu barwnego, nie zestawia się fakturą z głównym tematem ani nie działa jak linia wiodąca – usuń to, przesuwając kadr lub przybliżając obraz. Jeśli nie da się pozbyć elementu poprzez zmianę kompozycji – bo brakuje odpowiedniego obiektywu albo miejsca w scenie – spróbuj uczynić go elementem drugoplanowym. Liście w tle mogą siłą rzeczy znaleźć się w kadrze, ale to, jak zostaną pokazane, zależy już od kontroli głębi ostrości. Nie każde zdjęcie krajobrazowe wymaga ostrości od pierwszego do ostatniego planu – wręcz przeciwnie, stało się wręcz trendem w mediach społecznościowych, by ograniczać głębię ostrości w pejzażach. Profesjonalne podejście do fotografii w „przeładowanych” lokalizacjach brzmi: jeśli nie możesz pozbyć się jakiegoś detalu, zrób z niego atut.

Leśne kompozycje

POZYCJA APARATU

Wykorzystaj dystorsję, kierując obiektyw w górę z niskiej perspektywy, aby nadać drzewom poczucie monumentalnej skali.

UKŁAD GAŁĘZI

Znajdź pozycję, z której gałęzie będą zdawały się wskazywać w głąb kadru, tworząc linię, po której naturalnie podąży wzrok.

GRADIENT JASNOŚCI

Ograniczając fakturę, możemy wykorzystać gradienty jasności, by poprowadzić wzrok widza przez kadr.

CZYTELNE KSZTAŁTY

Ustaw przysłonę tak, by zachować zarys obiektów w tle i zasugerować szerszy kontekst sceny.

Czego potrzebujesz

JASNA STAŁKA

Obiektyw 50 mm f/1.8 na pełnoklatkowym korpusie albo 35 mm f/1.8 na aparacie z matrycą APS-C pozwoli uzyskać bardziej naturalny obraz leśnego krajobrazu i pomoże oprzeć się pokusie zbyt szerokiego kadrowania.

FILTR SZARY

Filtr ND 0.6 pozwoli rozmyć rozpraszające detale dzięki wydłużonej ekspozycji, co może również zaowocować efektownymi, abstrakcyjnymi ujęciami. Połącz go z przysłoną f/11, aby uzyskać czasy w zakresie od 0,5 do 2 sekund.

MAŁY STATYW

Użyj mini-statywu, trójnogu z odwracaną kolumną albo woreczka stabilizującego, aby uzyskać stabilne, bardzo niskie ujęcia eliminujące roślinność poszycia leśnego. Upewnij się też, że Twój model udźwignie pełne obciążenie w niskiej konfiguracji.

WYKLUCZ GRUNT

Wytnij leśne poszycie z kompozycji – to zazwyczaj najbardziej chaotyczna część kadru, pełna elementów rozpraszających uwagę.

PUSTA PRZESTRZEŃ

Unikaj prześwitów w koronach. Jeśli w kadrze pojawia się zbyt dużo nieba, użyj dłuższej ogniskowej, aby nie zaburzyć zamierzonego rytmu i kolorystyki.

Nakładanie się kolorów

Czasami po prostu nie da się stworzyć czystego kadru w danym miejscu. Jeśli w scenie znajduje się mnóstwo drobnych, gęsto upakowanych detali, trzeba poszukać innych sposobów, by nadać im pewien porządek. Gdy faktura jest dość jednorodna, można wprowadzić separację, porządkując kolory w kadrze. Ustaw się tak, aby uchwycić warstwy barw, które zasugerują głębię i poprowadzą wzrok widza przez gęszcz konkurujących ze sobą kształtów i wzorów.

TECHNIKI

Studium wrzosowiska

Choć subtelne kolory są widoczne, ta mglista scena jest niemal monochromatyczna. W takich przypadkach na pierwszy plan wysuwa się faktura, dlatego zdecydowałem się zestawzić trawę z rozproszonymi sylwetkami drzew.

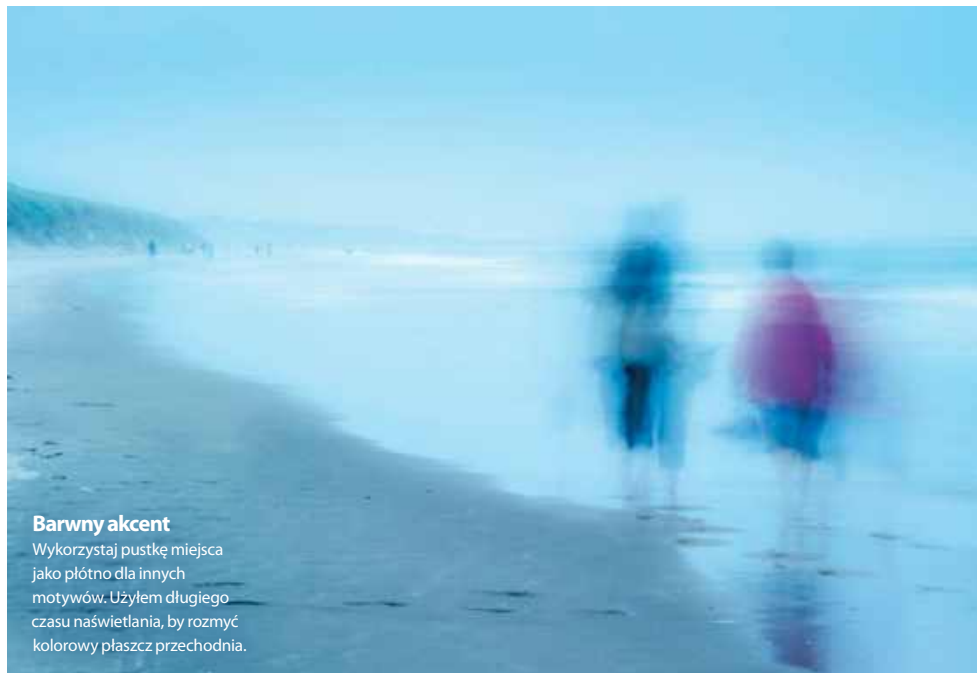
Postaw na minimalizm

Twórz mocne kompozycje w miejscach ubogich w detale

Wielu fotografów poszukuje malarskiego światła w swoich zdjęciach i potrafi je docenić. Jednak na tym podobieństwa fotografii do innych sztuk zwykle się kończą. Istnieją istotne różnice w podejściu do kompozycji – fotograf zaczyna od nadmiaru detali obecnych w otoczeniu i musi je uporządkować, redukując kadr do czytelnej formy, podczas gdy malarz zaczyna od pustego płótna i stopniowo buduje obraz, dodając szczegóły. Dlatego choć „przeładowane” krajobrazy bywają trudne do opanowania, to właśnie te uboższe w detale często sprawiają najwięcej problemów. Wiele zależy od kształtu i kierunku krajobrazu. Sceny pejzażowe są zwykle rozciągnięte w szerz,

Ustal proporcje

Jeśli scena nie mieści się w kadrze, dostosuj kadr do sceny. Wielu fotografów wciąż trzyma się tradycyjnych formatów odbitek, co bywa ograniczające. Choć odejście zbyt daleko od proporcji 10×8 czy 8×6 może być ryzykowne z myślą o archiwizacji, warto rozważyć, czy inny układ niż standardowe 4:3 lub 3:2, jakie oferują współczesne matryce, nie będzie lepiej pasował do aktualnego tematu. Jeśli nie chcesz zmieniać proporcji w aparacie, możesz spróbować nałożyć na ekran LCD kartonową maskę, aby łatwiej wyobrazić sobie finalną kompozycję.

Barwny akcent

Wykorzystaj pustkę miejsca jako płótno dla innych motywów. Użyłem długiego czasu naświetlania, by rozmyć kolorowy płaszcz przechodnia.

z większością szczegółów skupioną horyzontalnie. Jeśli jednak wszystkie detale zbierają się w jednej części kadru, może to prowadzić do powstania pustego, nieciekawego pierwszego planu, który osłabia kompozycję i sprawia wrażenie, że „główne wydarzenie” ukryte jest na końcu obrazu. Z kolei gdy linię horyzontu przerywa nagły, wysoki obiekt, największym wyzwaniem staje się kontrola pustej przestrzeni po jego bokach. W razie wątpliwości najlepiej sięgnąć

po dłuższą ogniskową. Problemy wynikające z nierównowagi w rozmieszczeniu detali w kadrze są bowiem spotęgowane przy użyciu obiektywu szerokokątnego. Ogniskowa 100 mm lub większa pozwala lepiej spiąć elementy sceny, ograniczyć pustą przestrzeń i wyizolować główny temat. Dzięki temu zyskujemy też większą kontrolę nad symetrią, która może posłużyć do zrównoważenia kadru i sprawienia, że puste fragmenty będą wyglądały na zamierzone i naturalne.

1

Płaskie i wysokie obiekty

Uchwycić sceny urozmaicone detalem w osi pionowej

Latarnie morskie i przybrzeżne skały to tylko dwa przykłady. Tego typu krajobrazy często charakteryzują się dużą ilością pustego nieba, z większością elementów interesujących dla oka umieszczonych w dolnej części kompozycji. Jednym z rozwiązań jest użycie orientacji pionowej (1), co skutecznie ogranicza ilość pustej przestrzeni po bokach. Innym podejściem może być uczynienie z pustych obszarów głównego elementu zdjęcia, stosując podział 7/8 – w takim przypadku wysoki obiekt fotografowany jest z niższej perspektywy, a jego izolacja na linii horyzontu, sprowadzona do wąskiego pasa przy dolnej krawędzi kadru, przyciąga uwagę (2). Wreszcie, można wykorzystać fakturę pierwszego planu, aby skontrastować ją z płaskim niebem, albo posłużyć się ukształtowaniem terenu, nadając mu właściwości graficzne i sprawiając, że wysoki obiekt stanie się naturalnym przedłużeniem krajobrazu (3).

2

3

PANORAMICZNY KADR

Linie brzegowe są długie i wąskie, dlatego warto je uzupełnić wydłużonymi proporcjami kadru, minimalizując zbędny pierwszy plan lub niebo.

GRANICE

Prawdziwym tematem jest granica między lądem a wodą. Fotografuj ukośnie wzdłuż wybrzeża, aby podkreślić ten element.

ELEMENT UWAGI

Umieszczenie obiektu na linii horyzontu daje oku punkt zaczepienia.

Pracuj z wodą

Wykorzystaj wodę, aby dodać równowagi lub energii swoim pejzażom

Gdy już przyzwyczaisz się do włączania zbiorników wodnych w swoje kadry, zdjęcia bez nich mogą wydawać się zaskakująco puste. Dzieje się tak dzięki refleksyjnym właściwościom wody – odbija ona sporą część światła nieba z powrotem w kadr, wypełniając cienie i nakładając na scenę subtelne plamy odbitych kolorów. Odbicia dodają też symetrii, która potrafi wprowadzić poczucie równowagi w kadrach, które inaczej wydawałyby się dość skromne. Nawet najmniejsza kałuża może ożywić kadr, przykrywając nudny fragment betonu czy zabłoconego pierwszego

planu – elementy, które same w sobie trudno uznać za atrakcyjne – i spoić ze sobą wszystkie części kompozycji. Trzeba jednak uważać: odbicia potrafią odciągać uwagę od „prawdziwego” tematu zdjęcia, dlatego warto kontrolować, ile miejsca zajmują w kadrze. Dodatkowo ekspozycja musi być zbalansowana zarówno dla odbicia, jak i dla realnej powierzchni, ponieważ woda pochłania część światła i może niedoświetlić powielonych detali. Dobrym punktem wyjścia jest kompensacja ekspozycji na poziomie +2/3 EV. Tymczasem woda w ruchu potrafi

nadać zdjęciom większej dynamiki, podkreślając, że mamy do czynienia z żywym krajobrazem. Jako fotografowie pracujący na pojedynczych klatkach jesteśmy w gorszej sytuacji niż filmowcy, bo możemy uchwycić jedynie jeden moment. Dłuższy czas naświetlania w przypadku ruchomego motywu przełamuje tę barierę, symulując upływ czasu – co, jak się okazuje, wciąż zaskakująco rzadko jest wykorzystywane w fotografii pejzażowej. Oczywiście wiąże się to z dodatkowymi decyzjami, jak dobór czasu naświetlania czy rozmieszczenie elementów

WYSOKA CZY NISKA

Pływy mają wpływ na wybór kompozycji. Podczas przypływu wiele detali pierwszego planu znika pod wodą, ale można wtedy użyć szerszego obiektywu, by uchwycić wzory cofających się fal. Odpyw z kolei może wymagać dłuższej ogniskowej, jeśli wśród suchych skał pojawiają się rozległe, puste przestrzenie.

NACHYLENIE APARATU

Podział kadru na trzy czwarte pierwszy plan i jedną czwartą nieba sprawdza się dobrze, przy czym dominować powinna ta część, która zawiera więcej interesujących elementów.

NACIĄGNIĘTE PŁÓTNO

Użyj odbić, aby poszerzyć granice kadru i wypełnić luki w negatywnej przestrzeni

UMIEJSCOWIENIE PRZEJŚCIA

Reguluj proporcje między częścią „realną” a odbiciem, sterując położeniem linii podziału kadru.

ZEJDŹ NIŻEJ

Powiększ odbicia na pierwszym planie, opuszczając aparat, co jednocześnie zmniejszy odstęp między dwoma obrazami

Lustro wody

Rzeki i strumienie

FALUJĄCY KSZTAŁT

Staraj się uchwycić wodę wchodzącą w interakcję z krajobrazem, gdy opływa inne elementy sceny

KONTRASTUJĄCE DETALE

Wykorzystaj płynącą wodę, aby wprowadzić miękką fakturę kontrastującą z twardszą strukturą skał lub nieruchomymi obiektami

ROZMYTA TEKSTURA

Wybierz czas otwarcia migawki około jednej sekundy, aby pokazać ruch, nie tracąc przy tym faktury powierzchni

PRZEMYŚLANY PODZIAŁ

Umieść liniowe strumienie i rzeki na jednej z tercji, aby nie dzielić kadru na części

wodnych w kadrze. Przy długich, wąskich strumieniach czy rzekach warto unikać prowadzenia ich idealnie przez środek kadru albo dzielenia nimi obrazu na osobne części. Strumień biegnący na wprost przez kadr potrafi stworzyć wizualną barierę między widzem a tematem, co wygląda nienaturalnie. Najpierw więc ustal najlepsze miejsce dla głównego motywu, a potem obracaj się wokół niego tak, by linia wody albo prowadziła do tego obiektu, albo oplatała go, tworząc kompozycję, w której wszystkie elementy sprawiają wrażenie ze sobą połączonych.

Szukaj kontrastu

Dopasuj kadr do kierunku, intensywności i charakteru światła o różnych porach dnia

Kompozycja w fotografii krajobrazowej to coś więcej niż tylko wybór miejsca, z którego wykonasz zdjęcie. Jej siłą jest to, że wraz ze zmieniającym się światłem w ciągu dnia i w kolejnych porach roku teren nieustannie zmienia swój wygląd. Kierunek, intensywność i jasność światła wpływają na to, jak na zdjęciu prezentują się faktura, kształt i kolor, dlatego musimy dostosowywać technikę fotografowania do warunków. Kontrast to – w definicji – różnica jasności lub barwy pomiędzy jednym obiektem bądź obszarem zdjęcia a innym. Absolutna czerń i absolutna biel mogą stanowić przykład największego kontrastu ekspozycji, ale rzadko występują razem w jednym kadrze. Podobnie kolory leżące naprzeciw siebie na kole barw dają najsilniejszy kontrast, jednak w naturalnym

środowisku rzadko można je zaobserwować w dużych ilościach. Poza samą różnicą cech między jedną strefą a drugą warto pamiętać o rozróżnieniu kontrastu globalnego i lokalnego. Jasny obszar może pojawić się w tym samym kadrze co ciemny, lecz jeśli znajdują się daleko od siebie – na przeciwnych stronach kompozycji – widz może nie odebrać obrazu jako kontrastowego. Umieszczone obok siebie sprawiają jednak, że zdjęcie nabiera zdecydowanie większej siły wyrazu. Naucz się więc rozpoznawać najlepsze miejsca w kadrze na źródła światła oraz cienie, jakie rzucają w krajobrazie. Dzięki temu stworzysz bardziej świadome kompozycje, które odpowiadają na oczekiwania odbiorcy i wywołują silniejszą reakcję emocjonalną.

PARAMETRY

- ☼ Ustawienia ekspozycji: 1/125 s, f/16, ISO 100
- ☼ Tryb pomiaru: Pomiar matrycowy
- ☼ Ogniskowa: 24 mm

Kontrastowe złote godziny

Godziny bliskie wschodowi i zachodowi słońca dają najlepszą jakość światła, ale cienie mogą być wtedy wyjątkowo długie i kierunkowe. Jeśli fotografujesz bezpośrednio pod słońce, umieść je na jednej z tercji kadru lub blisko głównego motywu, aby przyciągnąć wzrok właśnie w ten obszar. Zwracaj uwagę na długie cienie biegnące prostopadle do linii prowadzących, ponieważ mogą osłabiać ich działanie. Tam, gdzie to możliwe, wykorzystuj same cienie jako elementy prowadzące.

PARAMETRY

- ☼ Ustawienia ekspozycji: 1/800 s, f/3.2, ISO 100
- ☼ Tryb pomiaru: Pomiar punktowy
- ☼ Ogniskowa: 110 mm

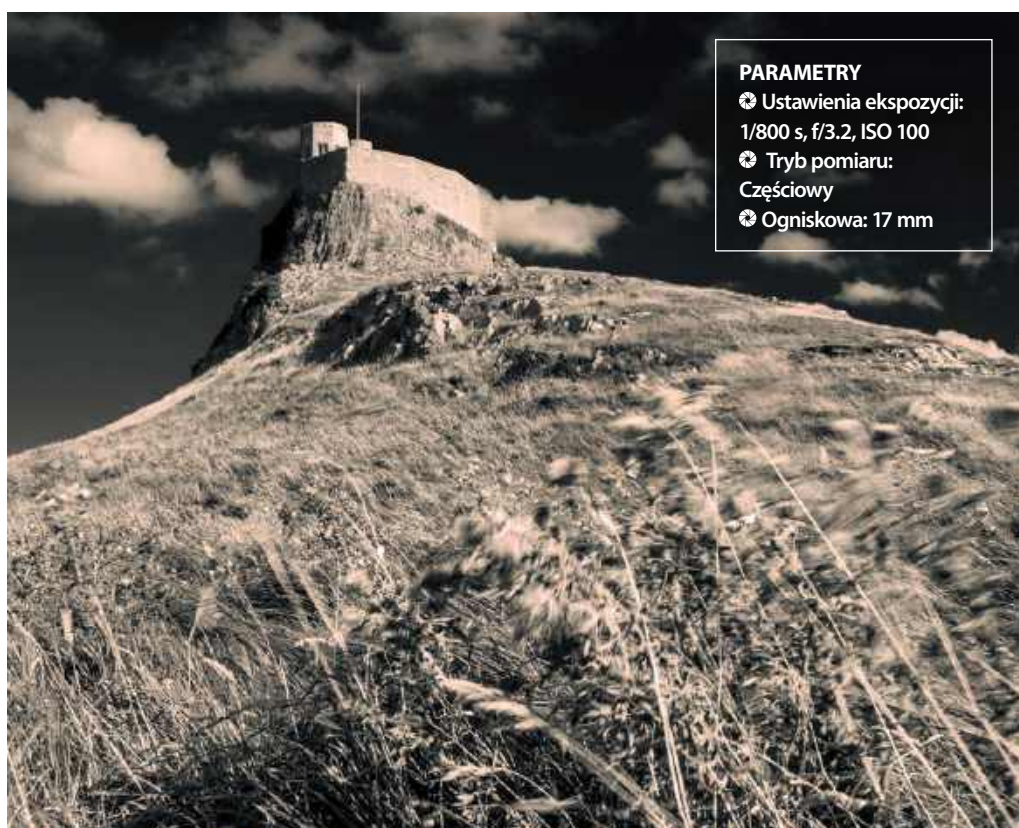

W pochmurny dzień

Pochmurne niebo wychodzi często na zdjęciach jako matowa szarość albo jednolita biel. Takie światło świetnie sprawdza się do fotografowania nasyconych barw roślinności, dlatego warto rozważyć użycie dłuższego obiektywu, by zbliżyć drzewa i ograniczyć udział nieba maksymalnie do 25% kadru. Jeśli to możliwe, unikaj pionowej orientacji zdjęcia albo wybierz proporcje takie jak 4:3 czy nawet 1:1. Dzięki temu zmniejszysz nadmiar pustej przestrzeni na brzegach kadru oraz w jego górnej i dolnej części.

W środku dnia

Światło padające z góry, sprawia, że pierwszy plan wygląda płasko. Spróbuj fotografować z niskiej perspektywy lub ustaw się tak, by obiekty znajdowały się w wyraźnie różnych odległościach od aparatu, co pozwoli przywrócić wrażenie trójwymiarowości. Innym rozwiązaniem jest znalezienie naturalnej ramy, która przefiltruje światło – na przykład korony drzewa – i użycie pionowego kadru oraz szerokiego obiektywu, by włączyć źródło światła w kompozycję i zasymulować kierunkowość.

PARAMETRY

☀ Ustawienia ekspozycji:
1/800 s, f/3.2, ISO 100
📷 Tryb pomiaru:
Częściowy
🔍 Ogniskowa: 17 mm

NOWE POMYSŁY NA... JESIENNE PEJZAŻE

Naucz się panować nad ekspozycją, by uchwycić subtelne oblicze najbardziej kolorowej pory roku

Co roku jesienią czekamy na zachwycającą przemianę światła i kolorów – słońce zachodzi wcześniej, a wilgotne powietrze dodaje scenom atmosfery i głębi. To czas, gdy szanse na uchwycenie ujęcia w stylu pocztówkowym czy kalendarzowym są większe niż kiedykolwiek. Łatwo jednak dać się ponieść nasyceniu barw i gęstym dywanom leśnych detali. Nawet doświadczeni fotografowie muszą zachować umiar, by klasyczną jesienną scenerię oddać wiernie, nie przytłaczając odbiorcy nadmiarem efektów. Jesień ma też do zaoferowania znacznie więcej niż tylko mocne kontrasty i wyraziste barwy. Tak naprawdę takie warunki zdarzają się jedynie sporadycznie – większą część sezonu wypełniają pochmurne

dni, niskie chmury i mglisty poranek, które często prowadzą do jeszcze bardziej nastrojowych kadrów. W tym poradniku, z pomocą dwojga profesjonalnych fotografów krajobrazu – Lynne Douglas i Justina Minnsa – skupimy się na uchwyceniu tych bardziej subtelnych pejzaży. Nauczysz się pracować z dłuższymi czasami naświetlania, aby tworzyć malarskie kadry w technice ICM (świadome poruszenie aparatu), wykorzystując abstrakcyjne plamy barw do ukazania znanej nam palety czerwieni, żółci i pomarańczy w zupełnie nowym świetle. Następnie sprawdzimy, jak świadomie korzystać z warunków pogodowych – mgły, wilgotnego powietrza czy wodnych refleksów – by nadać sezonowym krajobrazom jeszcze większą siłę emocjonalnego wyrazu.

Subtelne piękno

Jesień daje znacznie więcej okazji do uchwycenia nastrojowych kadrów niż tylko barwne leśne pejzaże, z którymi najczęściej się ją kojarzy

Choć ogniście jesienne kolory nadal pozostają głównym motywem kadru, technika ICM (celowe poruszenie aparatem) przekształciła go w bardziej twórczą, artystyczną interpretację.

Podejdź kreatywnie

Wydłuż czas ekspozycji, by ukazać w kadrze poruszenie w artystyczny sposób

Jednym z najbardziej pociągających elementów jesieni jest wybuch różnorodności barw na każdym skrawku krajobrazu. Wzdłuż nadrzecznego brzegu czy na krótkim odcinku leśnej ścieżki można dostrzec całą gamę subtelnych przejść kolorystycznych, które tworzą mieszanekę tonów nadającą scenerii niemal malarski charakter. To otwiera wiele możliwości zarówno dla abstrakcyjnych ujęć, jak i dla kadrów w stylu pocztówkowym. Wydłużone czasy naświetlania są szczególnie przydatne w scenach, gdzie pojawia się woda lub gdzie

w samym krajobrazie obecny jest już jakiś ruch. Typowym wyzwaniem w fotografii leśnej jest fakt, że większość motywów pozostaje nieruchoma. Drzewa są symbolem trwałości i siły, a te cechy trudno przekazać w jednym statycznym obrazie. Dlatego długie ekspozycje mogą stanowić równowagę między stałością pni a ulotną naturą liści, które chwilowo je zdobią. Bliskość barw pozwala pójść jeszcze dalej i użyć dłuższych czasów naświetlania, by zlać je w mozaikę przypominającą akwarelę. Odpowiednio manipulując pozycją aparatu,

można przeciągać kolory po kadrze, nakładać je na siebie i zamieniać wyraźne kształty w impresje. To wyjątkowo mocny sposób na oddanie intensywności jesiennych tonów bez tworzenia serii jednorodnych ujęć pozbawionych charakteru. Fotografka Lynne Douglas jest specjalistką w technice ICM (celowe poruszenie aparatem), zyskując uznanie dzięki swoim abstrakcyjnym pejzażom opartym na długich ekspozycjach. Tutaj wyjaśnia cały proces – zarówno pracę w terenie, jak i późniejszą obróbkę w programach graficznych.

Niezbędny sprzęt

FILTRY NEUTRALNE

Ogranicz ilość światła wpadającego do aparatu, aby stosować długie czasy naświetlania także w dzień. Filtr ND daje większą swobodę dopasowania do warunków i kontroli rozmycia.

KOŁOWY POLARYZATOR

Filtr polaryzacyjny ogranicza ilość światła o 1–2 działki, co pomaga wydłużyć czas naświetlania, a jednocześnie wzmacnia kolory w kadrze dzięki redukcji odbić światła spolaryzowanego.

GŁOWICA 2-KIERUNKOWA

Jest łatwiejsza do kontrolowania przy płynnych ruchach niż głowica kulowa, ponieważ można nią operować na każdej osi, uzyskując zarówno ruch góra–dół, jak i na boki.

Uniwersalne i niepowtarzalne

Poruszenie aparatu w trakcie naświetlania to doskonały sposób na uchwycenie jesiennej przemiany w dowolnym miejscu.

ICM krok po kroku

1 Kontroluj czas

Czynnikiem decydującym jest czas naświetlania. Przymknij przysłonę lub użyj filtra szarego, aby wydłużyć czas otwarcia migawki. Najlepsze warunki do tego typu pracy to wczesny poranek, słabe światło albo pochmurne lub deszczowe dni.

Zrównoważ czas migawki i ruch aparatu, aby “namalować” scenę

2 Eksperymentuj

Określ kierunek poruszania aparatem względem motywu (z lewej do prawej, wzdłuż linii horyzontu albo ku górze, wzdłuż drzew). Krótsze czasy naświetlania dają miękkie obrazy z zachowanymi detalami, a dłuższe ruchy prowadzą do bardziej minimalistycznych, abstrakcyjnych ujęć.

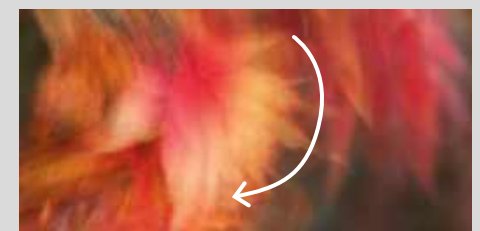
3 Zrób zdjęcie Poruszaj aparatem delikatnie w trakcie wykonywania zdjęcia. Sprawdź rezultat na ekranie LCD, a następnie dostosuj prędkość ruchu. Dobrym punktem wyjścia jest czas w zakresie od 0,25 do 2 sekund.

4 Unikaj mocnych kontrastów Różne efekty uzyskamy, poruszając aparatem w różnych kierunkach. Unikaj przesuwania go z jasnych partii, takich jak niebo, w stronę ciemniejszych tonów, ponieważ spowoduje to powstanie białych smug lub plam na zdjęciu.

5 Użyj statywu

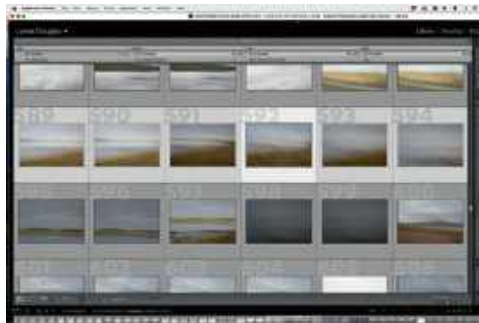
Aby stworzyć minimalistyczne obrazy oparte na kolorze, wybierz obiekt pozbawiony wielu detali i zastosuj dłuższy ruch – świetnym miejscem na początek są plaże. Spróbuj użyć statywu, aby utrzymać aparat stabilnie podczas przesuwania go wzdłuż linii horyzontu.

6 Bądź kreatywny Możliwości są nieograniczone! Spróbuj obrotów i szarpnięć, poruszaj się wraz z falami na brzegu plaży albo z liśćmi tańczącymi na wietrze. Jesień to doskonały moment, by poeksperymentować, szczególnie w wietrzne dni.

Edycja długich ekspozycji

Dodaj odrobinę kreatywności do swoich jesiennych kadrów pejzażowych

1 Wybór zdjęć Fotografując techniką ICM, zrobisz wiele ujęć, bo to świetna zabawa, ale przez to trudniej będzie wybrać te najlepsze. Zaczniij od selekcji zdjęć tej samej sceny, wykonanych przy różnych czasach. Zauważysz, że każdy z nich oddaje inny poziom ruchu.

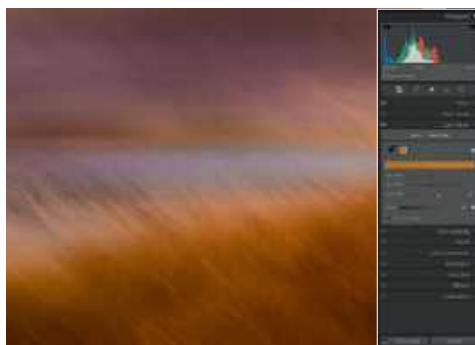
2 Ile rozmycia? Zbyt mały ruch może dać efekt rozmycia wyglądającego na przypadkowe. Zbyt duży sprawi, że obraz straci detale. Jeśli taki efekt ci odpowiada – świetnie, jeśli nie, poszukaj kadru, w którym pozostaje trochę szczegółów, ale jednocześnie jest wystarczająco dużo abstrakcji.

3 Praca z kolorem Przy wybranym zdjęciu pobaw się temperaturą barwową i balansem kolorów, aż trafisz na kombinację, która Ci odpowiada. Zauważysz dominujące barwy, a czasem zaskoczą cię inne kolory, które nagle wyskoczą na pierwszy plan.

4 Kompozycja Choć detali jest mniej, ogólne zasady kompozycji zdjęcia nadal obowiązują. Wykadruj kadr tak, aby zachować odpowiednią równowagę zgodnie z zasadą trójkąta i poprowadź wzrok widza przez obraz przy pomocy kolorów lub światła.

5 Dopracuj motywy Wykorzystaj kontrast i światła, aby podkreślić te detale, które najbardziej Ci odpowiadają. Spróbuj dodać światła i cienie w różnych partiach obrazu albo skorygować temperaturę barwową wybranych kolorów, które uważasz za najważniejsze.

6 Ostatnie szlify Kiedy obraz zaczyna nabierać ostatecznego kształtu, to dobry moment, by ocenić jego oddziaływanie. Spójrz na zdjęcie zarówno w formie miniatury, jak i na pełnym ekranie. Odsuń się od monitora, aby zobaczyć ogólny efekt, a następnie dodaj ostatnie poprawki.

Jak podkreślić ruch

Dostosuj wysokość aparatu, aby lepiej oddać ruchome elementy.

Fotografując strumienie lub rzeki w jesiennych pejzażach z użyciem długiego czasu naświetlania, spróbuj obniżyć aparat i wykorzystać szeroką ogniskową. Podkreśli to ruch obiektów unoszących się na powierzchni wody, rysując ich kształty w kadrze. Skadruj obraz tak, aby linie i formy tworzone przez wodę płynącą z nurtem działały jak linie prowadzące, które kierują wzrok widza przez całą scenę.

Rozpoznawalne detale

Lynne wprowadziła dokładnie tyle rozmycia, by uzyskać ciekawe smugi kolorów, a jednocześnie zachować ogólne kształty gałęzi drzew i otoczenia.

Złap (w kadrze) spadające liście

Dodaj nieco dynamiki swoim leśnym i miejskim ujęciom

Zdjęcia drzew to popularny temat o tej porze roku, ale bez odrobiny kreatywności mogą wydawać się statyczne i pozbawione energii. Aby wprowadzić dynamikę, spróbuj uchwycić spadające liście, korzystając z dłuższego czasu naświetlania. Użyj czasu migawki od 1/30 s do 1 s i trybu seryjnego. Zwiększysz różnorodność położeń liści na zdjęciach, oddasz ruch poprzez zarejestrowanie ich drogi w kadrze, a jednocześnie zachowasz wystarczającą ilość detali, by kształt liścia pozostał rozpoznawalny.

Praca z jesiennym światłem

Jak kontrolować i podkreślać charakter jesiennego światła

Specyficzne połączenie warunków atmosferycznych sprawia, że w jesiennych miesiącach o wiele częściej można podziwiać zamglone wschody i zachody słońca, które dla fotografów pejzażu są prawdziwą kopalnią inspiracji – naturalny „dyfuzor” łączy się wtedy z ciepłym światłem złotej godziny. Nierzadko zdarza się, że stojąc w plenerze, obserwujesz rozświetlony świt przesłonięty warstwą mgły albo patrzysz, jak gęsty obłok zdaje się jarzyć od środka, i zastanawiasz się, czy warunki mogą być jeszcze lepsze. Jak to zwykle bywa w fotografii, to, co przyciąga oko i zachwyca, potrafi być także wyzwaniem technicznym – a rozproszone światło i krajobrazy spowite mgłą są tego świetnym przykładem. Większość systemów pomiaru światła, nawet w nowoczesnych bezlusterkowcach, gubi się we mgle i skłania do niedoświetlenia zdjęć, jeśli zdamy się ją na automatykę, dlatego najlepszym rozwiązaniem jest praca w trybie manualnym.

Trzeba też uważać na przepalone światła, które pojawiają się, gdy promienie słońca przebijają się przez jasne partie mgły. Kolejną trudnością bywa ustawianie ostrości – rozmyte krawędzie sprawiają, że autofocus staje się zawodny. W takiej sytuacji warto przełączyć się na ręczne ostrzenie i użyć powiększonego podglądu na ekranie LCD, aby precyzyjnie wyostrzyć główny motyw. Oprócz kwestii technicznych dochodzi także problem spójności tonalnej. Subtelne poranne mgły i stonowane kolory łatwo rozpadają się w obróbcę, gdy zbyt mocno przesuniemy suwaki. Powoduje to powstawanie blokowych artefaktów, pasmowania i szumów, których usunięcie bywa trudne. Dlatego kluczem jest jak najdokładniejsze uchwycenie kolorów i ekspozycji już w aparacie, by unikać dużych korekt w postprodukcji. Fotografowanie w RAW to absolutna podstawa, ponieważ zapewnia maksymalną ilość informacji cyfrowych do dalszej pracy.

Jak uchwycić piękne odbicie

MIERZ NA ODBICIE

Część światła zostaje pochłonięta przez wodę, dlatego zastosuj dodatnią korektę ekspozycji, aby uniknąć niedoświetlenia.

USTAL WYSOKOŚĆ

Nie obcinaj ważnych fragmentów odbicia. Reguluj wysokość ustawienia aparatu, aby starannie skomponować te części obrazu.

Uchwycić mglistą atmosferę

Przygotuj się do fotografowania i uchwycić wymagające jesienne pejzaże

1 Sprawdź pogodę Czekaj na bezchmurne noce z niewielkim lub zerowym wiatrem oraz ze spadającą temperaturą. Jeśli prognoza podaje punkt rosy, jego wartość powinna różnić się od temperatury powietrza o maksymalnie 2°C, aby mogła powstać mgła.

2 Znajdź punkt widokowy Nawet niewielkie wzniesienie pozwoli w pełni docenić warstwę mgły otulającą krajobraz. Skorzystaj z mapy topograficznej, aby znaleźć odpowiedni punkt widokowy, a jeśli teren jest płaski, ten sam efekt uzyskasz przy pomocy drona.

3 Zabierz długi zoom Choć w fotografii krajobrazowej kusi użycie obiektywu szerokokątnego, to szkła w zakresie 70–200 mm, a nawet 100–400 mm, kompresują odległość, co potęguje efekt mgły. Jest to szczególnie przydatne podczas fotografowania z oddalonego zbocza.

4 Wykorzystaj światło Fotografowanie pod słońce bywa trudne, ale we wczesnych godzinach porannych, gdy jego siła zostaje rozproszona przez mgłę, zazwyczaj jest to możliwe. Powstające w ten sposób sylwetkowe kadry we mgłę często mają wyjątkowy klimat.

5 Szukaj punktów uwagi Jak zawsze w krajobrazie kluczowa jest kompozycja. Szukaj ciekawego punktu centralnego, na przykład wieży kościelnej, wyróżniających się drzew albo nawet bydła pośród wijącej się mgły – to nada Twoim zdjęciom wyższy poziom.

6 Kompensuj ekspozycję Systemy pomiaru światła zazwyczaj działają precyzyjnie, jednak jasna mgła potrafi je zmylić, prowadząc do niedoświetlenia i sprawiając, że zdjęcie wygląda na pozbawione życia. Kontroluj histogram i w razie potrzeby dodaj dodatnią korektę ekspozycji.

Pod światło

Fotografując we mgłę, pamiętaj, by chronić światła, jednocześnie unikając globalnego niedoświetlenia.

ROZMYJ POWIERZCHNIĘ

Uzyskaj czystsze i gładkie odbicia, stosując czas naświetlania dłuższy niż jedna sekunda, co pozwoli zredukować zakłócenia na powierzchni wody.

UŻYJ POLARA

Obracaj filtr polaryzacyjny, aż obszary wokół taflí wody zostaną przefiltrowane mocniej niż interesujące cię odbicie.

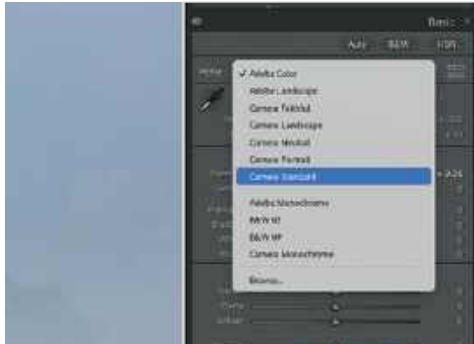

Buduj warstwy

Aby oddać głębię w scenach z przysłoniętym pierwszym lub środkowym planem, podziel kadr na segmenty. W tym przykładzie złote drzewo stanowi punkt wyjścia do wizualnej wędrówki przez całe ujęcie.

Zadbaj o subtelne tony

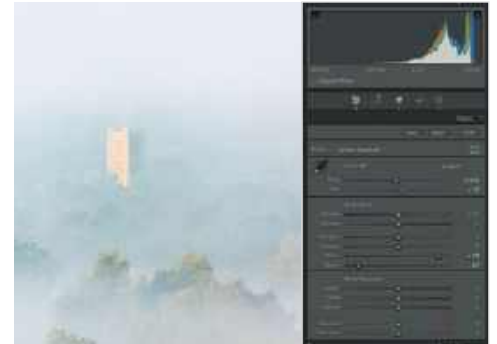
Edytuj jesienne kadry z delikatnymi kolorami i rozproszonym światłem

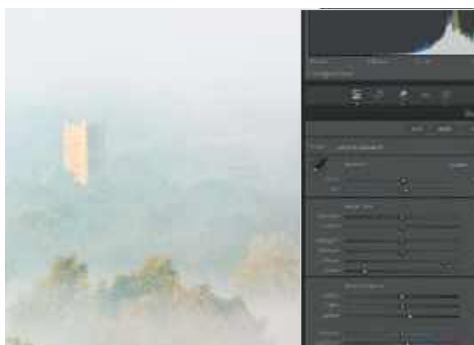
1 Wybierz profil zacznij od wyboru profilu, który daje najlepszy punkt wyjścia. Profile w Lightroomie różnią się od presetów tym, że są znacznie potężniejsze i nie przesuwają żadnych suwaków. Moim ulubionym jest Adobe Landscape, ale w tym przypadku zależało mi na neutralnym wyglądzie, więc wybrałem Camera Standard.

2 Popraw balans bieli Często wykorzystuję balans bieli do budowania nastroju zamiast dążenia do pełnej neutralności. Zdjęcie zostało pierwotnie wykonane z ustawieniem balansu na światło dzienne, co nadało mu chłodny charakter, więc za pomocą pipety kliknąłem w mgłę i użyłem jej jako punktu odniesienia dla neutralnego WB.

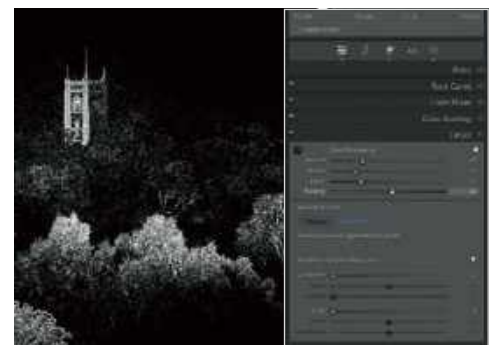
3 Ustal punkt czerni i bieli Kościół był dość daleko i przy słabej widoczności zdjęcie wyglądało płasko. Korekta wartości bieli i czerni doda mu kontrastu. Obserwując histogram, przesunij suwak bieli w prawo, aż dotknie prawej krawędzi wykresu. To samo zrób z czerniami, ale przesuwając suwak w lewo.

4 Dopieść mgiełkę Suwak Dehaze może poprawić kontrast w zamglonym zdjęciu, ale użyty w przeciwną stronę potęguje efekt mgły. Mgła ma też tendencję do obniżania nasycenia kolorów, dlatego to jeden z nielicznych przypadków, gdy dodaję odrobinę nasycenia.

5 Dopracowanie detali Większość moich korekt wykonuję selektywnie, korzystając z masek, aby podkreślić lub osłabić wybrane fragmenty zdjęcia. W tym przypadku zaznaczyłem obszar wokół kościoła maską radialną i dodałem nieco Dehaze, żeby mocniej go wyeksponować.

6 Wyostrowanie Korzystając z presetu wyostrowania z suwakiem maskowania, wyostrzyłem wieżę kościoła i drzewa, nie naruszając miękkich partii obrazu. Przytrzymanie Alt podczas przesuwania maskowania pokazuje w czerni i bieli, które obszary są wyostrowane.

Dobry kolor prosto z aparatu

Oprócz spójności tonalnej warto zadbać o wierne oddanie kolorów już w aparacie, ponieważ będzie to punkt odniesienia podczas edycji. Jesienne sceny kuszą, by ciągle podbijać nasycenie, ale mając zdjęcie referencyjne, o którym wiesz, że oddaje barwy takimi, jakie faktycznie były w terenie, łatwiej znaleźć równowagę między mocnym efektem a autentycznością.

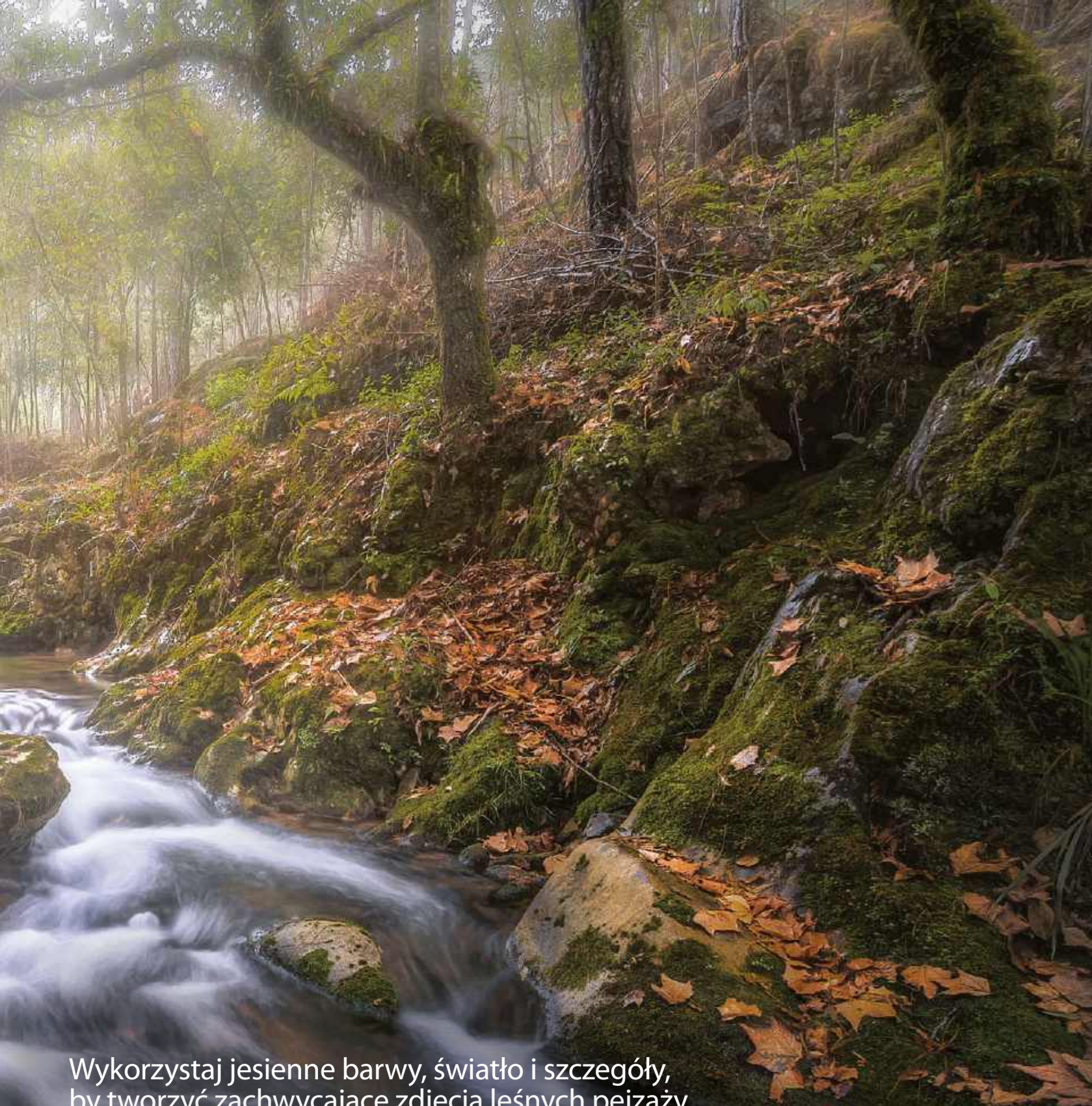
© Peter Fenech

TECHNIKI

Eteryčna atmosfera

Leśne scenerie oferują wyjątkowe bogactwo detalu i dramaturgii, ale aby wycisnąć z nich maksimum wizualnego efektu, trzeba skorygować nasze podejście i techniki.

Z APARATEM W **MAGICZNYM** **LESIE**

Wykorzystaj jesienne barwy, światło i szczegóły, by tworzyć zachwycające zdjęcia leśnych pejzaży

Lasy od stuleci inspirują artystów. Charakterystyczne powykęcane konary, tańczące liście i detal znikający w mglistym tle nadają scenom niemal oniryczny charakter, przywołując skojarzenia z baśniami i eposami. Te cechy sprawiają, że zdjęcia leśnych pejzaży cieszą się popularnością zarówno wśród oglądających, jak i twórców. Jako fotografom łatwo nam uznać leśne sceny za „pewniak” gwarantujący udane kadry. Jednak choć motywów wartych zdjęcia jest mnóstwo

i nietrudno je znaleźć, warto wykonać kilka kluczowych kroków, by oddać je wiernie i w najbardziej efektownej formie. Nierzadko wchodzimy do lasu z nadzieją na kolejny hit na Instagramie, po czym okazuje się, że naturalna energia miejsca gdzieś nam z kadrów ucieka. Częściowo wynika to z praktycznych trudności fotografowania w „zatłoczonym” szczegółami środowisku, a częściowo z rozmaitych błędnych przekonań: jaki sprzęt sprawdza się w takich miejscach i jak wyluskać kompozycję z nieraz chaotycznego detalu. Uzbrojeni w wiedzę, jak

rozpoznawać najmocniejsze elementy leśnego pejzażu, możemy wyruszać w teren gotowi, by izolować i rejestrować dynamiczny detal, nasycone barwy i zjawiskową atmosferę przez cały rok, w każdym świetle, jakie przynosi dana pora roku.

PARTNER:

Opanuj leśne kompozycje

Wyjaśniamy, jak podejść do kadrowania dramatycznych leśnych scenerii

Fotografowanie lasu potrafi onieśmielać i stanowić spore wyzwanie dla wielu pejzażystów. Drzewa rosną dosłownie we wszystkich kierunkach, a wyraźnego punktu zaczepienia do budowania kompozycji często brak - powiedzenie „nie widzę lasu przez drzewa” sprawdza się tu w stu procentach. Jednym z częstych błędów jest traktowanie lasu tak samo jak „zwykłego” krajobrazu: zakładamy szeroki kąt, szukamy mocnego pierwszego planu i fotografujemy z przyjemnie niskiej perspektywy. Owszem, to bywa skuteczne, ale w fotografii leśnej podejście z reguły powinno być inne. Przede wszystkim: odpuść bardzo szeroki kąt. Taki kadr potrafi zrobić z pierwszego planu coś dużego i efektownego, ale zwykle spycha główny motyw (drzewa) daleko w tło - a wraz z nim ulatnia się atmosfera lasu, o którą przecież chodzi. Jeszcze większym problemem jest to, że ten wybór szkła sprzyja „wpływaniu” jasnego, pozbawionego rysunku nieba między konarami, co zabija klimat. Twoim obiektywem „pierwszego wyboru” w lesie powinien być raczej dłuższy koniec zoomu standardowego (24-70 mm), a najlepiej także teleobiektyw. Następny krok: po wejściu do lasu poświęć chwilę na spacer i poszukiwanie pojedynczego, wyjątkowo ciekawego drzewa, wokół którego zbudujesz kadr. W niemal każdym lesie takie drzewo się znajdzie - i to w zupełności wystarczy, by powstało świetne zdjęcie. Dostojny, stary dąb czy buk działa znakomicie, ale młodsze okazy o interesujących kształtach mogą być równie atrakcyjne. Nie przejmuj się zbytnio brakiem pierwszego planu - te reguły tutaj nie obowiązują. Przybliż kadr na motyw, żeby podkreślić linię i sylwetkę wybranego drzewa na tle bardziej typowych drzew lub krzewów.

U góry

Kształt i forma

Buduj kompozycję tak, aby drzewa znalazły się na neutralnym tle. Pozwoli to skupić uwagę na przeciwstawnych i zarazem dopełniających się naturalnych formach gałęzi.

Po prawej

Unieś obiektyw

Tam, gdzie przy runie leśnym panuje gęszcz detali, ale chcesz, by część z nich wciąż zaznaczyła swoją obecność, wystarczy odchylić obiektyw w górę o kilka stopni - to potrafi być bardzo skuteczne.

Dalej po prawej

Porządkuj przestrzeń

Wbrew powszechnym przekonaniom, długie ogniskowe świetnie sprawdzają się w fotografii krajobrazowej, kompresując plany i porządkując kadr

Sprzęt: optyka

Długość ogniskowej ma duży wpływ na głębię ostrości i perspektywę.

TAMRON 28-75 MM G2

Taki zakres świetnie sprawdza się w fotografii leśnych scen. Pozwoli na realizację większości pomysłów, jest przy tym lekki i kompaktowy. Stała jasność f/2,8 przyda się w słabszym świetle pełnych atmosfery scen.

TAMRON 90 MM MACRO

To świetny wybór nie tylko detali jak grzyby czy paprocie, ale też do subtelnej kompresji perspektywy i izolowania motywów od zagraconego tła. Duża przysłona pomaga rozmyć niechciane szczegóły tła i na brzegach kadru.

TAMRON 70-180 MM G2

Krótki zoom mm jest idealny do mocniejszej kompresji perspektywy, zbliżając do siebie warstwy drzew. Skupia uwagę widza, jednocześnie zachowując poczucie głębi. Ten model jest też znacznie mniejszy i lżejszy (oraz tańszy!) od systemowych modeli 70-200.

TAMRON 16-30 MM

Szeroki kąt będzie dobrym wyborem jeśli chcemy zawrzeć w kadrze np. wodospad lub efektowną kłodę na pierwszym planie. Zdynamizuje też zdjęcia z obiektywem skierowanym pionowo w górę.

Zapanuj nad ekspozycją

Wykorzystaj trudne światło, dopasowując ustawienia naświetlania

Ze względu na sposób, w jaki aparat odczytuje i rejestruje światło, leśne sceny niemal zawsze stanowią wyzwanie, gdy próbujesz uchwycić wierne i szeroki zakres tonalny. Pierwszy plan kadru zwykle tonie w głębokim cieniu,

rzucanym przez sklepienie liści. Tymczasem w ciągu dnia niebo bywa o kilka działek EV jaśniejsze, co w pojedynczej ekspozycji niemal uniemożliwia uniknięcie przepaleń. Zakres dynamiczny zostanie wyraźnie przekroczony,

nawet przy użyciu najnowszych pełnoklatkowych bezlusterkowców. Istnieje jednak kilka sposobów, by możliwie wiernie oddać wszystkie partie kadru z pełnią detali. Po pierwsze, łączenie ekspozycji pozwala połączyć szczegóły światła

Kontroluj zakres tonalny

Minimalizuj liczbę ujęć potrzebnych do sekwencji HDR

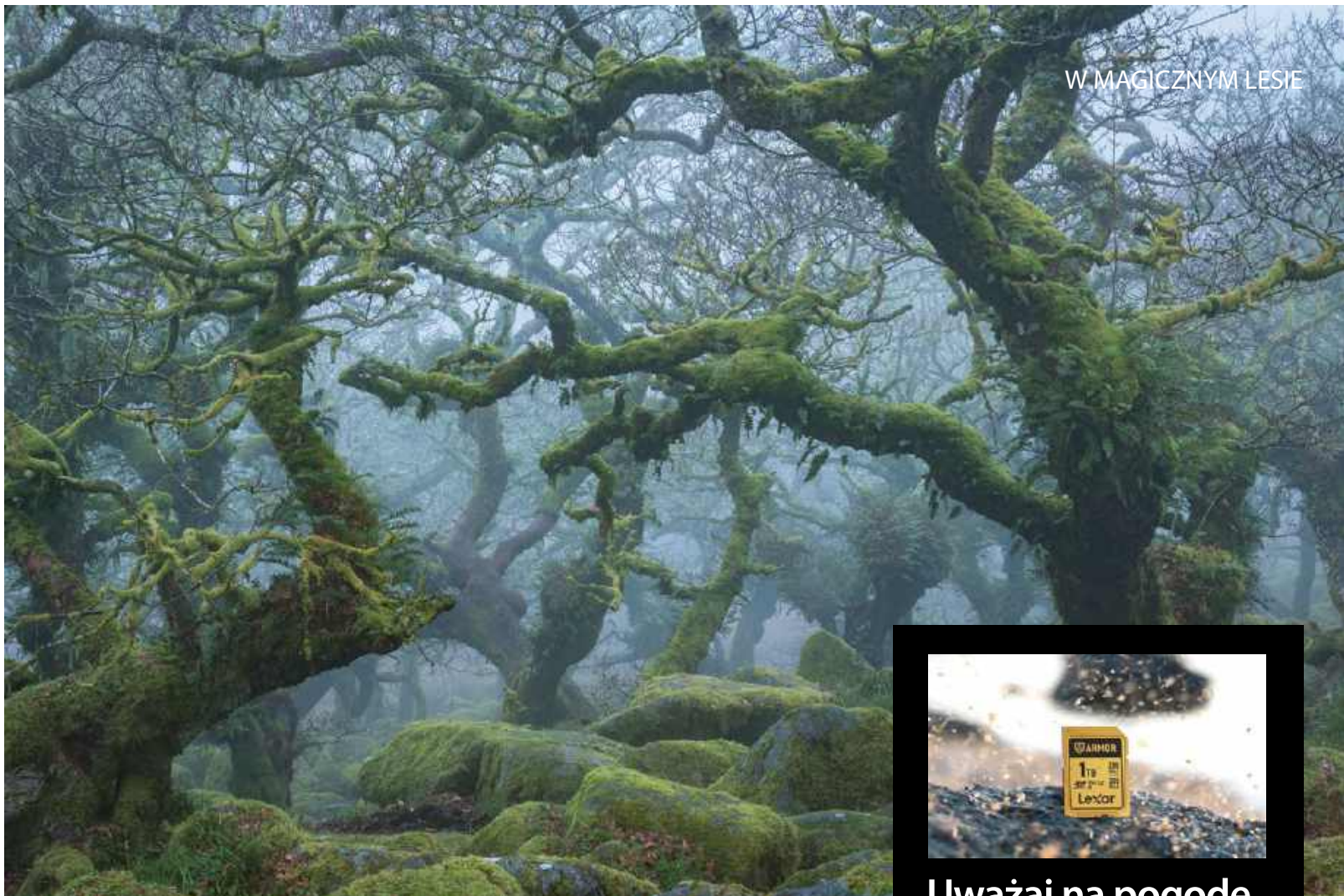
1 Użyj statywu Aparat musi pozostać nieruchomy przez cały czas fotografowania, aby uniknąć przesunięć między ujęciami. Znajdź perspektywę, która Ci odpowiada, i zablokuj statyw w tym miejscu. Kolce w stopkach statywu są przydatne, ale upewnij się, że nie uszkodzisz porostów ani mchów na leśnym podłożu.

2 Określ kompozycję Ustal kadry, zanim przejdziesz do kontroli ekspozycji, ponieważ w wielu leśnych scenach kontrast bywa tak wysoki, że nawet drobne przekadrowanie może wymagać znaczącej korekty ekspozycji. Obejrzyj uważnie cały kadry, aby wskazać najjaśniejsze i najciemniejsze partie sceny.

3 Zmierz światło Przełącz na tryb pomiaru punktowego, aby pomiar ekspozycji aparatu był możliwie najdokładniejszy w scenie pełnej drobnych detali. Pozwoli to skutecznie uniknąć przepaleń nawet wtedy, gdy najjaśniejsze akcenty to niewielkie fragmenty na liściach lub jaśniejsze gałęzie.

i kolor z wielu kadrów, tworząc obraz o szerszym zakresie dynamicznym. To sprawdzona metoda, ale ma swoje ograniczenia. Detal o wysokiej częstotliwości w koronach drzew bywa problemem dla oprogramowania do łączenia ekspozycji, co skutkuje poświatami, „duchami” i innymi artefaktami, których trudno się pozbyć. Złożony charakter niezbędnych zaznaczeń sprawia też, że ręczne mieszanie ekspozycji jest mało praktyczne. Innym podejściem jest zaakceptowanie nierównowagi i pozwolenie, by

niewielkie fragmenty nieba między drzewami się przepaliły. To może nadać ujęciu eteryczny charakter, a przy okazji uprościć proces naświetlania. O ile kontrolujesz obecność przepaleń kompozycją — tak, by ograniczyć ich widoczność — nie osłabiają one siły Twojego zdjęcia.

Niech scena zabłyśnie

Dobierając ekspozycję, często skuteczniej jest pozwolić na lekkie przepalenie światła nieba, by dodać ujęciu eterycznej poświaty.

Uważaj na pogodę

Zadbaj o bezpieczeństwo danych

Podczas fotografowania w lesie, gdzie łatwo o wilgoć, pył czy przypadkowe upadki, przyda się odporna karta. Nośniki **Lexar Armor** zostały zaprojektowane z myślą o pracy w terenie, dlatego charakteryzują się wysoką odpornością na wstrząsy, wodę i skrajne temperatury. Ich monolityczna, (stalowa!) konstrukcja daje pewność, że zapisane dane pozostaną bezpieczne.

4 Mierz na światła Sprawdź, czy korekcja ekspozycji jest ustawiona na zero, tak aby dla każdej mierzonej partii kadru uzyskać „średnią” ekspozycję. Ponieważ korzystamy z pomiaru punktowego, na tym etapie w aparacie nie musimy martwić się drobną korektą jasności — te niuanse dopracujemy w oprogramowaniu.

5 Ustal punkt AF Spójrz przez wizjer lub na tylny ekran LCD i przesuń punkt AF na obszar cienia. To wymusi na automacie przeliczenie wymaganego czasu naświetlania. Zrób drugie ujęcie z użyciem samowyzwalacza, aby uniknąć poruszenia.

6 Kontroluj histogram Patrz uważnie na światła i cienie, upewniając się, że nie dochodzi do przepaleń ani utraty szczegółów w cieniach. Oczywiście pliki zostaną połączone w oprogramowaniu, więc nie musisz się przesadnie martwić odpowiednio o straty w cieniach czy w światłach na pojedynczych klatkach.

Naucz się pracować z kolorem

Wykorzystaj kontrastujące barwy, by prowadzić wzrok i budować strukturę pejzażu

W klimacie umiarkowanym lasy potrafią oferować skrajnie różne nastroje tonalne - zależnie od pory roku. Wiosną i latem część leśnych kadrów może sprawiać wrażenie pozbawionych kontrastu kolorystycznego; las często zamienia się w morze zielonych liści, z niewielką głębią i nielicznymi łatwymi do wyodrębnienia motywami. Gdy do tego dojdzie letnie, padające z góry światło, rzadkość dramatycznej pogody i spłaszczenie planów krajobrazu, sceneria może wydawać się uboższa w atmosferę. Jesienią jednak środowisko leśne staje się patchworkiem okazji do gry kolorem,

ze złocistym światłem i warstwowymi paletami budującymi głębię. Krajobraz zmienia się nie do poznania i zamiast braku koloru pojawia się nowe wyzwanie: zachować artystyczną powściągliwość. Łatwo dać się ponieść mnogości wzajemnych oddziaływań barw i stracić z oczu potrzebę klarownego tematu oraz wyrazistego motywu. W każdej porze roku - a szczególnie jesienią - kontrola koloru staje się też zagadnieniem technicznym. Aparaty nie zawsze wiernie odwzorowują bardzo nasycone barwy. Inaczej mówiąc, ich charakterystyka bywa inna niż intencje fotografa.

Dlatego musimy aktywniej wpływać na charakter kolorów, by zachować klimat i wydobyć najatrakcyjniejsze elementy leśnej scenerii. Rolą twórcy obrazu jest zdecydować, co odbiorca ma zobaczyć, i zrównoważyć to z własnymi technicznymi instynktami. Powinniśmy dążyć do unikania przesycenia, ale trzeba też pamiętać, że skrajne przykłady często cieszą się popularnością. Kluczowe staje się więc określenie, jak daleko „popchnąć” obraz, by trafił w gust potencjalnej publiczności, a jednocześnie zachował naturalną autentyczność.

Jak edytować zdjęcia

Skorzystaj z narzędzi edycyjnych, by ożywić swoje leśne ujęcia

1 Ustaw predefiniowany WB Największą zaletą fotografowania w RAW jest możliwość zmiany balansu bieli po wykonaniu zdjęcia. Choć precyzyjne korekty kolorystyczne mogą być konieczne, czasem ustawienie wstępne WB oferuje spójny, ogólny klimat barwny i stanowi dobry punkt wyjścia do dalszej zaawansowanej obróbki.

2 Dopasuj ekspozycję Jasność sceny wpływa też na postrzeganą kolorów: jaśniejszy kadr bywa wyraźnie mniej nasycony niż ujęcia z lekkim niedoświetleniem. Najlepiej naświetlać „do prawej” na histogramie, żeby zebrać więcej danych, a następnie cofnąć suwak Ekspozycja do ok. -2/3 EV.

3 Kontroluj jasność w kanałach Aby dodać kolorom głębi bez podkręcania Nasycenia, spróbuj obniżyć wartość Luminancji w kanale zbliżającym się do progu obciążenia - w jesiennych scenach najczęściej dotyczy to czerwieni i pomarańczu. Eksperymentuj z różnymi ustawieniami w każdym kanale.

4 Dopasuj odcień Stwórz kilka wariantów z jednego kadru, wprowadzając subtelne korekty Odcienia kluczowych kolorów. Jeśli jesienna scena leśna wydaje się zbyt żółta, rozważ przesunięcie Odcienia tych partii w stronę czerwieni lub pomarańczu w panelu HSL — albo odwrotnie.

5 Wykorzystaj krzywą Powinniśmy dążyć do głębi barw przy subtelnych kontrastach. Krzywe to znakomita metoda precyzyjnych, ukierunkowanych korekt kolorystycznych. Spróbuj dodać delikatną zieloną lub niebieską dominantę w partiach cieni, aby zwiększyć głębię jesiennych ujęć.

6 Użyj kalibracji Przejdź do zakładki Kalibracja w Lightroomie i dopasuj Odcień oraz Nasycenie dla każdej z barw. Eksperymentuj z drobnymi korektami; w jesiennych scenach popularnym kierunkiem są czerwienie i zielenie.

Bez filtra

NISi Black Mist 1/8

NISi Black Mist 1/4

NISi Black Mist 1/2

Linie gałęzi

Rozbij scenę dodatkowymi elementami lub plamami koloru. Gdy w kadrze pojawiają się rozległe połacie jednego koloru lub jednej grupy barw, wprowadź inne obiekty, by przełamać monotonię wzoru.

Pracuj warstwami

Buduj głębię i kierunek, rejestrując różne kolory na rozmaitych planach w kadrze. Chłodniejsze barwy na pierwszym planie, a cieplejsze tony w oddali tworzą ścieżkę, którą podąża wzrok widza.

Stosuj filtry optyczne

Subtelnie podkreśl zdjęcia za pomocą filtrów

NISI UHC CPL

Lasy pełne są powierzchni odbijających światło (mokrych skał, liści i rzek). Filtr polaryzacyjny skutecznie zlikwiduje odbłaski i pogłębi kolory. NISI UHC CPL ma dodatkowo powłokę Ultra Hard Coating, zapewniającą wyjątkową odporność na zarysowania, wodę i zabrudzenia przy zachowaniu wysokiej transmisji światła, kolorów.

NISI FS ND KIT

Filtry szare (ND) są idealne do zmniejszania ruchu wody w leśnych strumieniach, czy rozmywania spadających liści, nadając scenie impresjonistyczny wygląd. Nisi Swift System to bardzo wygodne rozwiązanie pozwalające na szybkie dodawanie i odejmowanie (system wsuwany) kolejnych filtrów o różnej mocy tłumienia światła.

NISI BLACK MIST

Filtry dyfuzyjne dodają zdjęciom subtelną poświatę i eteryczny charakter. Delikatnie obniżają kontrast, rozpraszają światło przenikające przez korony drzew i tworzą subtelną poświatę wokół jasnych punktów, dzięki czemu kadry zyskują bardziej nastrojowy i eteryczny charakter.

Znajdź angażujący temat

Zobacz, jak budować uporządkowane, czytelne kompozycje

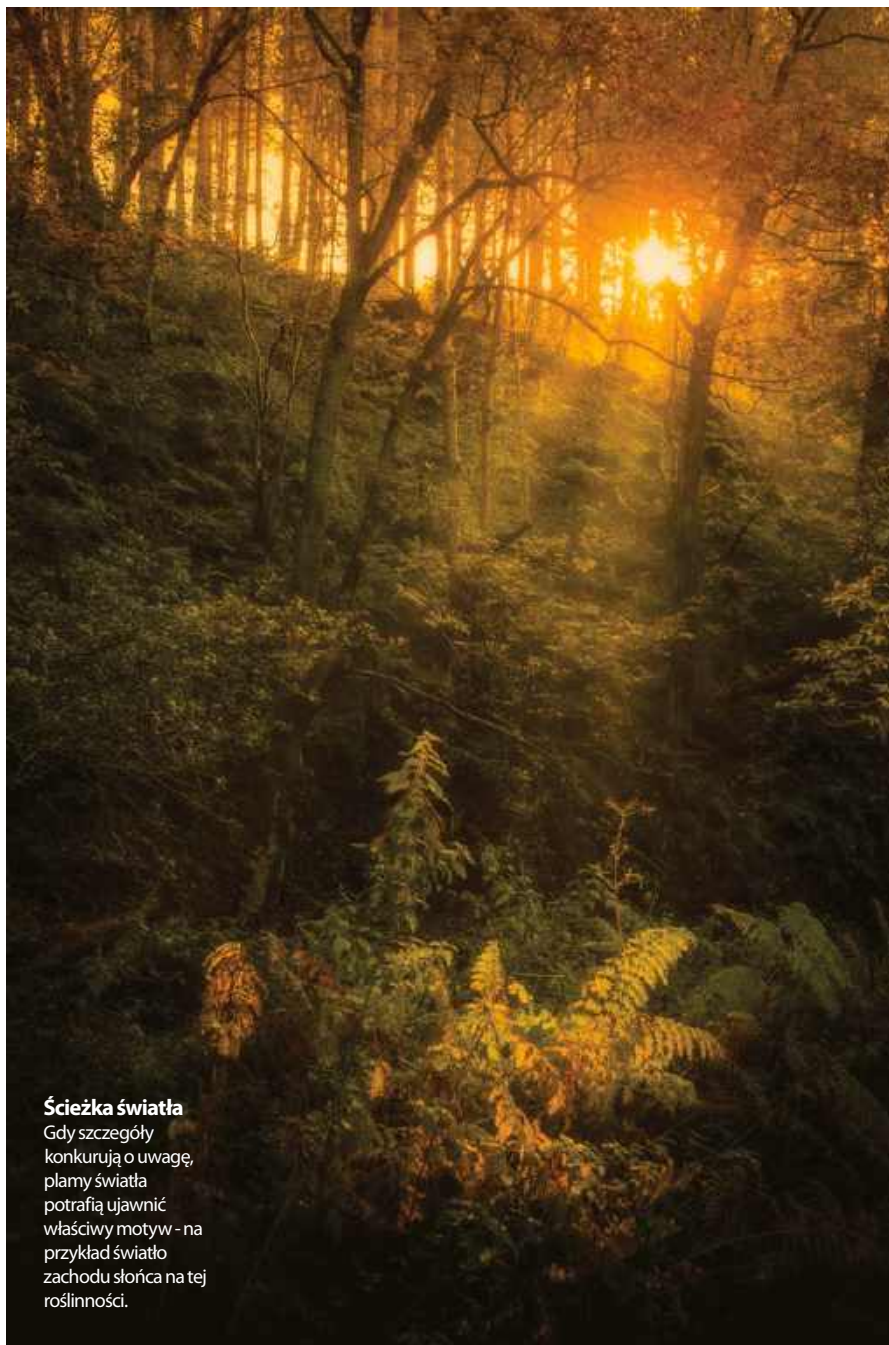
Jako fotografowie często wykonujemy pracę odwrotną niż malarz: podczas gdy artysta operujący pigmentem i pędzlami zaczyna od pustego płótna i stopniowo buduje detal, fotograf ma za zadanie uważnie odejmować informacje wizualne - tego uczymy się z doświadczeniem. Jednak w obliczu złożonego krajobrazu, jak ten leśny, nawet bardzo wprawny fotograf może mieć trudność z identyfikacją i wyizolowaniem dokładnie tego aspektu, który go zafascynował. W leśnej

scenerii potencjalnych motywów jest tak wiele, że trzeba się zatrzymać i zapytać, jakie cechy każdy element wnosi do ogólnego efektu. Często brakującym ogniwem, które uruchamia emocjonalną więź między widzem a zdjęciem, jest nieuświadomione rozpoznanie (rozpoznanie podprogowe). Gdy ktoś patrzy na scenę, rejestruje poszczególne detale i to, jak każdy z nich oddziałuje na zmysły: kolor liści, rysunek kory, szum wiatru i pobliskiego strumienia, zapach dzikich kwiatów - wszystko

to tworzy zmysłowy patchwork. Jeśli potrafimy tak zaprezentować te elementy w serii ujęć, by opowiadały spójną historię, powstaje obraz dynamiczny i wciągający. Świetnym sposobem na rozwój fotografii leśnej - i w ogóle zdjęć bogatych w detale - jest analiza własnych kadrów oraz notowanie, które elementy mogą zagrać jako motyw główny. Następnie zapisz, jakiego obiektywu użyłbyś do każdego z nich i czy lepiej sprawdzi się światło przednie, boczne czy tylne - kontrowe.

Rzeka w kadrze

Strumienie, rzeki lub oczka wodne świetnie uzupełniają leśną scenę - dzielą kadr, wprowadzając do krajobrazu refleksy światła i koloru.

Ścieżka światła

Gdy szczegóły konkurują o uwagę, plamy światła potrafią ujawnić właściwy motyw - na przykład światło zachodu słońca na tej roślinności.

Doświetl detal

W niskich partiach lasu może brakować światła. Przyda Wam się mała lampa **SmallRig RM-03**

Lampę można wygodnie ustawić za pomocą elastycznego ramienia sprężynowego, idealnie dopasowując kąt padania światła - dzięki temu precyzyjnie podkreślimy teksturę i detale. Jej konstrukcja z aluminium i odporność na warunki (IP54) sprawiają, że wytrzyma wilgoć, deszcz i pył, a pięć diod 3 W (RGBW) z regulowaną jasnością i temperaturą barwową pozwalają uzyskać naturalne lub artystyczne efekty świetlne. Lampa oferuje do 140 minut pracy a dodatkowe akcesoria umożliwiają kreatywne modelowanie światła.

Szukaj nowej perspektywy

Przełam schematy w komponowaniu kadrów, by spojrzeć w nowy sposób na leśny pejzaż

Znalezienie intrygującej perspektywy bywa trudne, gdy otacza nas mnóstwo detalu, w dużej mierze do siebie podobnego. Powtarzalne wzory to mocny środek wizualny, ale w wielu lasach drzewa są zbyt mało regularne, by ten zabieg zadziałał naprawdę skutecznie. Efektem bywa zestaw ujęć pozbawionych wyraźnego poczucia głębi i kierunku, a do tego „rozrywanych” przez rozpraszające zmiany kształtu i formy naturalnych elementów. Naszym zadaniem jest więc uporządkować ten detal tak, by podążał za czytelną ścieżką wzrokową. Chcemy, by oko widza wędrowało po obrazie - w poprzek kadru albo od przodu w głąb - zagłębiając się coraz dalej. Możemy to wymusić doбором ogniskowej, wysokością i kątem ustawienia aparatu oraz

decyzjami dotyczącymi ekspozycji. Podnoszenie lub obniżanie aparatu na statywie to sprawdzony sposób na wprowadzenie dynamicznego kąta. Jedną z rzeczy, które psują wiele leśnych kadrów, jest nadmiar zbędnych drobiazgów na ścieżce: warstwa liści, połamane gałęzie czy błotniste ślady tworzą chaos nakładających się elementów, który nieproporcjonalnie dociąża kompozycję. Ustawienie aparatu nisko przy ziemi i skierowanie obiektywu w górę nie tylko eliminuje te rozpraszacze z kadru, lecz także świetnie wykorzystuje zbiegające się piony, wyolbrzymiając wysokość drzew. Z kolei wyjście poza sam las i zrobienie ujęcia linii wierzchołków drzew z wyniesionego punktu pozwala pokazać środowisko w szerszym kontekście.

Wybierz proporcje

Zmiana proporcji kadru może mieć ogromny wpływ na odbiór zdjęcia.

3:2 Te proporcje kadru są dziś postrzegane jako standard, ponieważ większość matryc domyślnie je odwzorowuje. To oznacza, że nie trzeba kadrować obrazu, jednak część fotografów uważa, że są zbyt wydłużone w poziomie, przez co kadr obejmuje rozpraszające detale przy krawędziach.

16:9 Ten format pozwala na pełnoekranowy podgląd na urządzeniach osobistych, takich jak laptopy i smartfony. Pomaga skupić uwagę na rytmie drzew, eliminując zbędne detale w leśnym runie. Jest też bardziej „pojemny” w pionie niż panorama 12x6.

1:1 Rozpropagowane przez Instagrama, kwadratowe zdjęcia świetnie sprawdzają się przy mniejszych ujęciach detali i w studium martwej natury. Symetria kadru precyzyjnie kieruje uwagę widza, więc upewnij się, że motyw jest mocny i łatwo rozpoznawalny.

Z lewej
Prowadź wzrok
Leśne detale mogą wydawać się powtarzalne, więc zapewnij w kadrze punkt wejścia i wyjścia.

Z lewej
Dynamiczne kąty
Fotografowanie z wyższego punktu pokazuje las w szerszym kontekście.

Dalej z lewej
Nietypowy czas
Spróbuj fotografować las w oświetleniu, w jakim rzadko się go widuje.

Optyka efektowa

Wypróbuj obiektyw typu Lensbaby Composer Pro II. Jego charakterystyczny efekt „sweet spot” pozwala skierować ostrość naabrany punkt, a resztę kadru otoczyć miękkim, malarskim rozmyciem. Przechylając front obiektywu, możemy dowolnie przesuwac punkt ostrości, co daje swobodę w kreowaniu bajkowych i abstrakcyjnych ujęć.

FOTOGRAFUJ **KRAJOBRAZY** O ZŁOTEJ GODZINIE

Najlepsze sposoby na spektakularne pejzaże
o wschodzie i zachodzie słońca

Czyste złoto

Nie bez powodu fotografowie krajobrazowi uwielbiają złotą godzinę. Trzeba jednak umiejętności, by w pełni wykorzystać intensywne światło i barwy, jakie oferuje ten czas.

Chcesz uchwycić pejzaże pełne głębi i nastroju? Choć piękne krajobrazy da się sfotografować o każdej porze dnia, wielu fotografów stawia na tzw. złote godziny – tuż po wschodzie i przed zachodem słońca – kiedy słońce jest nisko, światło ciepłe, a niebo potrafi zaskoczyć intensywnością barw. Światło o poranku i pod wieczór jest jednocześnie kierunkowe i miękkie – to rzadko spotykane połączenie w fotografii plenerowej. Nisko położone słońce rzuca długie, gęste cienie, tworząc kontrast, który modeluje i podkreśla kształty krajobrazu, a niebo właśnie wtedy staje się najbardziej efektowne i dramatyczne. To styl niemal

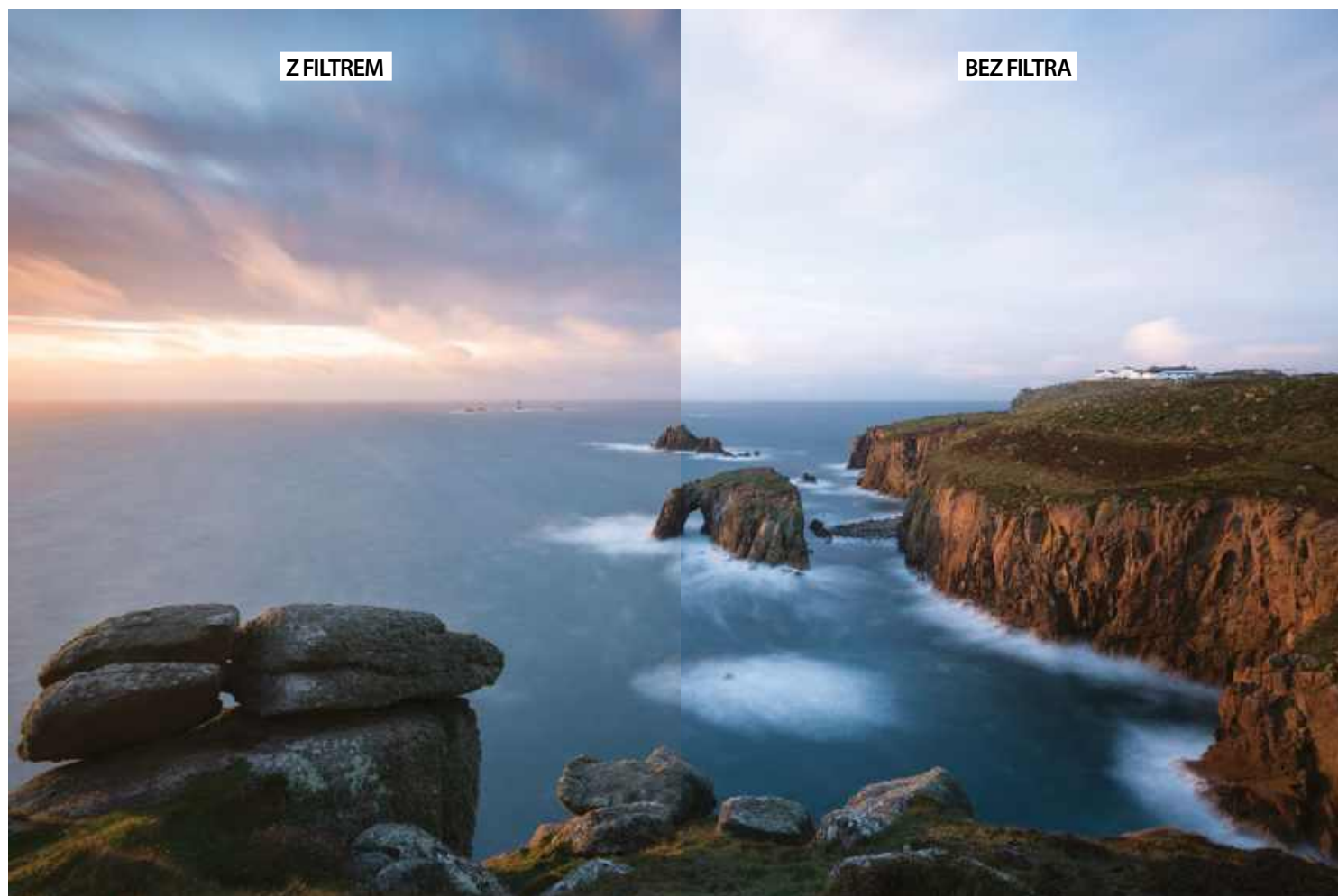
filmowy, dziś niezwykle popularny m.in. za sprawą trendów w mediach społecznościowych. Fotografowanie w złotych godzinach stawia jednak też wyzwania. Te wyjątkowe warunki wymagają od fotografa innego podejścia do ekspozycji i obsługi aparatu. Obecność silnego źródła światła w kadrze – a to jest niemal pewne, gdy słońce znajduje się nisko nad horyzontem – niesie ryzyko błędów pomiaru, przekłamań kolorystycznych czy flar. Dlatego zanim sięgniesz po aparat, sprawdź nasze wskazówki, które pomogą Ci konsekwentnie uchwycić złotą godzinę w jak najlepszy sposób.

Ross Hoddinott

Ross to ceniony fotograf i autor tekstów, na co dzień specjalizujący się w fotografii krajobrazowej i przyrodniczej, a także pisarz i nauczyciel fotografii. Regularnie

współpracuje z klientami takimi jak National Trust czy Kew Gardens. Więcej informacji znajdziesz na: rosshoddinott.co.uk

Radzenie sobie z kontrastem

Pracuj ze światłem tak, by ograniczyć utratę detali w jasnych i ciemnych partiach sceny

Jednym z wyzwań, z jakimi mierzą się fotografowie podczas pracy w złotej godzinie, jest wysoki kontrast sceny. Gdy słońce znajduje się nisko nad horyzontem, niebo bywa jasne i intensywne. Choć współczesne aparaty oferują imponującą rozpiętość tonalną, często mają trudność z uchwyceniem kadrów, w których niebo jest prześwietlone,

a ziemia tonie w cieniu. Jednym ze sposobów wyrównania ekspozycji jest zastosowanie połówkowego filtra szarego. Umieszczając jego ciemniejszą część nad niebem, można zrównoważyć światło i uzyskać naturalnie wyglądające zdjęcie. Najwygodniej pracuje się z takim filtrem w połączeniu z uchwytem, który pozwala przesuwając go w górę

i w dół, precyzyjnie dopasowując położenie. Filtry połówkowe występują w różnych gęstościach oraz z przejściami twardymi, średnimi i miękkimi – w zależności od charakteru fotografowanej sceny. To jedyne rozwiązanie realizowane już na etapie wykonywania zdjęcia, które pozwala uchwycić kontrastowe ujęcie w jednym kadrze.

Powyżej

Od góry do dołu

Dzięki zastosowaniu filtra połówkowego ND udało się wykonać długą ekspozycję i jednocześnie zachować szeroką rozpiętość tonalną w jednym ujęciu.

Twarde czy miękkie przejście?

Wybierz filtr, który najlepiej sprawdzi się o złotej godzinie

Poza gęstością filtra musisz zdecydować, czy lepiej sprawdzą się modele z miękkim, czy twardym przejściem. Te z płynną gradacją wprowadzają mniej sztucznego przyciemnienia elementów na pierwszym planie. Jednak zazwyczaj oferują słabsze działanie tam, gdzie jest ono najbardziej potrzebne – na linii horyzontu. Filtry z twardym przejściem gorzej

sprawdzają się przy zdjęciach gór czy panoram miast, ale skuteczniej kontrolują ekspozycję. Jeśli kupujesz swoje pierwsze filtry i nie masz pewności, co będzie dla Ciebie wygodniejsze, zacznij od słabszego filtra połówkowego ND z twardym przejściem (np. 0.3 lub 0.6 ND) albo od mocniejszego modelu z miękkim przejściem (0.9 lub 1.2).

Praca z kontrastem cd.

Twórz zrównoważone ujęcia rejestrowane w złotej godzinie bez użycia filtrów

Jeśli nie masz filtrów połówkowych, nie martw się – istnieje inny sposób na radzenie sobie z kontrastem. Wadą filtra połówkowego jest to, że często na linii horyzontu pojawiają się drzewa, klif, wzgórze, góry czy budynki, które również zostaną niepotrzebnie przyciemnione. Lepszym rozwiązaniem jest bracketing i łączenie ekspozycji. Ustaw aparat na statywie i wykonaj trzy lub więcej ujęć tej samej sceny przy różnych wartościach ekspozycji. Większość aparatów ma tryb bracketingu, który automatyzuje ten proces – możesz

też zrobić to ręcznie, korzystając z kompensacji ekspozycji. W efekcie uzyskasz pliki prawidłowo naświetlone zarówno dla nieba, jak i ciemniejszego pierwszego planu. Aby połączyć zdjęcia w Lightroomie, zaznacz serię wykonanych kadrów, a następnie wybierz *Zdjęcie > Scal zdjęcia > HDR*. Program utworzy jeden obraz, ale z rozszerzoną rozpiętością tonalną, zawierający szczegóły zarówno w cieniach, jak i w światłach. Wielu fotografów coraz częściej wybiera właśnie to cyfrowe rozwiązanie.

Proste łączenie

Użycie trybu automatycznego bracketingu ekspozycji i cyfrowe łączenie kadrów pozwala uzyskać naturalny zakres tonalny bez sztucznego przyciemniania elementów krajobrazu.

Bez lustra

Choć różnice pod względem jakości obrazu czy szybkości działania są już niewielkie, to bezlusterkowce oferują pewne istotne przewagi nad lustrzankami. Mają mniej elementów ruchomych, takich jak lustro, co ogranicza powstawanie drgań przy dłuższych czasach naświetlania. Elektroniczny wizjer prezentuje symulację ekspozycji, a dodatkowo zmniejsza się ryzyko uszkodzenia wzroku przy przypadkowym spojrzeniu na nisko położone słońce poprzez odbity obraz.

Zadbaj o wsparcie

Pracuj skuteczniej w słabym świetle, dzięki stabilnemu podparciu aparatu.

Jeśli planujesz uchwycić dramatyzm i kolory wschodu lub zachodu słońca, używaj solidnego statywu. Choć jego noszenie może być niewygodne, jest też często niezbędne. Fotografowie krajobrazu zazwyczaj wybierają średnią lub małą przysłonę – w okolicach $f/11$ – aby uzyskać ostrość od pierwszego do ostatniego planu, w połączeniu z niskim ISO dla maksymalnej jakości pliku. Taki zestaw parametrów w połączeniu z fotografowaniem w słabym świetle oznacza długie czasy naświetlania. Dlatego najlepiej, aby aparat był zamocowany na statywie, co gwarantuje ostre kadry wolne od poruszenia. Statyw nie tylko zapewnia stabilność, ale też pozwala zwolnić tempo pracy i świadomie dopracować kompozycję, umożliwia także precyzyjniejsze ustawienie ostrości i dokładne wypoziomowanie filtra połówkowego, jeśli zdecydujesz się go użyć. Krótko mówiąc – statyw to absolutnie obowiązkowe akcesorium przy fotografii w złotej godzinie i przy długich ekspozycjach.

Długo i stabilnie

Dłuższe czasy naświetlania są konieczne ze względu na mniejsze natężenie światła zastanego, ale pomagają też uchwycić malarskie nasycenie barw. Jednak do tego niezbędny jest solidny statyw.

Nie pakuj się jeszcze

Czasem najlepsze światło pojawia się dopiero po zachodzie słońca

Najpiękniejsze kolory i dramatyzm mogą pojawić się na niebie długo po tym, jak słońce skryje się za horyzontem. Nie pakuj więc sprzętu gdy tylko światło zacznie gasnąć – nie ma nic gorszego niż droga powrotna do samochodu w momencie, gdy niebo nagle eksploduje barwami. Poczekaj na miejscu i sprawdź, czy pojawi się poświata po zachodzie. Nie koncentruj się wyłącznie na tym, gdzie słońce wschodzi lub zachodzi – kolor może rozlać się po całym niebie. Spójrz za siebie, być może to właśnie tam czeka lepsze ujęcie, z pastelowymi barwami i miękkim światłem.

Zachodzące słońce

W miarę jak słońce wschodzi lub obniża się na niebie, zmienia się balans kolorów i układ cieni. Każde miejsce ma swój optymalny moment, w którym te elementy osiągną najlepszą równowagę.

Panuj nad kolorem

Nie polegaj wyłącznie na automatycznym pomiarze balansu bieli

Wielu fotografów pracujących w formacie RAW ustawia w aparacie automatyczny balans bieli i nigdy go nie zmienia, bo woli dopracować temperaturę barwową na etapie edycji. Oczywiście nie ma w tym podejściu nic złego, jednak warto pamiętać, że automatyczny balans bieli z założenia dąży do uzyskania neutralnych kolorów, niezależnie od temperatury barwowej światła zastanego. W efekcie korzystanie z automatycznego balansu bieli może prowadzić do usunięcia części naturalnego ciepła złotej godziny i odbarwienia nieba, które samo w sobie jest bogate w kolory, błędnie

interpretując warunki jako niepożądany zafarb.

Choć przywrócenie naturalnego ciepła i barw w programach do edycji, takich jak Camera Raw, jest stosunkowo proste, to trudno czasem odtworzyć dokładnie to, jak wyglądało światło w momencie naciśnięcia spustu migawki, i wiernie oddać ten efekt w oprogramowaniu. Jeśli chcesz osiągnąć poprawny efekt już w aparacie i ograniczyć czas spędzony na edycji, rozważ przełączenie na preset Daylight WB – powinien dać bardziej naturalny i przyjemny rezultat. Alternatywnie możesz wybrać ustawienie Cloudy, jeśli chcesz dodać odrobinę dodatkowego ciepła.

Poniżej

Naturalny kolor

Użycie odpowiedniego presetu balansu bieli pozwala kontrolować, jak niskie temperatury barwowe oddawane są na zdjęciach.

Automatyczny balans bieli oznacza neutralne kolory niezależnie od światła zastanego

Ubierz się ciepło

Temperatura potrafi mocno spaść zarówno o poranku, jak i pod wieczór, więc przy fotografowaniu wschodów i zachodów słońca trzeba liczyć się z chłodem. Fotografowie pozostają też stosunkowo nieruchomi, czekając na odpowiednie światło, dlatego jeśli nie masz odpowiedniego ubrania, szybko zrobi ci się zimno i niewygodnie. Ubieraj się warstwowo, aby łatwo dodać lub zdjąć jedną warstwę w zależności od tego, czy akurat stoisz w miejscu, czy się przemieszczasz. Warto również zabrać ze sobą dobre wodoodporne i wiatroszczelne okrycie wierzchnie, rękawiczki i buty trekkingowe.

Uważaj na flarę

To jedno z największych wyzwań fotografii, tak o świcie, jak i o zmierzchu

Kierowanie obiektywu na wschodzące lub zachodzące słońce znacznie zwiększa ryzyko pojawienia się flary. Występuje ona, gdy mocne źródło światła trafia w obiektyw i rozprasza się, tworząc nieestetyczne, kolorowe artefakty - zwykle w postaci barwnych kółek lub pierścieni albo rozmytej poświaty obniżającej kontrast. Flara jest

niemal nieunikniona, gdy słońce znajduje się w kadrze, a problem pogłębiają wady obiektywu czy filtra, takie jak zabrudzenia czy zarysowania. Choć efekt flary może być efektowny i dodać atmosfery, najlepiej jednak go unikać. Jeśli nie korzystasz z systemu filtrów, załóż osłonę przeciwsłoneczną, w przeciwnym razie osłoń

Powyżej
Idealny timing
Kierowanie obiektywu w stronę nisko położonego słońca zwiększa ryzyko flary. Rozwiązaniem jest uchwycenie kadru w momencie, gdy słońce jest częściowo zasłonięte, a pomocna bywa też osłona przeciwsłoneczna.

obiektyw dłonią, kartką lub własnym ciałem. Zawsze dbaj o nieskazitelną czystość obiektywów i filtrów. Gdy pojawi się flara, nie usuwaj plików pochopnie - można łatwo ją usunąć w edycji za pomocą narzędzi takich jak Stempel (Clone Stamp), Pędzel korygujący (Healing Brush) czy Zawartość inteligentna (Content-Aware Fill).

Precyzyjna ekspozycja

1 Użyj filtra ND Zaczynij od wykonania zdjęcia z długim czasem naświetlania, korzystając z filtra ND i dobierając czas otwarcia migawki oraz przysłonę według własnego uznania. Sprawdź efekt, aby upewnić się, że ruch wody jest taki, jakiego oczekujesz, a cała ekspozycja pozostaje zrównoważona.

Jak uzyskać zrównoważoną ekspozycję na skrzęcej się wodzie

2 Celowo niedoświetlaj Gdy wykonasz główny kadr, zrób drugi, niedoświetlając go o 1 lub 2 EV. Ten dodatkowy kadr pozwoli uchwycić szczegóły w wodzie znajdującej się blisko nisko położonego słońca, przy linii horyzontu, gdzie często dochodzi do przepaleń w jasnych partiach.

3 Połącz pliki Edytuj pliki tak, by uzyskać optymalny kolor i szczegółowość, a następnie skopiuj kadr naświetlony na 0 EV na niedoświetlone zdjęcie jako warstwę i dodaj maskę warstwy. Użyj dużego, miękkiego pędzla i maluj czernią po wszelkich przepalonych fragmentach wody.

Stwórz gwiazdę

Wykorzystaj zwiększony kontrast i dodaj swoim ujęciom atrakcyjności, stosując tę popularną technikę.

Dyfrakcja nie zawsze oznacza złą wiadomość dla Twoich zdjęć. Złote godziny, gdy słońce znajduje się nisko nad horyzontem, to idealny moment na uchwycenie efektu gwiazdy słonecznej.

Takie promienie dodają ujęciom krajobrazowym atrakcyjności, dramatyzmu i dodatkowego punktu skupienia, a powstają w wyniku intensywnego załamania się światła na

listkach przysłony. Różne obiektywy dają różne efekty – na przykład obiektyw z parzystą liczbą listków przysłony wytworzy tyle samo ramion, ile listków, natomiast obiektyw z nieparzystą liczbą listków da ich dwukrotność. Choć fotografowie

krajobrazu zwykle unikają korzystania z najmniejszej przysłony ze względu na dyfrakcję, aby uzyskać najlepszy efekt gwiazdy słonecznej, warto ustawić przysłonę w okolicach $f/22$.

Po prawej Gwiazda kadru

Ostrożny dobór przysłony i kąta ustawienia obiektywu może wprowadzić ciekawe efekty świetlne, gdy słońce znajduje się w kadrze, czyniąc samo źródło światła głównym tematem zdjęcia.

Kluczowy jest kontrast, dlatego najlepiej fotografować, gdy słońce znajduje się nisko nad horyzontem – wtedy promienie będą wyraźnie widoczne na tle ziemi i ciemniejszego nieba. Jeszcze lepszy efekt uzyskasz,

gdy słońce wyłania się zza chmury, budynku, drzewa lub krawędzi klifu. Ważna jest także przejrzystość powietrza – im lepsza, tym bardziej wyraziste będą promienie.

Uchwycić sylwetkę

Fotografowanie pod światło otwiera wiele twórczych możliwości

Jaskrawe, barwne niebo o wschodzie i zachodzie słońca to najlepsze tło do uchwycenia sylwetki. Sylwetki są skrajną formą fotografowania pod światło – przedstawiają obiekt jako czarny kontur pozbawiony koloru i detalu. Najlepiej sprawdzają się mocne, od razu rozpoznawalne kształty, takie jak budynki, samotne drzewa, charakterystyczne punkty krajobrazu czy wiatraki. Aby uzyskać czystą sylwetkę, umieść obiekt pomiędzy słońcem (lub jasnym niebem) a aparatem. Poprawna ekspozycja na jasne niebo spowoduje mocne niedoświetlenie obiektu, który zostanie zarejestrowany jako czarny

zarys. Złote godziny to najlepszy moment na fotografowanie wyrazistych sylwetek. Unikaj stosowania filtrów połówkowych i korzystaj z histogramu na żywo w aparacie, aby dobrać odpowiednią ekspozycję – spodziewaj się piksu po lewej stronie wykresu, co będzie oznaczać, że część sceny jest ciemna i niedoświetlona. Starannie dobieraj kąt fotografowania, wybierając punkt widokowy, który wyizoluje obiekt i pozwoli umieścić go na tle jasnego nieba. Najlepiej działają proste kompozycje, w których główny motyw znajduje się na przecięciu mocnych punktów trójkąta.

Gra cieni

Umieszczenie budynku lub obiektu na tle zachodzącego słońca, aby stworzyć sylwetkę, to świetny sposób na pokazanie rozpoznawalnych obiektów charakterystycznych w mniej oczywisty sposób.

Nie łącz filtrów

Zredukuj flarę i popraw ogólną ostrość zdjęcia, nie używając zbyt wielu filtrów naraz. Staraj się ograniczyć do dwóch, na przykład polaryzacyjnego i połówkowego ND.

Odbite kolory

Fotografowanie w pobliżu dużych zbiorników wodnych może wypełnić cały kadr barwami złotej godziny, a przy tym wydłużyć czas fotografowania, bo odbite światło rozjaśnia cienie.

Złoty blask

Mglisty poranek to jeden z popularnych tematów złotej godziny, ponieważ unosząca się mgła zatrzymuje kolor, tworząc efekt poświaty. Uważaj jednak na przepalenia, szczególnie w momencie, gdy słońce zaczyna wschodzić.

Kolorowy świat

Fotografia kolorowa zapewnia najbardziej naturalny sposób przedstawienia otaczającego nas świata, zaś umiejętność wiernego odwzorowania pełnego zakresu odcieni za pomocą naszego aparatu należy do jednych z najważniejszych.

WYKORZYSTAJ KOLOR

Dowiedz się, jak tony, nasycenie i balans bieli współdziałają ze sobą, decydując o wyglądzie Twoich zdjęć

Jeśli chodzi o podstawowe elementy fotografii, to można powiedzieć, że zaraz po świetle najważniejszym z nich jest kolor. Pojawienie się technologii barwnego obrazowania zrewolucjonizowało to medium – możliwość uchwycenia kolorów doświadczanych w świecie przyrody jest tym, co odróżnia fotografię od innych form sztuki. Podczas gdy obrazy czarno-białe znacznie ułatwiają budowanie narracji, obrazy kolorowe są najbardziej uczciwym sposobem rejestrowania otaczającego nas świata. W tym artykule pomożemy zaawansowanym fotografom (czyli takim jak Ty) zrozumieć, w jaki sposób najlepiej jest uwieczniać naturalne odcienie. Chociaż czasami kolor można zinterpretować twórczo w celu uzyskania spektakularnego efektu, w przypadku wielu tematów istnieje niewielkie pole do zmiany sposobu przedstawienia barw – obraz szybko zaczyna wyglądać wówczas fałszywie i nieprzyjemnie dla oka nawet przy najmniejszej modyfikacji kolorów. Doskonałym tego przykładem może być portret

– odcienie skóry muszą zostać wiernie odwzorowane, w przeciwnym razie osoba na zdjęciu będzie wyglądała niekorzystnie. Podobnie istotne jest ukazanie prawdziwych barw w przypadku zdjęć dzikich zwierząt i niektórych krajobrazów. Świeże, naturalne kolory, które ulegną zauważalnej zmianie w zakresie odcienia na etapie ich rejestrowania, mogą wyglądać szaro i mdło, co w efekcie pozbawi siły wyrazu oszałamiającą scenę. Podobnie podczas fotografowania zwierząt uchwycenie prawdziwych kolorów ich ubarwienia może pomóc w późniejszej identyfikacji danego gatunku. W ramach naszego warsztatu zagłębiamy się w teorię i praktyczne kwestie związane z zastosowaniem harmonii kolorów oraz zbadamy, w jaki sposób najlepiej jest uzyskać piękne, realistyczne barwy zarówno za pomocą aparatu, jak i na etapie przetwarzania zdjęć na komputerze. Z lektury kilku następnych stron dowiesz się jak możliwie realistycznie odwzorowywać sceny z prawdziwego życia...

Wprowadzenie do harmonii kolorów

Zapoznaj się z podstawami oddziaływania na siebie barw, aby móc lepiej zaplanować rozmieszczenie kolorowych motywów w kadrze

Malarze i dekoratorzy wnętrz dobrze rozumieją relacje zachodzące między barwami, ponieważ mają one kluczowy wpływ na to czy obraz lub projekt będzie udany. Jednak choć fotografowie równie często pracują z kolorem, to przeważnie zapominają o zbadaniu interakcji chromatycznych zachodzących na zdjęciach. Zwykle jesteśmy zaabsorbowani dbaniem o ostrość, poprawną ekspozycję i ogólną intensywność barw, a mniej uwagi poświęcamy temu, jak każdy z kolorów współgra ze wszystkimi pozostałymi.

Może to być powodem niezauważenia problemów specyficznych dla pewnych mniejszych obszarów lub strefy obrazu. Często komponujemy kadr wyłącznie w oparciu o tematykę i albo robimy zdjęcia o dowolnej porze dnia, albo wracamy w dane miejsce w czasie „złotych godzin”, które zapewniają

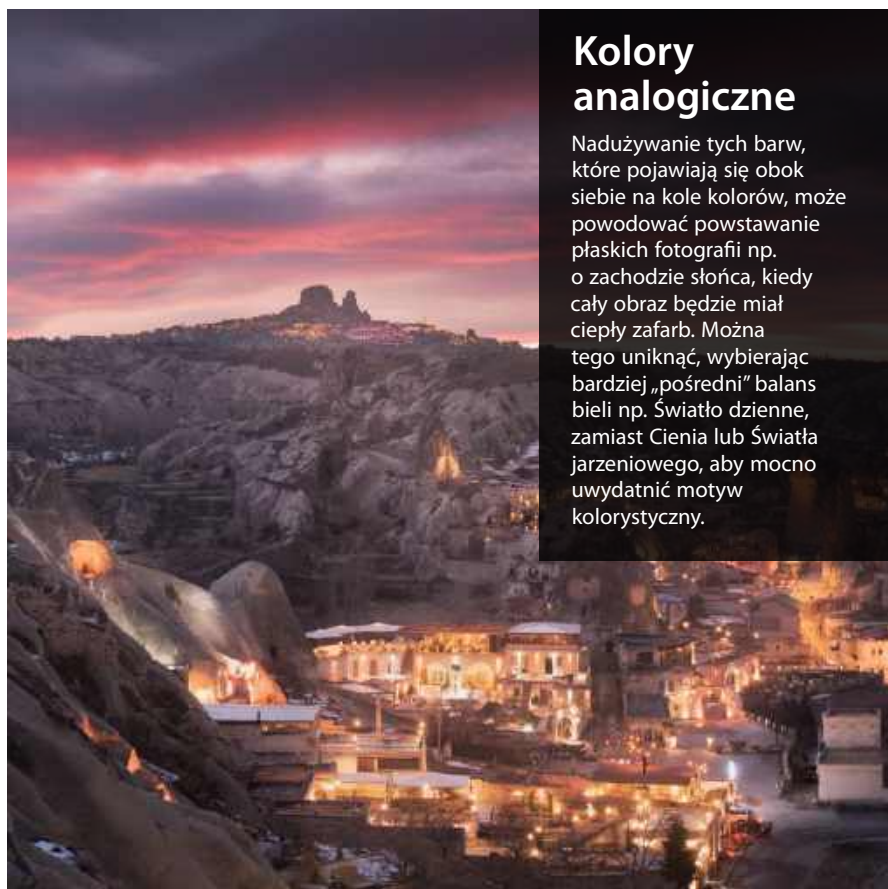
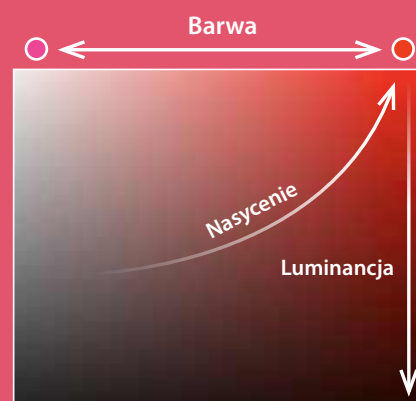
najlepsze, miękkie i ciepłe oświetlenie. Choćby niemal zawsze pozwala to stworzyć bardzo efektowne fotografie, ważne jest, aby zwracać uwagę na to, co będzie widoczne na obrazie i jak kolor każdego obiektu lub obszaru będzie się zmieniał w zależności od temperatury barwowej światła.

Niewłaściwe użycie dowolnej kombinacji kolorów może zepsuć każdy obraz

Ogólnie rzecz biorąc, kolory dopełniające są postrzegane jako bardzo atrakcyjne kombinacje, ponieważ zapewniają kontrast, który przyciąga wzrok, ale nie jest przytłaczający. Tymczasem kolory, które znajdują się bliżej siebie na kole barw, mogą być kojące lub mdłe, w zależności od rodzaju scenerii i głębi obrazu, który próbujesz ukazać. W przypadku niewłaściwego użycia dowolna kombinacja kolorów może zepsuć obraz, stając się najbardziej zauważalnym elementem, zamiast kierować wzrok oglądających na główny temat.

Barwa, nasycenie i luminacja

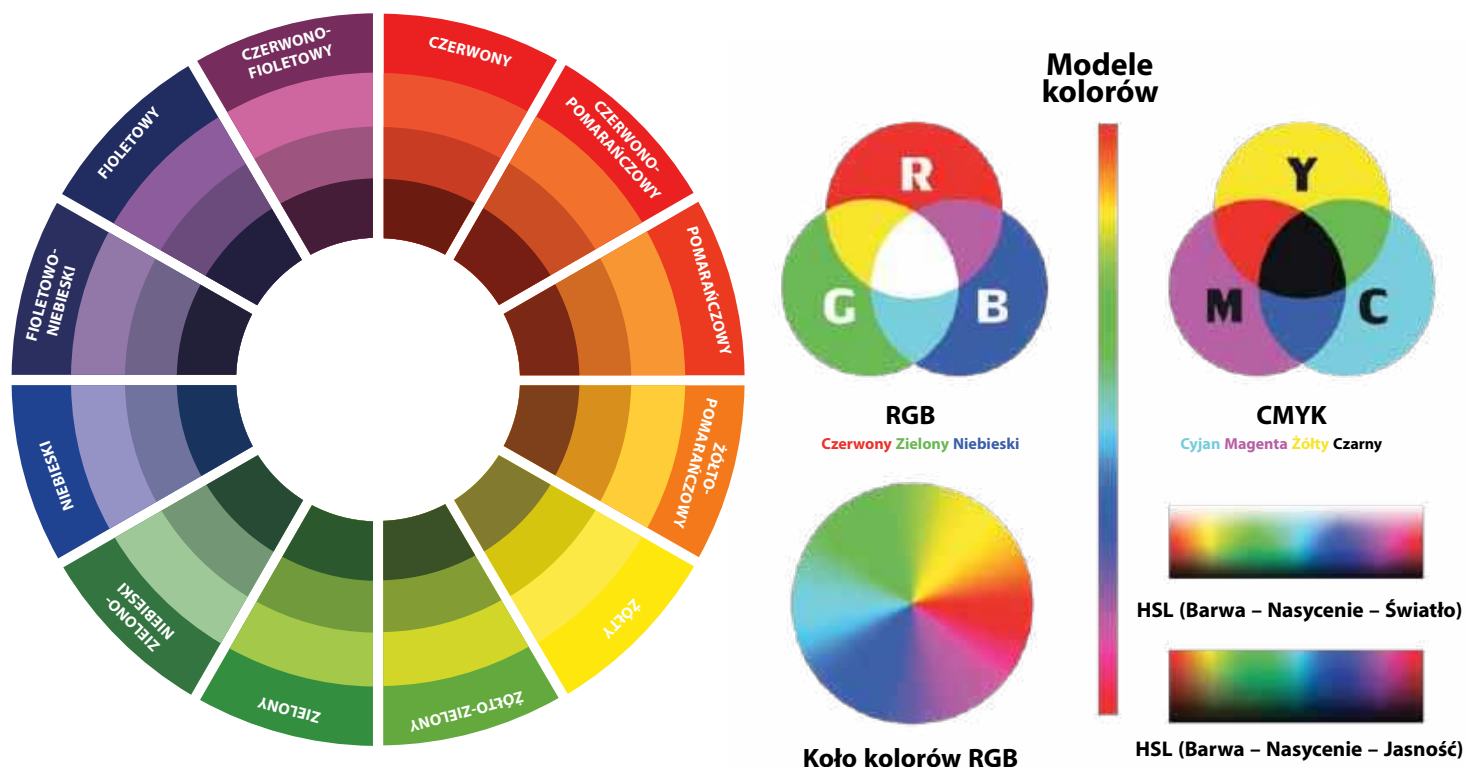
Chociaż wszyscy pewnie znają dostępny w Photoshopie model barw HSL (Hue, Saturation, Luminance), to większość z nas nie jest obeznana ze znaczeniem każdego z tych pojęć. Nasycenie to nic innego jak ilość szarości obecna w kolorze i wpływa na jego intensywność. Tymczasem barwa jest rzeczywistym kolorem bazowym, a luminacja to równowaga obecnej bieli i czerni, inaczej mówiąc, jasność koloru. Zmiana luminancji może sprawiać wrażenie zmiany nasycenia, dlatego kolory na lekko niedoświetlonym zdjęciu mogą wydawać się bardziej intensywnie.

Kolory analogiczne

Nadużywanie tych barw, które pojawiają się obok siebie na kole kolorów, może powodować powstawanie płaskich fotografii np. o zachodzie słońca, kiedy cały obraz będzie miał ciepły zafarb. Można tego uniknąć, wybierając bardziej „pośredni” balans bieli np. Światło dzienne, zamiast Cienia lub Światła jarzeniowego, aby mocno uwydatnić motyw kolorystyczny.

Teoria koloru

W celu stworzenia w kadrze kontrastu lub harmonii można użyć pewnych zestawów barw. Czerwony, żółty i niebieski to trzy kolory podstawowe, podczas gdy barwy pochodne to fiolet, pomarańcz i zieleń. Z pewnością zauważysz, że barwy dopełniające często występują w naturze. Rejestrowanie kolorów znajdujących się naprzeciwko siebie lub obok siebie na kole barw może mieć bardzo różny wpływ na wygląd obrazu.

Kolory monochromatyczne

W tym przypadku kilka odcieni tego samego koloru lub bardzo podobnych barw występuje razem. Idealnie nadają się one np. do ukazywania warstw krajobrazu w mroźny, zaniebieszczony poranek lub w czasie ognistego zachodu słońca. Kontrast jest wówczas słaby, więc obrazy takie są spokojne i bardziej harmonijne, ale może brakować im głębi, jeśli paleta kolorów zostanie wykorzystana nieprawidłowo.

Barwy dopełniające

Kolory dopełniające znajdują się na kole barw naprzeciwko siebie i silnie ze sobą kontrastują. Występujące w bliskim sąsiedztwie kolory dopełniające będą się wyróżniać, co może zwiększyć siłę wyrazu fotografii. Jest to szczególnie przydatne dla zapewniania głębi kolorów, na przykład dobrze jest skontrastować chłodniejsze cienie z ciepłymi tonami nieba.

HARMONIJNE RELACJE

Ze względu na niski poziom kontrastu kolorów żaden z odcieni tego obrazu nie wyróżnia się, co pozwoliło stworzyć na nim spokojną atmosferę.

PŁYNNE PRZEJŚCIA TONALNE

Kolory płynnie mieszają się i nie gryzą się ze sobą, podkreślając nastrojowość sceny.

KOLORY ANALOGICZNE

Wszystkie te kolory występują na kole kolorów bardzo blisko siebie i wywołują wrażenie zimnego poranka.

Błękity i fiolety

Pora dnia

Wschód i zachód słońca

Okolo 20 minut przed wschodem słońca i 45 minut po zachodzie słońca pojawia się ekstremalny gradient kolorów, od chłodnych odcieni blisko horyzontu po cieplejsze barwy w cieniach i na niebie. To zróżnicowanie stwarza poważne problemy związane z wyborem balansu bieli.

W przypadku fotografii cyfrowej możesz ustawić balans bieli na etapie przetwarzania pliku RAW i łączenia klatek, ale w przypadku rejestrowania pojedynczego ujęcia za pomocą aparatu często najlepiej jest dopasować go do odcieni koloru niebieskiego i fioletowego, ponieważ są one dominujące.

Południe

Łatwą do przeoczenia cechą światła oświetlającego sceny w południe jest to, jak bardzo zaniebieszczone mogą być ich zdjęcia, gdy słońce znajduje się wysoko na niebie. Jest to szczególnie prawdziwe w przypadku obszarów zacienionych, które mogą przybrać niebieski odcień. Wybranie w aparacie ustawienia w kelwinach o wartości około 5500 K pomoże to zneutralizować, zapewniając zrównoważoną kolorystykę na całym ujęciu. Jednak w zależności od rodzaju sceny, i to nadal może nie przynieść pożądanego efektu w przypadku niektórych ujęć. Spróbuj zwiększyć wartość w kelwinach do 6500 K, aby w sztuczny sposób ocieplić światła i uczynić otoczenie przyjemniejszym w odbiorze.

Kolory dnia: część pierwsza

Rób zdjęcia, wykorzystując intensywne ciepłe światło, gdy słońce jest nisko na niebie

To, co sprawia, że fotografia kolorowa jest tak fascynująca, to fakt, że dostępne odcienie zmieniają się w ciągu dnia – od głębokiego błękitu wczesnego świtu, przez surowe, padające z góry światło południa, po ogniste czerwienie i pomarańcze zachodu słońca. Pozostając w jednym miejscu i fotografując je przez cały dzień, nawet nie zmieniając wcale kompozycji,

możesz zarejestrować w różnych momentach zupełnie wyjątkowe obrazy.

W prawidłowym uchwyceniu tego bogactwa odcieni pomaga zrozumienie tego, co dzieje się ze światłem, gdy słońce zmienia swoje położenie i jak wpływa to na sposób, w jaki aparat „widzi” fotografowaną nim scenę. Często może to być znacznie bardziej skomplikowane, niż się początkowo wydaje.

Łatwo jest określić, jakie ustawienia aparatu wybrać, na podstawie tego, co widzimy naszymi oczami, ale przełożenie oglądanych kolorów na język fotografii cyfrowej wymaga dodatkowej analizy zachowania się światła.

O wschodzie, tuż przed pojawieniem się słońca nad horyzontem i zala-

niem scenerii złotą poświatą, może się wydawać, że w scenie występują tylko kolory o niskich wartościach temperatury barwowej. Jeśli jednak zmniejsz balans bieli, dopasowując go właśnie do nich, to często zauważysz, że cienie stają się zbyt zimne, podobnie jak obszary położone wyżej na niebie. W takich sytuacjach gradient kolorów zmienia się bardzo gwałtownie i oddala się od horyzontu, dlatego ważne jest, aby odpowiednio zrównoważyć ciepłe i zimne odcienie.

Należy też zwracać uwagę na to, jak światło o różnym charakterze wpływa na obiekty. Na przykład podczas fotografowania kwiatów o jaskrawych kolorach należy sprawdzić, jak światło o niskiej temperaturze barwowej oddziałuje na integralność tonów widocznych na obrazie cyfrowym. Ciepłe oświetlenie może wypchnąć niektóre kolory poza zakres palety barw, powodując utratę informacji o barwach w poszczególnych kanałach, zlewanie się kolorów i utratę widoczności szczegółów.

Z lewej

Stare drewniane moło

Bruno Soares zrobił to zdjęcie, wykorzystując wyrazisty motyw kolorów o niskiej temperaturze barwowej, przy zachowaniu wpływu złotego światła i jednoczesnym równoważeniu go niebieskimi oraz purpurowymi odcieniami.

Późny poranek/popołudnie

Podczas gdy wschód i zachód słońca to dla wielu osób ulubione pory dnia na fotografowanie krajobrazów, późny poranek i popołudnie także mogą stworzyć wyjątkowe możliwości. W tym czasie kolorystyka scenerii nie jest przeważnie tak silnie zdominowana przez czerwienie i żółcie, zaś niższy kąt padania światła słonecznego może wydobyć więcej szczegółów i mocniej podkreślić nastrój niż światło w południe. Naszym celem powinno być wówczas uchwycenia naturalnego ciepła światła i uniknięcie jednocześnie nienaturalnych zmian kolorystyki np. zielonych roślin. Uważaj na zielenie, które stają się brzydko żółte, co może być spowodowane przeoczeniem obniżonej wartości temperatury barwowej światła, gdy słońce znajduje się blisko linii horyzontu.

Świt i zmierzch

Kiedy słońce pojawia się rano nad horyzontem i gdy znajduje się nisko na niebie o zachodzie słońca, w fotografowanych wówczas scenach dominują intensywne, ciepłe barwy. Jest to zwykle postrzegane przez oglądających jako bardzo atrakcyjne. Jednak bez zachowania należytej ostrożności te ciepłe odcienie mogą sprawić, że zarejestrowane obrazy będą płaskie ze względu na brak kontrastu kolorystycznego. Jeśli Twoim celem jest uzyskanie intensywnego koloru np. w mglisty poranek, wybierz balans bieli pozwalający uwidocznić czerwienie i żółcie np. Cień. W przeciwnym razie, aby zrównoważyć intensywność światła słonecznego z chłodniejszymi tonami cieni, użyj niestandardowego ustawienia balansu bieli w kelwinach z zakresu 5500–7000 K.

Kolory dnia: część druga

Naucz się radzić sobie z silnym, płaskim światłem, aby uzyskać prawidłowy balans i nasycenie kolorów

Każdy doświadczony fotograf wie, że gdy słońce jest wysoko na niebie, pojawiają się problemy z mocnym kontrastem – mamy wówczas do czynienia ze szczególnie głębokimi, nieatrakcyjnymi cieniami oraz wysokim ryzykiem prześwietlenia światła. Dlatego południe zdecydowanie nie jest ulubioną porą dnia osób wykonujących zdjęcia krajobrazowe lub portrety, do tego stopnia, że wielu fotografów po prostu nie robi zdjęć, jeśli nie mogą pojawić się w wybranej lokalizacji o wschodzie lub zachodzie słońca. Przy wykonywaniu ujęć w południe pojawiają się też i inne dodatkowe ukryte trudności, które często pozostają niezauważone lub nierozpoznane, a którym również należy poświęcić więcej uwagi

(właśnie wtedy, gdy wydaje Ci się, że nic gorszego nie może już Ci się przydarzyć).

Gdy słońce znajduje się w zenicie, może być trudno kontrolować kolory na zdjęciu. Mogłoby się wydawać, że południowe światło jest stosunkowo neutralne, w przeciwieństwie do ekstremalnie ciepłych promieni wschodzącego lub zachodzącego słońca, ale cienie przyjmują w nim często brzydki niebieski odcień, który nie od razu rzuca się w oczy i można go łatwo przeoczyć podczas przetwarzania. Pozostawiony bez korekty może być bardzo widoczny na wydrukach, nadając w skrajnych przypadkach

fotografii wygląd przypominający zdjęcia wywołane w procesie krosowania.

Jest to szczególnie irytujące w przypadku zimowych zdjęć przedstawiających śnieg. I tak jak wszyscy wiemy, jak powinny wyglądać odcienie skóry, tak dla widza jest od razu oczywiste, że śnieg nie wygląda wówczas neutralnie. Chociaż może to prowadzić do nadania zdjęciu efektownego „zimnego” stylu, to jeśli nie zostanie to odpowiednio zrealizowane, niebieski śnieg może stać się głównym czynnikiem rozpraszającym uwagę i zazwyczaj zepsuje narrację zdjęcia.

Kiedy słońce znajduje się wysoko na niebie, pojawiają się problemy związane z mocnym kontrastem

Poranne światło

OŚWIETLENIE POŚREDNIE

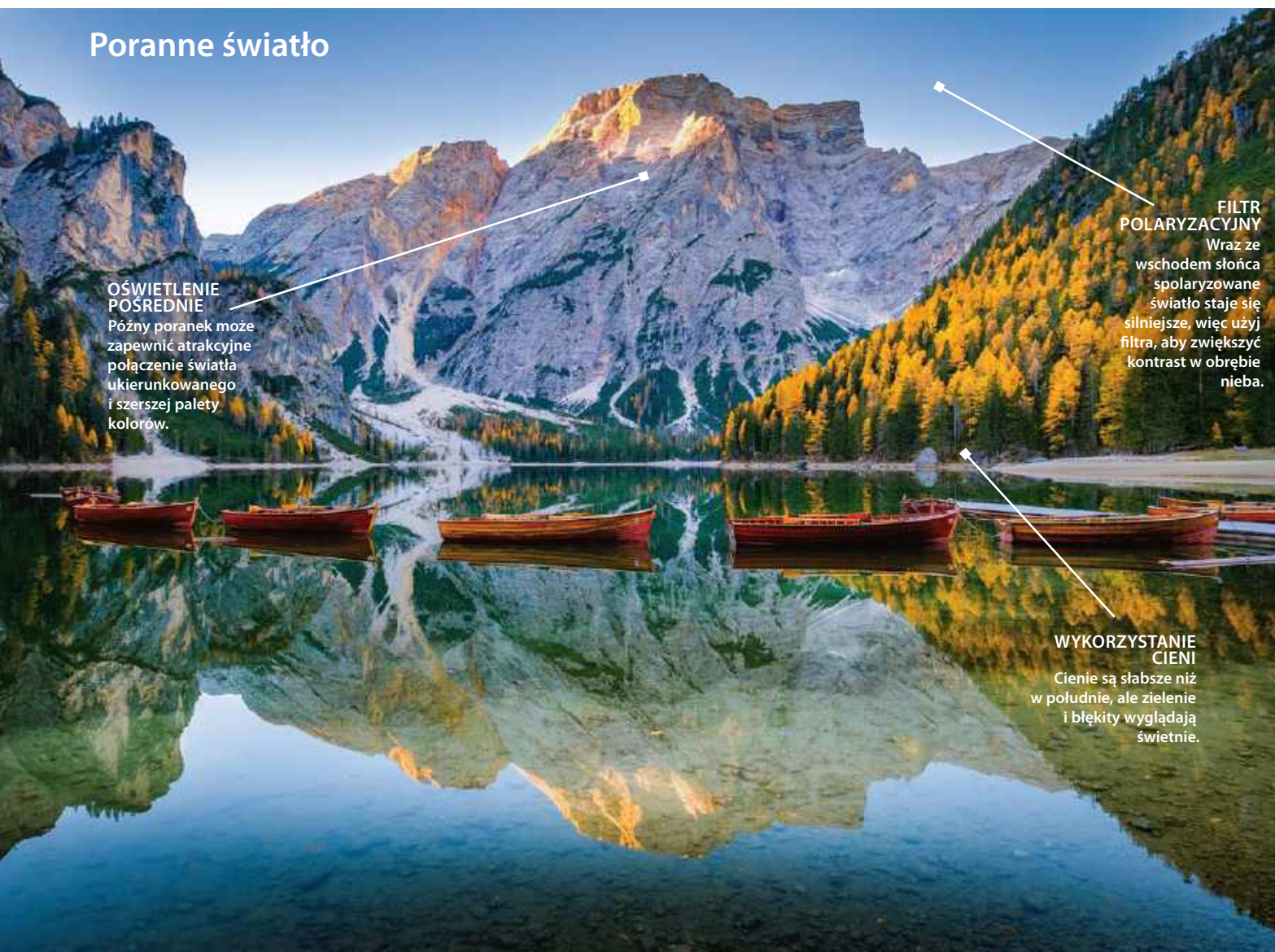
Późny poranek może zapewnić atrakcyjne połączenie światła ukierunkowanego i szerszej palety kolorów.

FILTR POLARYZACYJNY

Wraz ze wschodem słońca spolaryzowane światło staje się silniejsze, więc użyj filtra, aby zwiększyć kontrast w obrębie nieba.

WYKORZYSTANIE CIENI

Cienie są słabsze niż w południe, ale zielenie i błękity wyglądają świetnie.

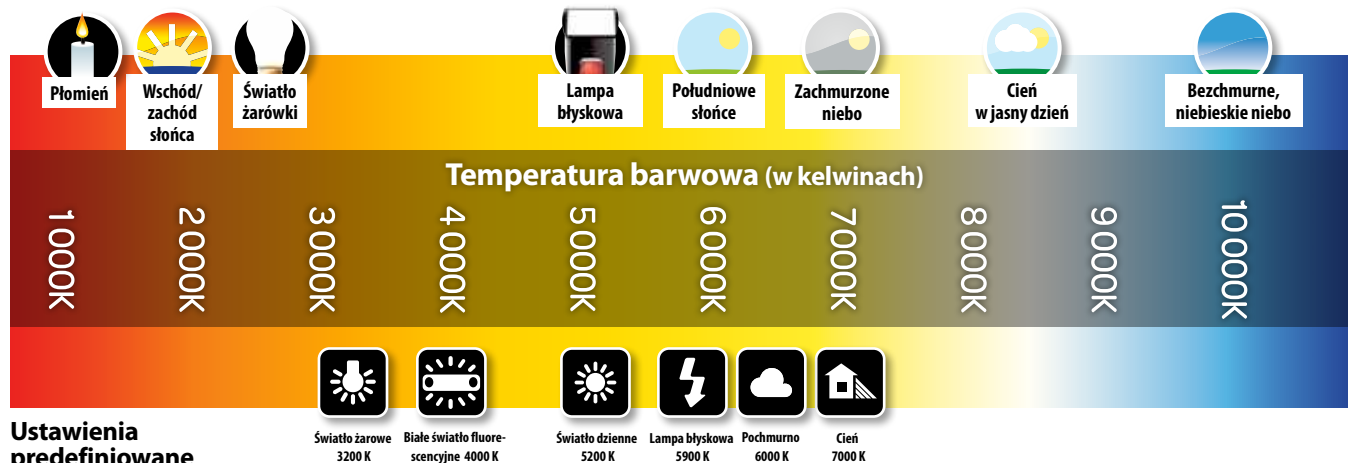

Skala Kelwina

Dla wygody często mówimy o czerwieniach i żółciach jako o „ciepłych” odcieniach, ponieważ ogniste kolory uważamy za gorące, zaś wysokie wartości temperatury barwowej balansu bieli często nadają zdjęciom czerwony odcień. W rzeczywistości skala Kelwina pokazuje, że jest odwrotnie. „Najgorętsze” są kolory niebieskie (wolfram pali się w wyższej temperaturze niż płomień świecy i emituje błękitny kolor), więc mają one wyższą wartość wyrażoną w kelwinach. Z tego powodu, jeśli chcesz usunąć niebieski zafarb, wybierz balans bieli o wysokiej wartości wyrażonej w kelwinach (np. 8000 K) w celu uzyskania neutralnej kolorystyki obrazu. Alternatywnie, jeśli na zdjęciu jest dużo czerwieni i żółci, możesz wybrać w aparacie ustawienie balansu bieli o niskiej temperaturze barwowej (np. 3000 K), aby skompensować ten efekt, dodając do obrazu trochę niebieskiego koloru. Pamiętaj, by dopasować wartości balansu bieli do kolorystyki światła, aby uzyskać dzięki temu obraz pozbawiony dominanty barwnej.

Źródła światła

Ustawienia predefiniowane

Automatyczny balans bieli w sposób ciągły dostosowuje temperaturę barwową aparatu w zakresie od około 3000 do 7000 K. Ustawienie któregoś z gotowych trybów balansu bieli stanowi szybki sposób wyboru jednej z kilku typowych temperatur barwowych, ale nadal zawierających się w tym samym ograniczonym zakresie.

Pytania i odpowiedzi

Oto wyjaśnienie powszechnych nieporozumień i omówienie najczęstszych błędów związanych z zarządzaniem kolorem

Wiele problemów pojawiających się podczas robienia kolorowych zdjęć wynika z błędnego rozumienia podstaw naukowych i nieznamo-ści technologii rejestrowania barw. Jednak nawet gdy już dobrze poznasz teorię koloru i zastosujesz ją w praktyce, nadal możesz robić zdjęcia pozbawione głębi i struktury, co jest bardzo frustrującą sytuacją. Tym, czego może Ci wciąż brakować, jest świadomość, jak Twój aparat widzi kolory, jak powinien używać ustawień do zarządzania barwą, aby móc wpływać na styl Twoich zdjęć.

W tej części zebraliśmy odpowiedzi na niektóre z najczęściej zadawanych pytań związanych z wykorzystaniem kolorów. Powinno to pomóc fotografom na każdym poziomie doświadczenia przezwyciężyć rzadko omawiane problemy związane z pracą z kolorem w erze cyfrowej, umożliwiając za każdym razem uchwycenie bardziej zgodnych z oczekiwaniami i bardziej spektakularnych zdjęć.

Dlaczego moim ujęciom brakuje głębi?

Kontrast kolorów jest bardzo ważny zarówno w fotografii, jak i w sztuce. Chociaż często zależy nam na uniknięciu silnej dominacji barwnej, dobrze jest uchwycić na całym obrazie różne odcienie. Na przykład może się okazać, że zdjęcia robione o zachodzie słońca wyglądają mdło. Dzieje się tak, ponieważ na obrazie występuje

zbyt dużo odcieni tego samego koloru i wszystko jest żółte. Warto wówczas dodać trochę błękitu lub purpury dla kontrastu.

Dlaczego bardzo kolorowe obszary czasami „rozlewają się” i brakuje im szczegółów?

Wypalone obszary pojawiają się, gdy wszystkie kanały kolorów zostają prześwietlone, ale istnieje również możliwość utraty widoczności drobnych detali tylko w jednym kanale kolorów. Na przykład, jeśli fotografujesz jasnoczerwony kwiat, możesz go nasycić lub naświetlić do takiego poziomu, że nie będzie można już zapisać więcej informacji w kanale czerwonym, co spowoduje powstanie pozbawionej jakichkolwiek szczegółów „plamy”. Dobrym rozwiązaniem może być wówczas wybranie niestandardowego balansu bieli i cofnięcie suwaków Luminancji/Nasycenia podczas regulacji ustawień w panelu Dopasowań HSL.

Dlaczego mój obraz wygląda okropnie na Instagramie i mojej stronie internetowej?

A zatem z dbałością zarejestrowałeś i starannie przetworzyłeś swoje kolorowe zdjęcia w kolorze, ale po ich opublikowaniu na Instagramie lub online'owej galerii, barwy są w dziwny sposób zmienione i mało nasyczone. Jest to spowodowane brakiem obsługi profili barwnych przez przeglądarki. Przed przesłaniem obrazu zmień jego profil kolorów na sRGB.

Z prawej

Kolor dominujący

Automatyczny balans bieli może się mylić, gdy w kadrze znajduje się obszar o intensywnie nasyconym kolorze. W takich przypadkach lepiej jest użyć któregoś z gotowych ustawień balansu bieli.

Poniżej, z lewej

Dopasuj styl

Edytując swoje obrazy, zawsze powinienes kontrolować, czy wybrana technika przetwarzania jest dostosowana do tego, jakie barwy występują na zdjęciu. Kiedy dominuje na nim jeden kolor, warto skupić się na tym, aby wyglądał on jak najlepiej.

Poniżej

Cały zakres

Na tym zdjęciu Bruno Soares uchwycił pełne spektrum trzech kolorów podstawowych. Pozwoliło mu to stworzyć wyrazistą paletę barw, ale przy zachowaniu naturalnego wyglądu, ponieważ wszystkie kolory są realistyczne i organiczne.

Zł © Bruno Soares

Ekspozycja i kolor

Powszechnie stosowaną metodą fotografowania jest delikatne niedoświetlenie zdjęcia w celu uzyskania bardziej nasyconych kolorów. Chociaż technicznie rzecz biorąc, zmniejszasz w ten sposób luminancję zamiast zwiększać nasycenie, efekt wygląda podobnie. Takie obrazy mają również wyraźnie zwiększony kontrast, co sprawia, że kolory są bardziej jaskrawe. Chociaż jest to jak najbardziej właściwa metoda, to niedoświetlenie prowadzi do pojawienia się innych problemów takich jak szum – lepiej jest zatem użyć filtra polaryzacyjnego i „naświetlać na światła”, zmniejszając później jasność obrazu na etapie przetwarzania plików RAW. Taki sposób doboru parametrów ekspozycji pozwala również zarejestrować więcej informacji o kolorze w pliku RAW, umożliwiając uzyskanie bardziej efektownych barw, gdy użyje się suwaka Ekspozycji do zmniejszenia ogólnej jasności fotografii.

+ 2 EV

- 2 EV

Wywołaj polecenie Edycja > Konwersja na profil, a następnie wybierz przestrzeń sRGB IEC61966-2.1.

Dlaczego Automatyczny balans bieli często się myli?

Nowoczesne systemy automatycznego balansu bieli działają niesamowicie, ale nie są niezawodne. Ich algorytm polega na wykorzystaniu standardowych wartości temperatury barwnej kolorów w połączeniu z wstępnie zaprogramowanymi informacjami

o typowych scenach. Jeśli będziesz chciał sfotografować swoim aparatem scenę z mocno nasyconymi kolorami, spróbuje on odwzorować je w bardziej neutralny sposób, co nie jest dobre w przypadku pejzaży skąpanych w złotej poświacie wschodu słońca! Jeśli ma on funkcję automatycznego balansu bieli z trybem „priorytetu sceny”, to możesz pomóc aparatowi w sprecyzowaniu tego, jak chcesz, aby wyglądał obraz, lub możesz dostosować predefiniowane ustawienia balansu bieli.

Edytuj swoje zdjęcia, aby kipiwały kolorem

Popraw kolorystykę swoich obrazów, by uzyskać soczyste, ale nadal naturalnie wyglądające zdjęcia

Przetwarzanie obrazów cyfrowych jest niezbędnym etapem uzyskiwania oszałamiających kolorów, zaś możliwość robienia zdjęć i edycji plików RAW zapewnia fotografii cyfrowej elastyczność w zakresie kształtowania wyglądu barw – możliwość wybrania balansu bieli w dowolnym momencie po wykonaniu obrazu to coś, o czym fotografowie z epoki analogowej mogli tylko pomarzyć. Bardzo ważnym czynnikiem jest jednak również intencja, dlatego na początku procesu edycji musisz zdecydować, jaki styl chcesz nadać swojemu obrazowi. Bardzo łatwo jest przesadzić z przetworzeniem zdjęcia, nawet jeśli jest się już doświadczonym profesjonalistą. Dlatego musisz albo dążyć do zachowania w pełni naturalnych kolorów, po prostu nieznacznie korygując kontrast i ograniczając do minimum

zmiany w wyglądzie kolorów, albo musisz wypracować najlepszy sposób wprowadzenia nieprawdziwych barw, aby uzyskać bardziej spektakularny efekt.

Na tym praca się jednak nie kończy – bardzo ważna jest również wydajność. Skonwertowanie kolorów obecnych na zdjęciu w celu wydrukowania odbitki lub przygotowania pliku przeznaczonego do publikacji w Internecie to dwa bardzo różne i wymagające przeprowadzenia różnych zabiegów procesy. Jak wspomniano na poprzedniej rozkładówce, sRGB jest najlepszym profilem służącym do wyświetlania obrazów w przeglądarkach internetowych, ale podczas drukowania zdjęć należy wziąć pod uwagę warunki środowiskowe, w jakich ma być oglądana gotowa odbitka.

ADDYTYWNE I SUBTRAKTYWNE MIESZANIE KOLORÓW

Podczas edycji warto mieć na uwadze, że kolory na ekranie bardzo różnią się od tych na wydruku. Dzieje się tak, ponieważ doświadczamy kolorów na dwa różne sposoby. Jedne docierają do naszych oczu jako światło bezpośrednie, a drugie pośrednio jako światło odbite. Kiedy oglądamy zdjęcia na monitorze, patrzymy na kolory bezpośrednio – takie barwy nazywamy kolorami addytywnymi. Z kolei barwy wydrukowanej fotografii postrzegamy pośrednio (widzimy światło odbite) – takie kolory nazywamy subtraktywnymi.

Narzędzia do edycji

Oto zestawienie głównych dostępnych w programach do edycji narzędzi do zarządzania kolorem

TEMPERATURA/TINTA

W Lightroomie i Camera Raw (ACR) suwaki te mogą być używane do dostosowywania ogólnego balansu żółci/niebieskiego i niebieskozielonego/magenta w obrazie. Pomocne jest to, że można je stosować za pomocą Pędzla korekty lub narzędzia Gradient w celu wprowadzenia zmian zlokalizowanych.

KRZYWE

Panel Krzywe to bardzo potężne narzędzie do przeprowadzania regulacji tonalnych. Pozwala ono nie tylko zmienić ogólny kontrast, ale także modyfikować balans kolorów osobno w cieniach, półcieniach i światłach, stosując osobną krzywą dla każdego kanału kolorów.

BALANS KOLORÓW

Jeśli użycie krzywej tonalnej do wprowadzania zmian w wyglądzie kolorów w oparciu o odcienie wydaje Ci się nieco zbyt skomplikowane, to dobrą alternatywą stanowi dostępne w Photoshopie okno dialogowe Balans kolorów, które pozwala korzystać w tym samym celu z suwaków. Jest to doskonałe narzędzie do stosowania precyzyjnych efektów tonowania dwubarwnego i wprowadzania drobnych korekt kolorystycznych. Tego typu regulacje zawsze najlepiej jest przeprowadzać na niedestrukcyjnej warstwie dopasowania.

TABLICE KOLORÓW LUT

Tablice wyszukiwania kolorów (LUT) to nieco ukryta funkcja programu Photoshop. Można ją znaleźć w rozwijanym menu Warstwy dopasowania: pozwala ona korzystać z wstępnie ustawionych wartości barw w celu profesjonalnej gradacji kolorów obrazu. Są one przydatne do zaawansowanej stylizacji barw, a nie do wprowadzania podstawowych korekt i pozwalają szybko tworzyć przyciągające wzrok efekty.

Na początku procesu edycji musisz zdecydować, jaki styl chcesz nadać swojemu obrazowi

Kolory do wydruku

Chociaż monitory coraz wierniej wyświetlają kolory, zawsze będzie różnica w wyglądzie barw oglądanych na ekranie w naszym programie do edycji i na wydrukowanej odbitce.

Jest to w dużej mierze związane z interakcją światła z obrazem – na ekranie kolory są podświetlone, przez co uwidacznia się znacznie więcej ich odcieni, niż można przenieść na papier. Atrament naniesiony na papierowe podłoże pochłania bowiem część światła, więc nie wszystkie informacje o kolorze są odbijane w stronę naszych oczu. Właśnie dlatego niezbędna jest konwersja obrazów do druku, aby obraz był złożony z kolorów z palety CMYK – pozwala ona na większą dokładność odwzorowania barw na nośniku, który wykorzystuje procesy subtraktywne do tworzenia różnych widocznych kolorów.

Kontrolowanie złożonych palet kolorów

W przypadku zdjęć ukazujących ośnieżony krajobraz konieczne jest wprowadzenie ukierunkowanych korekt, aby możliwe było przedstawienie naturalnych kolorów

Z lewej

Naturalna siła oddziaływania

Przetworzony obraz oddaje doświadczoną przez nas w plenerze energię błękitów mroźnego zimowego popołudnia, ale kolorystyka obrazu pozostaje nadal naturalna i wiarygodna.

© Peter Cairns

1 Podstawowe dopasowania tonalne

Ustaw punkty czerni i bieli, aby zwiększyć kontrast. Przeprowadź podstawowe korekty tonalne, przyciemniając światła i rozjaśniając obszary cienia. Teraz powinny stać się widoczne wszelkie istotne różnice w zrównoważeniu kolorów.

2 Kontrastowe niebo Aby wyeliminować silną niebieską dominantę barwną, użyliśmy niestandardowego ustawienia balansu bieli w aparacie, ale to spowodowało pojawienie się na niebie żółtej poświaty. Aby przywrócić błękit nieba, należy zatem nałożyć na nie gradient o ujemnej temperaturze barwowej z dodatkiem odrobiny magenty.

3 Dodawanie głębi Wzmocnimy teraz kolory o niskiej wartości temperatury barwowej wyrażonej w kelwinach w obszarach światła i dodamy niebieski kolor do cieni, aby zwiększyć kontrast. W Lightroomie użyj krzywej tonalnej na kanale niebieskim, dodając błękitu do półcieni i żółci do światła.

4 Zneutralizuj zafarb Zwróć uwagę na obszary, które przybrały nienaturalny odcień – w tym przypadku na śniegu pojawiła się niebieska dominanta barwna powstała w wyniku korekt wprowadzonych w poprzednim kroku. Nałóż kolejny gradient w obszarze pierwszego planu, aby przywrócić żółty kolor światła słonecznego.

5 Tonowanie W programie Photoshop dodaj warstwę wypełnienia kolorem kryjącym, po czym kliknij ją prawym przyciskiem myszy i z rozwijanego menu wybierz pozycję Opcje mieszania. Następnie w sekcji Mieszaj przeciągnij znacznik cieni dla warstwy znajdującej się pod spodem w prawo, aby uzyskać tonowanie światła, lub znacznik Światła w lewo, aby stonować cienie.

6 Precyzyjne kierowanie Zmień tryb mieszania warstwy Wypełnienie kolorem na Łagodne światło. Powiel warstwę Tło i wywołaj polecenie Filtr > Filtr Camera Raw. Użyj narzędzi z panelu Dopasowania HSL, aby zredukować nienaturalne nasycenie lub zmiany kolorystyczne, zwłaszcza w odcieniu nieba.

Wykorzystaj rozszerzone ISO

Twórz wolne od szumu długie ekspozycje prosto z aparatu, zachowując kontrolę nad detalami w światłach i cieniach

Rozszerzone zakresy ISO bywają źródłem konsternacji zarówno wśród zawodowców, jak i amatorów. Podczas gdy wysokie wartości są dobrze opisane i zrozumiałe, niskie często budzą wątpliwości. Jak to możliwe, że aparat oferuje ISO niższe niż natywne, i dlaczego nie jest ono dostępne domyślnie? Podobnie jak w przypadku ekstremalnie wysokich wartości, również ustawienia takie jak ISO 80 czy 50 powstają dzięki wewnętrznemu przetwarzaniu obrazu. Po ich wybraniu aparat rejestruje kadr przy najniższej natywnej czułości, a następnie obniża jasność za pomocą procesora. Efekt jest podobny do

otwarcia pliku RAW w programie i ręcznego obniżenia ekspozycji. Pozwala to wydłużyć czas naświetlania przy pracy w trybach automatycznych, ale ma też swoje ograniczenia. Faktyczna czułość matrycy nie ulega obniżeniu, więc w scenach o dużej rozpiętości tonalnej łatwo stracić szczegóły w światłach wskutek prześwietlenia. Dodatkowo w trybie AEB aparat nie bierze pod uwagę tego dodatkowego stopnia ekspozycji przy doborze parametrów. Są jednak również zalety – przede wszystkim niższy poziom szumu. Warto więc wiedzieć, jak korzystać z rozszerzonych ustawień ISO tak, by czerpać z ich korzyści i jednocześnie zachować maksymalną ilość detali.

Z lewej

Obcięte światła

Bez korekty aparat dopuścił do przepalenia w światłach. Nawet przy kompensacji ekspozycji ustawionej na zero scena jest prześwietlona o jeden stopień EV.

Z prawej

Dobrze zbalansowane

Stosując dokładniejszą metodę pomiaru ekspozycji, można wydłużyć czas naświetlania i uchwycić ruch w kadrze, bez nadmiernej utraty detali w światłach.

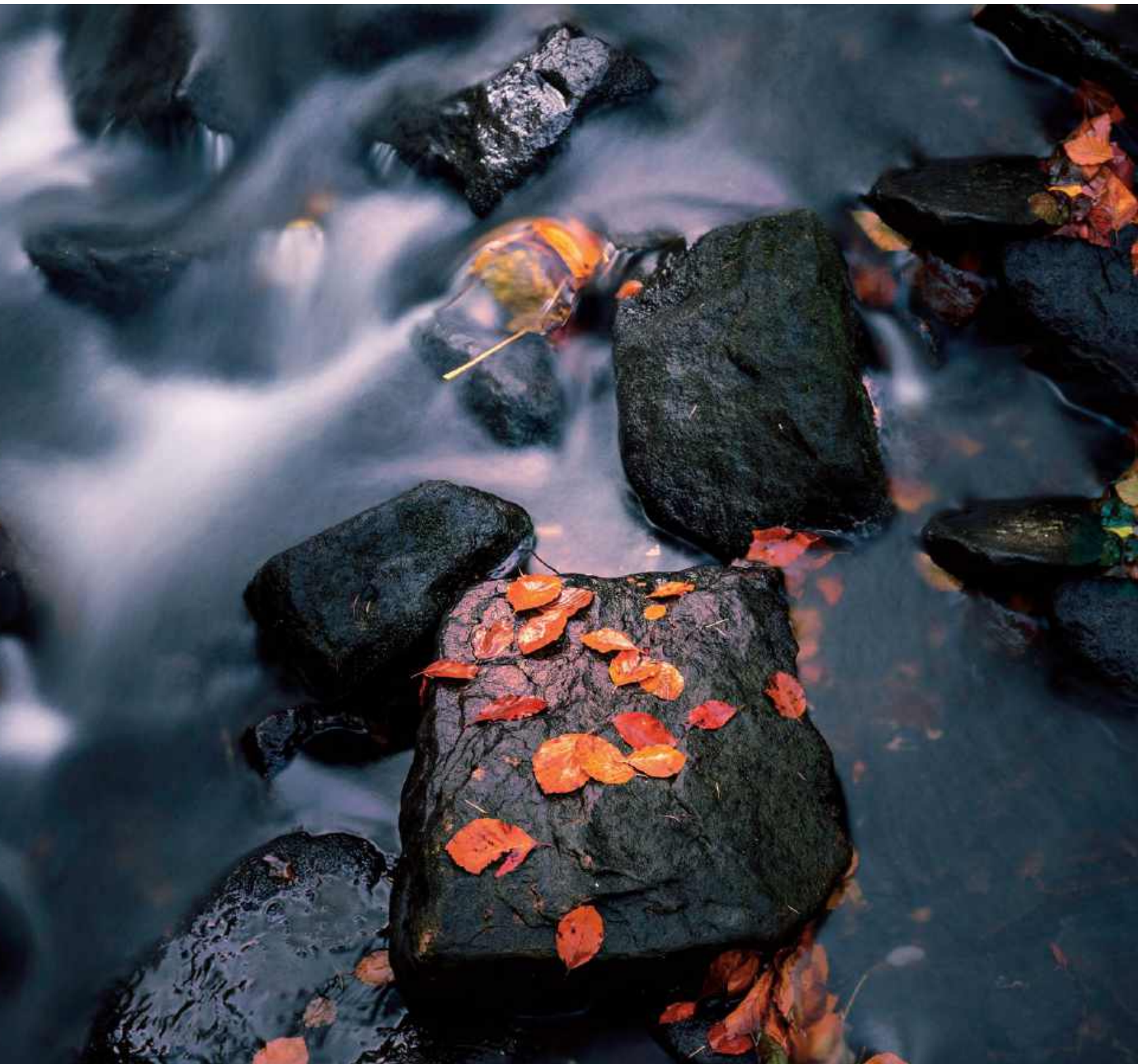
1 Użyj statywu Ponieważ celem jest wydłużenie czasu naświetlania, pierwszym krokiem musi być ustawienie aparatu na stabilnym podparciu. W tym przypadku najpierw zaplanowaliśmy kadr, a dopiero potem zamocowaliśmy sprzęt na solidnym statywie.

2 Wykonaj próbne zdjęcie W trybie preselekcji przysłony ustaw kompensację ekspozycji na zero i wykonaj serię zdjęć testowych. Dzięki temu łatwiej wychwycisz ewentualne różnice w jasności, które mogłyby później spowodować utratę szczegółów w światłach.

3 Mierz na światła Zmierz światło w jaśniejszym fragmencie sceny i zanotuj parametry, które aparat proponuje w tych warunkach. Dla większej precyzji spróbuj przełączyć tryb pomiaru na centralnie ważony lub punktowy.

4 **Przełącz się na manual** Przełącz aparat w tryb manualny i wprowadź zapamiętane parametry z poprzedniego kroku. Dzięki temu ekspozycja zostanie zablokowana, a Ty unikniesz nieoczekiwanych przepaleń w światłach na dalszym etapie.

5 **Wybierz low ISO** Aktywuj rozszerzone ustawienia ISO i wybierz najniższą możliwą wartość, np. „L” lub „L2”. Spowoduje to niedoświetlenie obrazu o jeden stopień, dlatego później konieczna będzie ręczna korekta.

6 **Wydłuż i sprawdź** Wydłuż czas naświetlania o cały stopień, aby uzyskać jak najjaśniejszy obraz z maksymalnie długą ekspozycją, a jednocześnie zminimalizować przepalenia w światłach. Potwierdź to, sprawdzając histogram.

WYMAGAJĄCE

Jak tworzyć panoramy w ciasnych przestrzeniach, radzić sobie z wadami

Tekst i zdjęcia: Peter Fenech
Poziom trudności: Zaawansowany
Wymagany czas: 2,5 godziny

Panoramy - szerokokątny widok lub fotografia rozległej przestrzeni - otwierają nowe sposoby pokazywania sceny, wykraczające poza jedynie szeroki kąt widzenia. Obrazy w panoramicznych proporcjach pozwalają uchwycić rozległe motywy bez wciskania do kadru nadmiaru pustej przestrzeni. W przypadku miejskiej scen - typowego ujęcia zamawianego przez agencje nieruchomości,

gdy w jednej kompozycji trzeba pokazać więcej niż jedną posesję - użycie obiektywu szerokokątnego byłoby niepraktyczne. Fotografowanie szeregu kamienic optyką 14-20 mm wprowadziłoby zbyt dużo nieba i jezdni u góry i u dołu kadru, a budynki stałyby się jedynie wąskim pasem biegnącym przez środek. Panorama natomiast rejestruje mnóstwo detali każdej fasady, jednocześnie minimalizując puste

PANORAMY

optyki i powtarzalnymi wzorami, by płynnie łączyć wiele kadrów

Czego potrzebujesz

- Standardowy zoom
- Funkcja poziomnicy
- Stabilizacja obrazu
- Program z warstwami

fragmenty. Głównym wyzwaniem przy składaniu panoramy są nakładające się i powtarzalne wzory, które potrafią zmylić oprogramowanie i doprowadzić do błędów podczas scalania wielu segmentów obrazu. Na kolejnych stronach pokażemy, jak sklejać złożone panoramy, łącząc techniki automatyczne i ręczne, aby uzyskać zdjęcia inne niż wszystkie. Po lekturze tego materiału będziesz w stanie robić profesjonalne panoramy w dowolnym miejscu — bez statywu, a nawet bez zaawansowanego oprogramowania.

Na zdjęciu Połącz chwile

Fotografia architektury często wymaga pracy na ruchliwych ulicach, co stanowi wyzwanie dla ujęć szerokokątnych i płynnego scalania panoram.

Krok po kroku

1 Początek i koniec Określ granice panoramy, zostawiając zapas na korektę zniekształceń obiektywu i ewentualne kadrowanie na etapie obróbki. Zrób próbne ujęcie przy minimalnej ogniskowej, aby zobaczyć, jak dużą część sceny chcesz - lub musisz - objąć, by zmieścić wszystkie istotne detale w kadrze.

2 Czysty pierwszy plan Fotografując w innych zatłoczonych miejscach, staraj się ograniczyć nakładające się elementy na pierwszym planie - to one najczęściej sprawiają największe kłopoty przy łączeniu kadrów. W tej scenie wybraliśmy obszar z możliwie najmniejszą liczbą samochodów na pierwszym planie, tak by faktura podłoża była w miarę jednolita i równa.

3 Określ zapas Musimy złapać trochę detali przy krawędziach, godząc się z tym, że spora część zniknie później podczas łączenia i prostowania. W tej scenie ogniskowe 35–50 mm zapewniły najlepszy kompromis między zapasem do kadrowania a zniekształceniami szerokokątnymi, które mogłyby zmylić oprogramowanie do składania.

4 Wyłącz AF Ustaw ostrość, zrób zdjęcie testowe, a następnie wyłącz tryb AF, aby obiektyw nie przestawiał ostrości między segmentami panoramy. Fotografowanie przy przysłonie f/8–f/11 jest wskazane, by uzyskać ostrość w całej scenie, a jednocześnie móc pracować z ręki bez nadmiernego rozmycia poruszeniowego.

5 Zablokuj ustawienia Ustaw ISO wyższe niż 400, aby ułatwić uzyskanie ostrych ujęć, a następnie przełącz aparat w tryb Manual (M), by zapobiec zmianom tych parametrów między segmentami. Jakkolwiek różnice w ekspozycji będą w tego typu kadrach mocno widoczne i tylko utrudnią automatyczne scalanie, więc trzeba ich unikać.

6 Sprawdź nakładanie Zrób serię zdjęć obejmującą wybrany kadr, z niewielkim zapasem na obu końcach. Przejrzyj kolejne segmenty panoramy i oceń równomierność tonalności oraz ostrość, upewniając się, że zachodzą na siebie w ok. 20%. Choć przy najnowszym oprogramowaniu taki zapas nie jest już tak konieczny, tutaj się sprawdza.

STANDARD-ZOOM

Obiektyw zmiennoogniskowy daje największą kontrolę podczas pracy w ciasnych warunkach.

NISKIE SZUMY

Korpus z dobrym wysokim ISO ułatwia pewne fotografowanie z ręki.

POLARYZATOR

kołowy filtr polaryzacyjny (CPL) ogranicza odbłaski w oknach.

Sprzęt

Strzelaj i przesuwaj (się)

Uniknij błędu paralaksy i problemów z łączeniem

Przesuwanie aparatu sprawia, że obiekty położone w różnych odległościach od matrycy zmieniają swoją pozorną odległość względem siebie, co powoduje problemy ze skalowaniem przy łączeniu segmentów panoramy. Aby zminimalizować zniekształcenia na tak długiej ulicy, skadruj i zrób pierwsze ujęcie, a następnie przesuń się całym ciałem, przesuwając

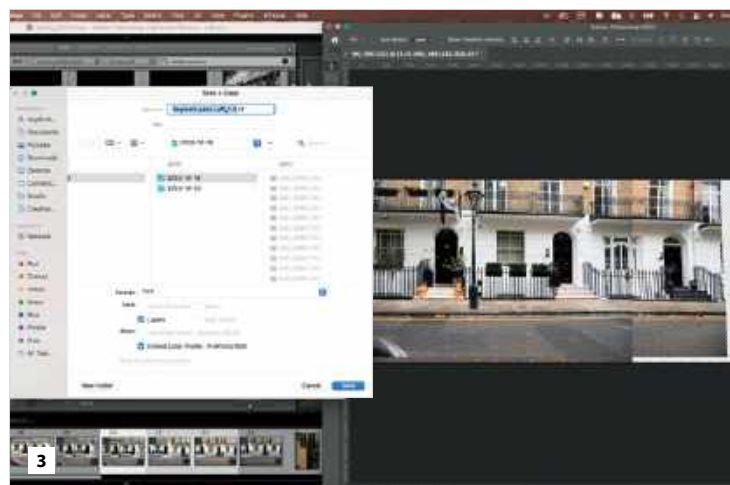
scenę w wizjerze. Fizyczne poruszanie się wzdłuż ulicy utrzymuje aparat prostopadle do budynków i sprawia, że względna odległość od obiektywu pozostaje taka sama dla wszystkich segmentów. To podejście wymaga większej liczby kadrów, by objąć całą scenę, ale upraszcza proces scalania. Zasadniczo im więcej ujęć, tym lepiej.

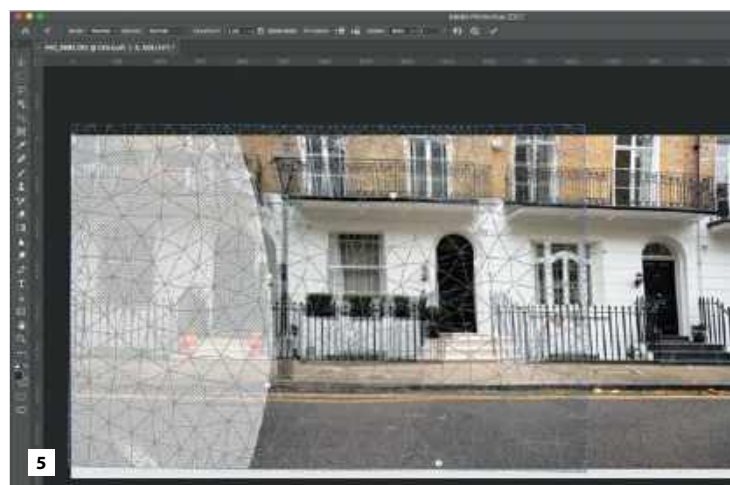

Edycja

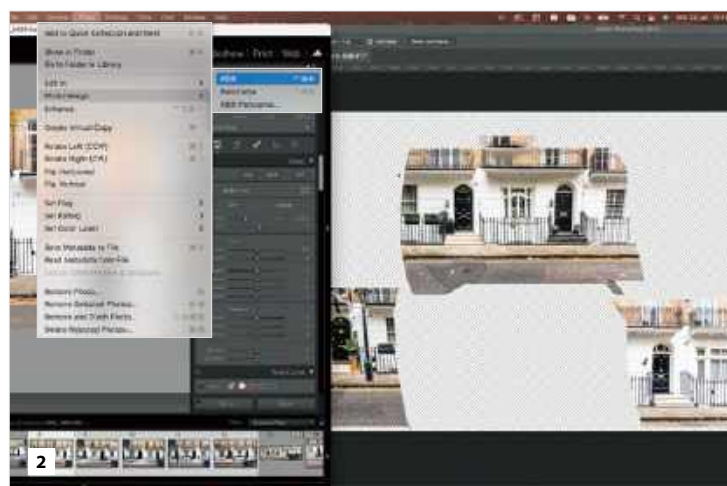
1 Wstępna edycja Otwórz wszystkie pliki RAW, zsynchronizuj je, a następnie zastosuj globalne korekty: Ekspozycja, Punkt czerni i Punkt bieli, Kontrast oraz Klarowność. Potem włącz korekcie obiektywu, aby zredukować główne aberracje i zniekształcenia geometryczne.

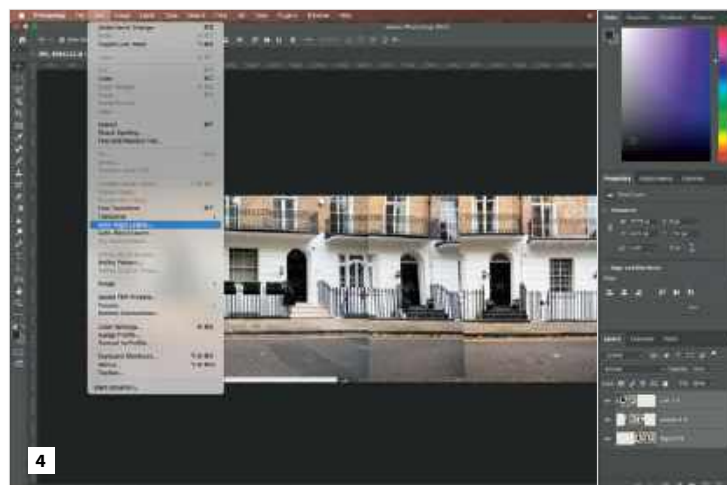
3 Pogrupuj segmenty Każda grupa jest wstępna, ale pokazuje, które części sceny oprogramowanie najłatwiej składa. Spróbuj otwierać po dwa-trzy segmenty naraz, aby odtworzyć zestawy, które udało się złożyć automatycznie, i zapisz je jako osobne, spłaszczone pliki.

5 Przekształć i wypełnij Skorzystaj z polecenia Edycja > Automatyczne mieszanie warstw. Niektóre łączenia mogą pozostać widoczne, zwłaszcza jeśli warstwy nie są idealnie wyrównane. Użyj Edycja > Deformacja marionetkowa, aby skorygować skalowanie i wyrównanie kluczowych detali, takich jak drzwi i ramy okienne.

2 Próbné łączenie Przypuszczałem, że ta scena nie złożę się w całości za jednym podejściem, ale zawsze warto spróbować, by sprawdzić, jak blisko gotowego efektu doprowadzi nas automatyczne scalanie. Tutaj Photoshop podzielił panoramę na trzy grupy segmentów.

4 Ręcznie wyrównaj Otwórz każdy plik i w dokumencie z grupą segmentów najbardziej po lewej rozszerz obszar roboczy w prawo narzędziem Kadrowanie. Przeciągnij kolejną grupę (idąc w prawo) do tego dokumentu i ręcznie wyrównaj ją tak, by zachodziła na poprzednią.

6 Kadruj i retuszuj Zmniejsz krycie górnej warstwy, aby łatwiej wychwycić i skorygować końcowe rozjazdy skali. Jeśli warstwa pod spodem jest ogólnie lepiej wyrównana niż reszta panoramy, użyj maski, aby usunąć najmniej precyzyjne fragmenty z warstwy powyżej. Na koniec wykadruj puste obszary na krawędziach.

PRZED

Powyżej
Niewłaściwy kąt

Jedyną alternatywą było użycie obiektywu szerokokątnego, ale jego kąt widzenia nie obejmuje wszystkich domów, więc konieczne jest ujęcie na wprost.

PO

Powyżej
Szeroki kadr

Ręczne scalanie mniejszych segmentów pozwoliło z powodzeniem złożyć panoramę na zatłoczonej ulicy, zapewniając atrakcyjne ujęcie na wprost wielu posesji.

Stwórz lewitujący portret

Zadziw swoich znajomych artystycznym portretem, przeciwstawiając się prawom fizyki

Jedną z bardziej zabawnych rzeczy, jaką można zrobić za pomocą cyfrowego aparatu, jest fotograficzne zafalszowanie rzeczywistości, a ta technika stanowi tego doskonały przykład. To świetny i wszechstronny projekt, wymagający odpowiedniego zaaranżowania planu zdjęciowego, a później odrobiny manipulacji w Photoshopie w celu nadania obrazowi ostatecznego wyglądu. Zdjęcie, które widzisz z lewej strony, przyciąga uwagę i z pewnością zbije z tropu Twoich znajomych.

Zanim jednak zaczniesz, musisz zgromadzić kilka niezbędnych akcesoriów. Choć może Ci się wydać to dziwne – najważniejszą rzeczą, jakiej będziesz potrzebował, jest drabinka. W rzeczywistości stanowi ona istotny element zestawu rekwizytów umożliwiających zrealizowanie tego projektu, ponieważ zostanie ona użyta do podparcia modela i wywołania wrażenia, że unosi się on w powietrzu. Jednak ponieważ drabinka będzie widoczna na zdjęciu, musimy usunąć ją później w fazie edycji, co oznacza, że będziemy potrzebować kolejnego narzędzia, a mianowicie statywu.

Jego użycie pozwoli nam zarejestrować dwa zdjęcia aparatem umieszczonym w tej samej pozycji – jedno z „lewitującą” modelką i drugie przedstawiające samo tło – dzięki czemu będziemy mogli cyfrowo połączyć ze sobą obie fotografie w Photoshopie w celu usunięcia drabinki, pozostawiając jedynie samą unoszącą się w powietrzu postać.

Z lewej

Płynąca na wietrze

Dzięki zastosowaniu prostej fotograficznej sztuczki, udało się nam sprawić, że nasza modelka wygląda tak, jakby unosiła się w powietrzu, co z kolei pozwoliło osiągnąć absolutnie zachwycający obraz

Co będzie Ci potrzebne

- Aparat systemowy
- Statyw
- Składana drabinka
- Program do edycji obrazu

Przebieg sesji

1 Użyj statywu Zacznij od zamocowania aparatu na solidnym trójnogu. Po rozstawieniu go w odpowiednim miejscu, nie należy już zmieniać jego pozycji pomiędzy kolejnymi ujęciami. Nawet najmniejsza zmiana miejsca może spowodować później problemy na etapie postprodukcji, dlatego upewnij się, że stoi on na twardym gruncie, dzięki czemu nie będzie się ani trochę chybał.

2 Przełącz aparat w tryb A Włącz w aparacie tryb priorytetu przysłony (wybierając na pokrętle trybu fotografowania pozycję A lub Av) i ustaw najszerszy dostępny otwór względnny obiektywu (najmniejszą wartość f). Pozwoli to nie tylko wpuścić do wnętrza aparatu więcej światła, ale również ograniczy głębię ostrości, dzięki czemu postać zostanie wyraźnie wyodrębniona z tła.

3 Upozuj modelkę Rozłóż drabinkę – lub cokolwiek innego, co pomoże fotografowanej osobie zachować równowagę – i umieść ją na planie zdjęciowym. Poproś modelkę, by ostrożnie balansowała na rozstawionym podparciu, sprawiając wrażenie, że unosi się w powietrzu. Upewnij się, że jej ubranie i włosy nie są niczym przesłonięte, a całość wygląda realistycznie.

4 Ustaw ostrość Patrząc przez wizjer aparatu, wykadruj zdjęcie, a następnie zogniskuj obiektyw na modelce. Gdy jej sylwetka będzie już odpowiednio wyraźna, przełącz obiektyw w tryb ostrzenia ręcznego. Ma to na celu uniemożliwienie aparatowi zmiany ustawienia ostrości w trakcie wykonywania drugiego zdjęcia.

5 Zrób zdjęcie Mając wszystko odpowiednio ustawione, zrób zdjęcie i obejrzyj je na tylnym wyświetlaczu aparatu. Jeśli jesteś zadowolony z kompozycji i ekspozycji fotografii, zrób kilka dodatkowych ujęć. Spróbuj poprosić modelkę, aby przed każdym kolejnym zdjęciem subtelnie zmieniła ułożenie nogi i pozycję ramienia, dzięki czemu uzyskasz kilka nieco inaczej wyglądających fotografii.

6 Zrób zdjęcie bez modelki Kiedy będziesz już przekonany, że zarejestrowałeś właściwe ujęcie, poproś modelkę o opuszczenie planu i usuń przedmioty, na których leżała. Teraz zrób ostatnie zdjęcie samej sceny bez rekwizytów, w celu uchwycenia w kadrze samego tła. To drugie ujęcie jest niezbędne, dlatego bardzo ważne jest, aby o nim nie zapomnieć.

Aranżacja planu

PODEPRZYJ MODELKĘ

Przy wykonywaniu tego typu zdjęć należy skorzystać z solidnego podparcia, na przykład krzesła lub drabiny, by móc ułożyć na nim fotografowaną osobę. Przedmioty te zostaną później usunięte w fazie edycji

DOBIERZ STRÓJ

Poproś modelkę, by założyła na siebie długą, zwiewną sukienkę, co pomoże Ci podkreślić, że sfotografowana osoba unosi się w powietrzu – szybując, jakby była w stanie nieważkości

ZACHOWAJ STABILNOŚĆ

Ponieważ wykorzystanie tej techniki zakłada wykonanie dwóch zdjęć i połączenie ich ze sobą w Photoshopie, konieczne jest użycie statywu, aby mieć gwarancję, że aparat będzie się znajdował w tej samej pozycji podczas rejestrowania obu obrazów

Precyzyjnie upozuj modelkę

Kluczem do sukcesu jest dopilnowanie tego, by fotografowana osoba była prawidłowo ustawiona w kadrze

Chcąc mieć pewność, że obraz będzie udany, ważne jest, aby zwrócić szczególną uwagę na pozę modelki przed każdym kolejnym rejestrowanym ujęciem. Jeśli zauważysz, że jej strój lub włosy zostały przesłonięte przez przedmioty, na których jest ona oparta (jak pokazano to na przykładowym zdjęciu), może to spowodować poważne problemy, gdy będziesz chciał później spróbować usunąć te elementy na etapie edycji. Żeby uzyskać jak najlepszy efekt, upewnij się, że włosy i sukienka modelki swobodnie opadają, tak jak byłoby wówczas, gdyby naprawdę unosiła się w powietrzu.

Jeśli chcesz, by zdjęcie robiło jeszcze większe wrażenie, to innym dobrym pomysłem jest poproszenie, by modelka wygięła swoje ciało w lekki łuk, ponieważ dzięki temu zmniejszy się liczba punktów styku między jej sylwetką i przedmiotami, na których leży. Pozwoli to uzyskać na zdjęciu bardziej naturalną i zrelaksowaną pozę.

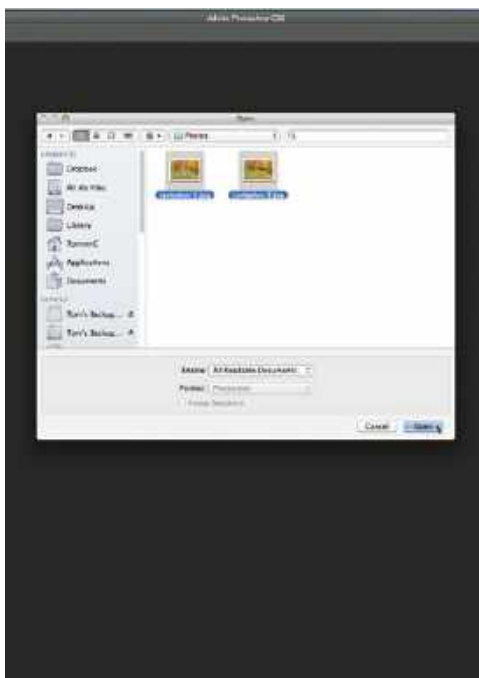
Etapy edycji

1 Otwórz zdjęcia w Photoshopie
W programie Photoshop wywołaj polecenie Plik > Otwórz, a następnie znajdź i zaznacz oba wybrane ujęcia – jedno przedstawiające modelkę, a drugie ukazujące jedynie samo tło. Kliknij przycisk Otwórz.

2 Umieść oba obrazy w jednym dokumencie Mając przed sobą ujęcie z modelką, naciśnij klawisze [Cm 1 [Ctrl]+[A], żeby je zaznaczyć, a następnie [Cmd]/[Ctrl]+[C], by je skopiować. Teraz przejdź do drugiego dokumentu i naciśnij klawisze [Cmd]/[Ctrl]+[V], aby wkleić je powyżej warstwy z tłem.

3 Usuń podparcie Chwyć narzędzie Gumka z menu narzędziowego i zacznij usuwać przedmioty, na których leży modelka. Odsłoniisz dzięki temu znajdującą się poniżej warstwę tła, osiągnąjąc iluzję, że modelka lewituje w powietrzu.

4 Zwiększ kontrast Kiedy już usuniesz pomyślnie podparcie, wywołaj polecenie Obraz > Dopasowania > Jasność/Kontrast. Przeciągnij nieco w prawo suwak Kontrast, aby zwiększyć kontrastowość obrazu. Kiedy będziesz już zadowolony z jego wyglądu, kliknij przycisk OK, by zatwierdzić zmianę.

Poniżej

Gotowy obraz

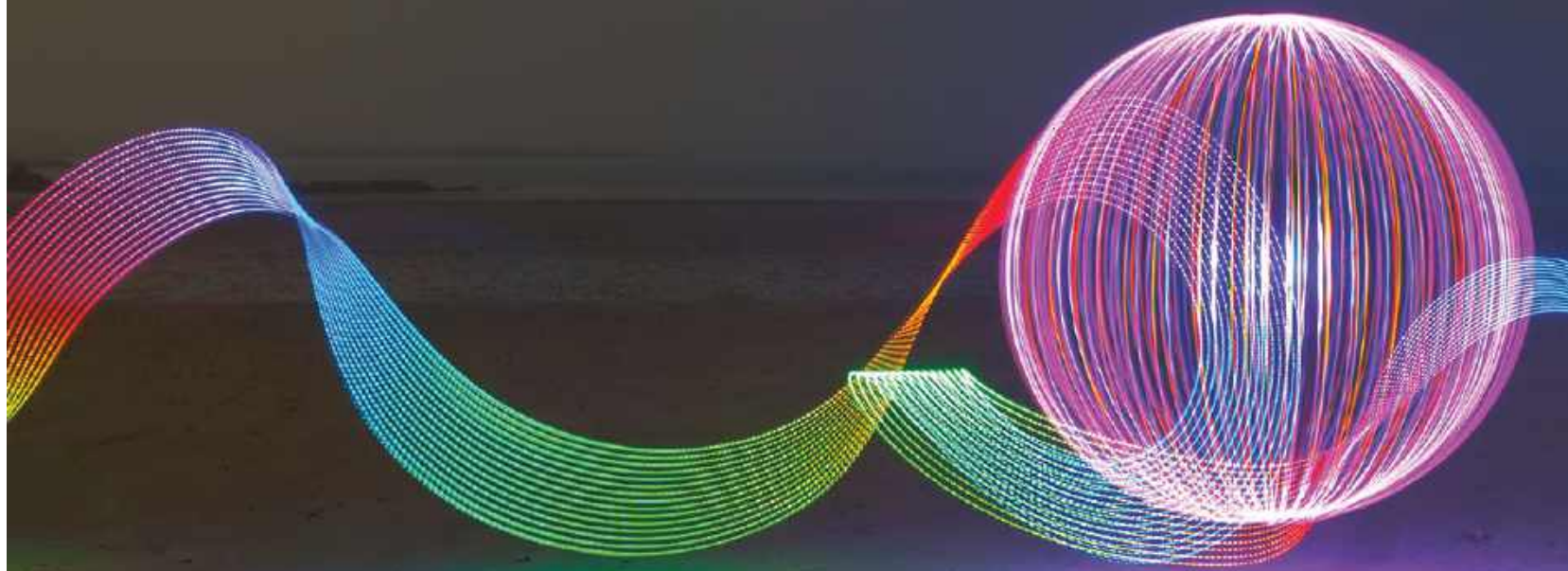
Po pomyślnym usunięciu podpór w programie Photoshop, zdjęcie jest gotowe i nasza modelka w końcu wygląda tak, jakby unosiła się w powietrzu

PRZED

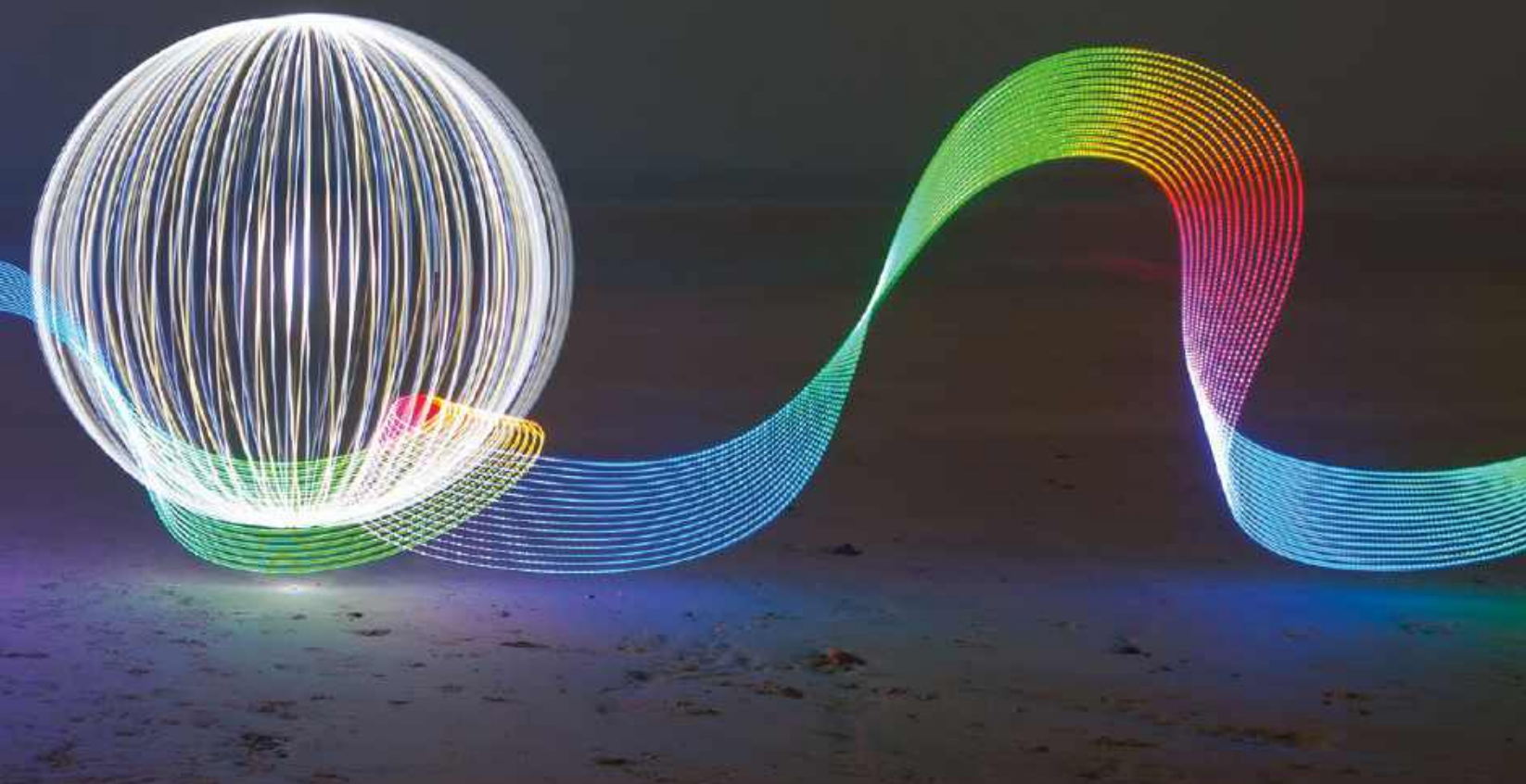
PO

Pomaluj **noc**

Wróć do podstaw fotografii i odkryj twórczy potencjał,
jaki oferuje wykonywanie zdjęć przy słabym świetle

Często się o tym mówi, ale równie często zapomina, że słowo „fotografia” oznacza dosłownie rysowanie światłem. Odkrywanie związku pomiędzy źródłem światła a ekspozycją przy wykorzystaniu matrycy światłoczułej stanowi właśnie istotę fotografii.

Każde urządzenie emitujące światło może być wykorzystywane do malowania światłem. Jest to ten obszar fotografii, w którym największą rolę odgrywa improwizacja, kreatywność i eksperymentowanie. Twoim zadaniem jako fotografa jest

przekraczanie granic tego, co można osiągnąć. Podobnie jak w przypadku wielu innych rodzajów zdjęć, nie oczekuj, że staniesz się w tej dziedzinie ekspertem od razu po przeprowadzeniu pierwszych prób. Naturalne jest, że Twoje umiejętności będą się rozwijały stopniowo, lecz dzięki technologii cyfrowego przetwarzania obrazu, masz szansę wykorzystać możliwości, jakie daje funkcja podglądu obrazu na żywo, do oceny uzyskanych rezultatów i doskonalić swoją technikę podczas pracy w terenie.

Naucz się malować światłem

Kiedy ludzie zobaczą wyniki Twoich eksperymentów, polegających na malowaniu światłem, możesz być pewien, że zaczną Cię postrzegać jako genialnego grafika wykorzystującego Photoshopa

Równoważenie ekspozycji

Użyj techniki malowania światłem, która może być pomocna przy fotografowaniu w słabym oświetleniu

Zanim zaczniesz się zastanawiać, jakiego źródła światła chciałbyś użyć, powinieneś przede wszystkim sprawdzić, czy Twój aparat pozwala stosować długie czasy ekspozycji, najlepiej zaś by dysponował trybem Bulb, który umożliwia naświetlanie zdjęć przez kilka lub nawet kilkanaście minut. Przy takich ustawieniach, wykorzystywany przez Ciebie sprzęt powinien też być w stanie rejestrować obraz o jak najwyższej jakości; niektóre modele radzą sobie w takich warunkach lepiej od innych. Przed dokonaniem zakupu nowego korpusu, należy zatem sprawdzić, czy wybrany model nie daje przy dłuższych czasach otwarcia migawki zbyt mocno zaszumionych zdjęć, na których widoczne są również tzw. gorące piksele.

Będziesz musiał także zaopatrzyć się w statyw. Musi to być stosunkowo ciężki i sztywny trójnóg, który nie będzie wprawiany w drgania przez podmuchy wiatru podczas długich ekspozycji i nie poruszy się przy najbliższym dotyku lub na skutek potrącenia. Ostatnią rzeczą, która będzie Ci niezbędna, jest zdalny wyzwalacz migawki – najlepiej bezprzewodowy – pozwalający na rozpoczęcie i zakończenie ekspozycji bez konieczności naci-

skania przycisku spustu migawki aparatu. Fotograf specjalizujący się w malowaniu światłem Michael Bosanko (www.michaelbosanko.com) zaleca jednak zabieranie ze sobą na sesję także kilku dodatkowych elementów wyposażenia. „Taśma maskująca należy do tych rzeczy, które koniecznie należy mieć zawsze przy sobie” – mówi. „Pozwala ona podwiązywać gałęzie, przyczepiać kolorowe filtry do latarki lub, jeżeli podłoże na to pozwala, można ją naklejać na ziemi i wykorzystywać w charakterze markerów... Jeśli jesteś fotografem uprawiającym omawianą technikę, to z pewnością ostatnią rzeczą, którą chciałbyś robić, jest czasochłonne malowanie światłem obszarów znajdujących się poza kadrem”.

Zanim przejdziemy do bardziej ekstremalnych form malowania światłem, przyjrzyjmy się innym sposobom wykorzystania tej techniki. Uzyskanie prawidłowej ekspozycji w słabym świetle w nocy może być trudne, szczególnie gdy nie ma w obrębie sceny światła zastanego oświetlającego temat, na przykład jakiś element pierwszego planu. Malowanie światłem powala poradzić sobie w takiej sytuacji poprzez samodzielne jego oświetlenie.

„Wymaga to ustawienia się ze źródłem światła za aparatem lub z boku sceny w taki sposób, by jego promienie nie padały bezpośrednio w stronę obiektywu” – mówi Bosanko. „Wyobraź sobie, że myjesz samochód za pomocą myjki ciśnieniowej. W rzeczywistości skutecznie »obmywamy« światłem temat, aby go ukazać. Będzie Ci potrzebna do tego celu dość mocna latarka”.

Może się to wydawać dość proste, ale uzyskanie odpowiedniego efektu będzie wymagało zarówno praktyki, jak i cierpliwości. „Podczas >>mycia<< tematu w świetle, Twoje ruchy powinny być powolne i płynne. Jeśli na jeden fragment obiektu światło będzie padało przez zbyt długi czas, oświetlony nim obszar zostanie prześwietlony. Cała sztuka polega na tym, by cały czas poruszać źródłem światła.

„Aby uzyskać jeszcze bardziej artystyczny efekt, nałóż na latarkę kolorowy filtr, zrobiony z barwnej folii po cukierkach lub filtru fotograficznego” – wyjaśnia dalej Bosanko. „Kolorowe folie z jedwabiu octanowego można kupić w każdym sklepie dla majsterkowiczów lub plastyków, a także w sklepach z akcesoriami dla fotografów”.

Podstawowy sprzęt i kluczowe ustawienia aparatu

Narzędzia niezbędne przy wykorzystywaniu techniki malowania światłem

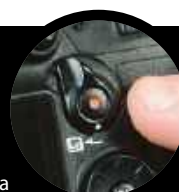
Użyj trybu Bulb
Niezbędny jest aparat oferujący tryb fotografowania Bulb. Bez niego, najdłuższy możliwy do uzyskania automatyczny czas otwarcia migawki ograniczony będzie zazwyczaj maksymalnie do 30 sekund.

Wstępnie ustaw ostrość
Zanim zaczniesz, postaraj się zogniskować obiektyw na najbliższe miejsce, w którym znajduje się główny temat obrazu, a następnie przełącz aparat w tryb ręcznego ustawiania ostrości, aby wyłączyć autofokus.

Skorzystaj z podglądu obrazu na żywo
Włączenie trybu Live View pozwala obserwować, co się dzieje w trakcie ekspozycji bez patrzenia przez wizjer. Choć trzeba pamiętać, że ten tryb pracy aparatu szybko wyczerpuje akumulatory.

PRZED

JAKIE WYBRAĆ ŹRÓDŁO ŚWIATŁA?

Bill Wight omawia rodzaje latarek „Wolframowe żarówki nadają tematowi malowanemu światłem cieplejszy, bardziej czerwony odcień, zaś latarki typu LED tworzą chłodniejszy, bardziej niebieski efekt. Osobiście kupuję zazwyczaj mniejsze latarki, które mają wymienną przednią szybkę. Dzięki temu można ją wyjąć i włożyć na jej miejsce kolorowe filtry, pozwalające mi kształtować różny nastrój na fotografiach”.

Sąsiednia strona, z lewej

Światło w nocy

Połączenie długiego czasu ekspozycji i światła z latarki, przefiltrowanego przez kolorowy filtr, pozwala uzyskać bardzo oryginalny efekt

Sąsiednia strona, z prawej

Operowanie światłem

Należy dostosować sposób używania latarki do siły natężenia emitowanego przez nią światła. Jeśli masz źródło światła o mniejszej mocy, musisz malować nim wolniej i bardziej metodycznie

Powyżej

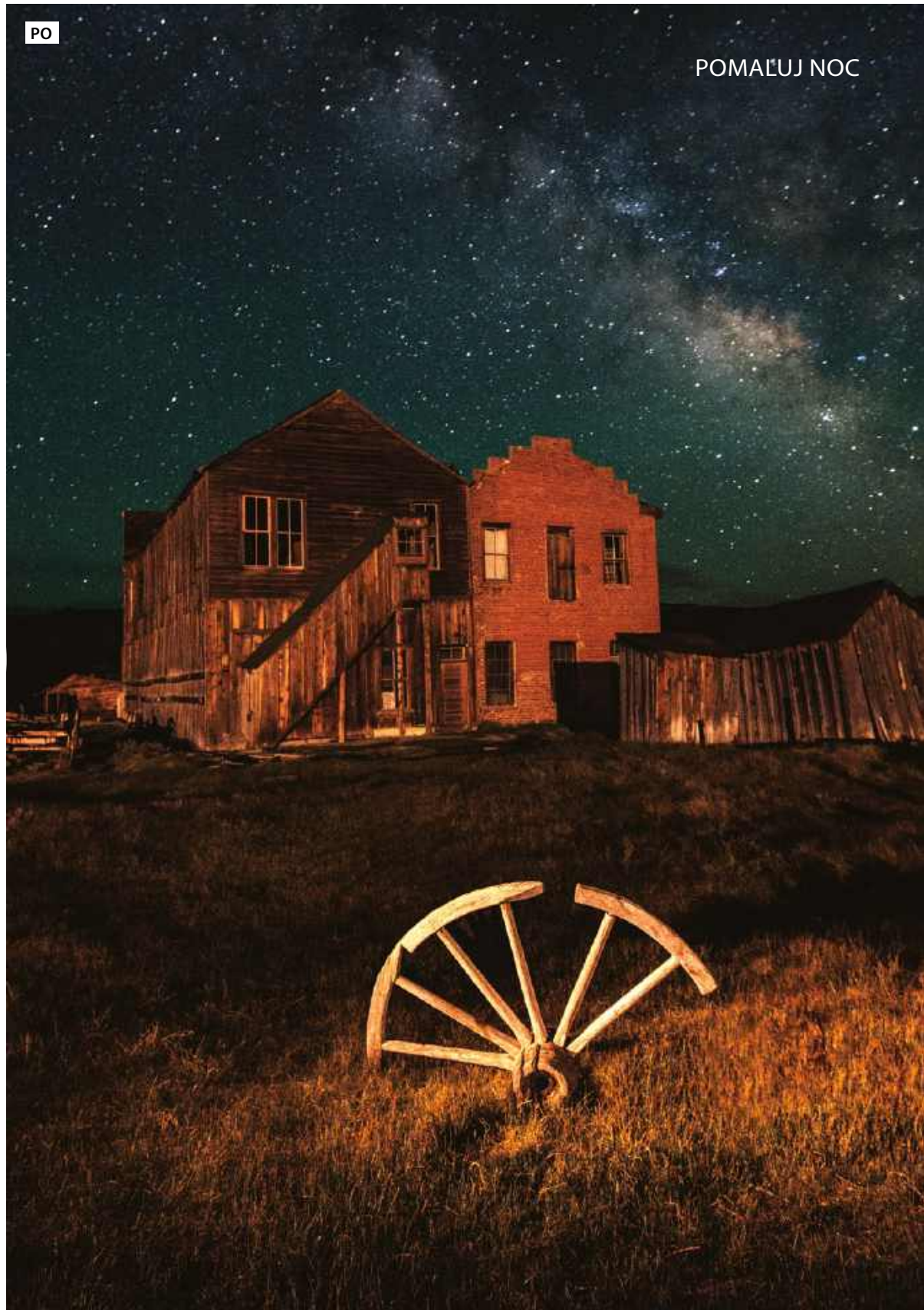
Nocne wyzwania

Oprócz aktywowanej czujnikiem ruchu lampy alarmowej, mającej spłoszyć potencjalnego złodzieja w tym miejscu, nie było żadnego innego źródła światła, w związku z czym nawet zdjęcie zarejestrowane przy zastosowaniu długiej ekspozycji było płaskie i nieciekawe

Z prawej

Równoważenie ekspozycji

Używając techniki malowania światłem, fotograf Bill Wight (www.flickr.com/wwwca) był w stanie zarejestrować ten spektakularny obraz

PO

POMALUJ NOC

Źródła światła

Warto rozważyć użycie zarówno latarki z pojedynczą żarówką, jak i takiej z wieloma diodami, jednak niezbędne może się okazać zastosowanie tradycyjnego, silnego reflektora, zasilanego wieloma bateriami lub z akumulatora.

Wyzwalaj migawkę bezprzewodowo

Model bezprzewodowy wyzwalacza jest najwygodniejszy w użyciu. Pozwala wykonywać zdjęcia bez ryzyka poruszenia aparatu w wyniku operowania urządzeniem podłączonym za pośrednictwem przewodu.

Użyj statywu

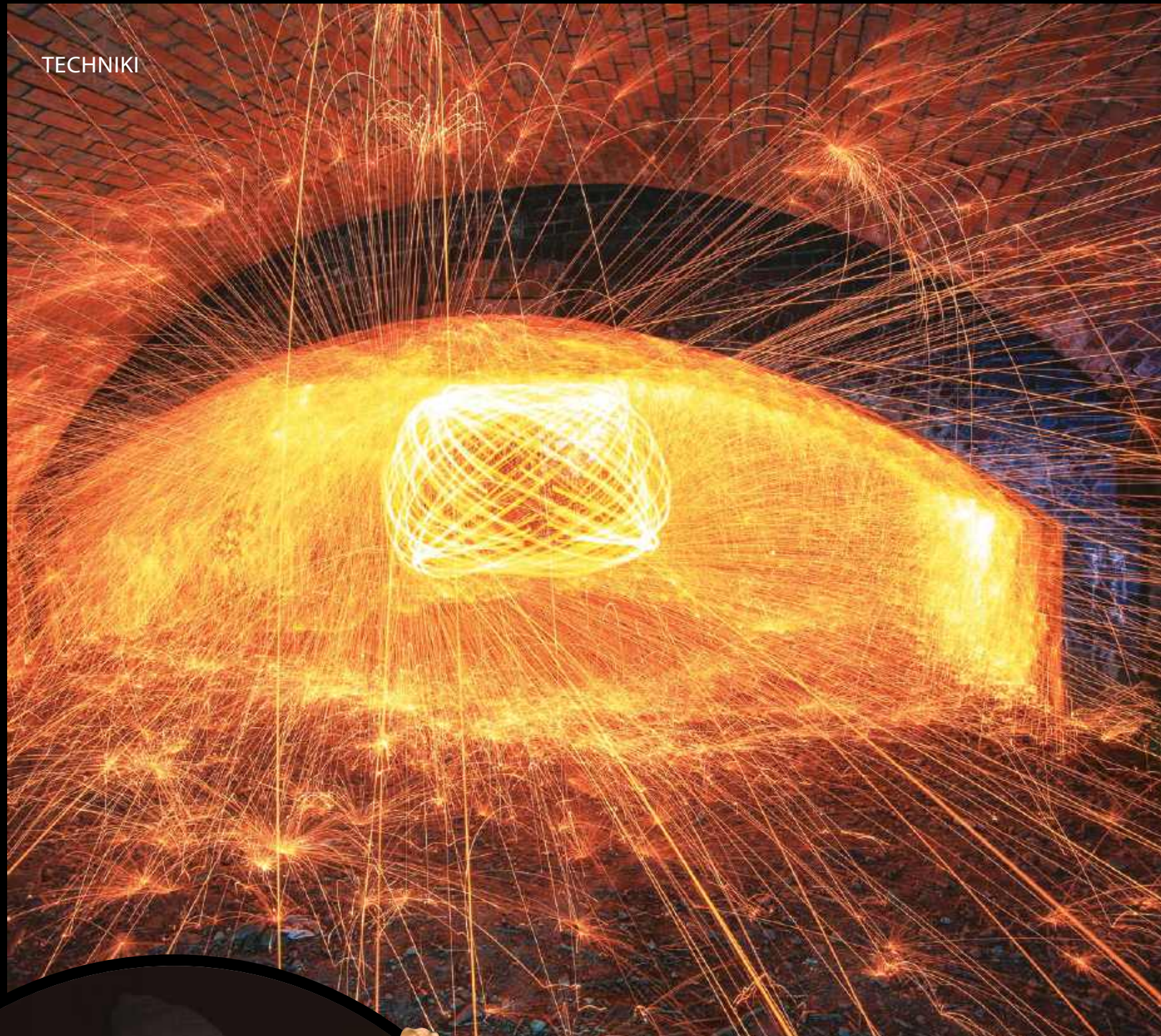
W technice malowania światłem jest to narzędzie absolutnie niezbędne. Dobierz statyw i głowicę pozwalające na precyzyjną regulację i zapewniające jak największą swobodę ustawienia aparatu i wyboru kadru.

Fotografuj w trybie manualnym

Ustaw aparat w trybie ręcznym, ponieważ umożliwi Ci to wybranie trybu Bulb i dowolnej wartości przysłony. Unikaj jednak stosowania dużych otworów względnych; trzymaj się wartości f/8 lub większych.

Sfotografuj stalową wełnę

Zarejestruj wspaniałe obrazy, podpalając stalową wełnę, zgodnie z instrukcją autorstwa Jeffa Landa

„Cała rzecz sprowadza się do umieszczenia drobnej wełny stalowej w zwykłej kuchennej trzepaczkę do ubijania jajek, do której należy przywiązać smycz lub przymocować jakiś łańcuch” – zaczyna swą opowieść Jeff Land (www.jefflandphotography.co.uk). „Chwyć w rękę smycz i podpal stalową wełnę. Gdy zaczniesz się palić, puść trzepaczkę i zacznij nią kręcić młynki. Małe iskry zaczną wówczas latać w powietrzu, tworząc idealne płonące okręgi światła. Jeśli wokół będzie zupełnie ciemno, a Ty ustawisz długi czas naświetlania, powinno udać Ci się zarejestrować jakiś ciekawy efekt... Im szybciej będziesz kręcił, tym więcej będzie widać iskier. Zacznij od ustawienia w aparacie przysłony f/8, czułości ISO 100 i 30-sekundowego czasu naświetlania – niestety, dobranie właściwych parametrów ekspozycji jest kwestią prób i błędów”.

Powyżej

Cuda ze stalowej wełny

Niesamowite obrazy, jak ten, można tworzyć bez użycia Photoshopa, wykorzystując jedynie palącą się stalową wełnę i ustawiając długi czas ekspozycji

Z lewej

Kwestia bezpieczeństwa

Na tym zdjęciu widać, jak Michael Bosanko przygotowuje trzepaczkę ze stalową wełną, aby sfotografować ją, kiedy płonie. Apelujemy jednak, byś był rozważny, świadomy niebezpieczeństwa i zachował wszelkie możliwe środki ostrożności, w celu ochrony siebie i miejsca, w którym jesteś

Kreatywnie wykorzystuj źródła światła

Odkryj artystyczny potencjał, jaki wyzwolić może nawet użycie zwykłej latarki

Choć malowanie światłem jest doskonałym sposobem na równoważenie ekspozycji, techniki tej można również używać do realizacji wielu innych twórczych i artystycznych projektów – na przykład wykonywania obrazów, które niektórzy fotografowie nazywają „światelnym graffiti”. Wymaga to zamocowania aparatu na statywie i zastosowania długiego czasu ekspozycji w trybie Bulb, a następnie rysowania przy użyciu latarki lub lampki LED.

„Światelne graffiti, czy też malowanie światłem przypomina w zasadzie malowanie farbami olejnymi na płótnie. Z tą różnicą, że zamiast tubek farb i pędzli, używa się latarki; a zamiast płótna trójwymiarowej przestrzeni” – podsumowuje swoje rozumienie tego terminu Bosanko.

„Zadaniem aparatu jest zarejestrowanie każdego Twojego ruchu wykonanego latarką. Źródłem światła może być tak naprawdę cokolwiek. Tu nie ma żadnych ograniczeń. Jeżeli tylko coś świeci, to na pewno warto to wypróbować”. Eksperymentuj. Zawsze jednak najlepiej jest zacząć od jednej latarki, aby zrozumieć, na czym ogólnie polega ta technika. Twoje pierwsze pomysły nie powinny być zbyt skomplikowane. Wybierz temat, który będzie Ci łatwo namalować. Może być to uśmiechnięta buźka. Twoje imię. Serduszek. Co tylko chcesz. Jeśli latarka emituje światło o dużym natężeniu, Twoje

ruchy powinny być szybkie i płynne, tak aby jego promienie nie spowodowały powstania denerwujących i niepotrzebnych odbłasków”.

W celu wykonania powyższego zdjęcia, Bosanko posłużył się słabszą latarką, aby móc pracować wolniej i narysować drobne elementy. „Główka latarki powinna być zawsze skierowana w stronę aparatu, tak aby matryca mogła jak najlepiej zarejestrować ślady światła. Aby ograniczyć ryzyko, że na zdjęciu widoczna będzie także Twoja sylwetka, musisz cały czas się poruszać”.

Bosanko zaleca także, aby przemieszczając się dookoła tematu podczas jego malowania, nie zapominać o własnym bezpieczeństwie. „Pamiętaj, że kiedy jest ciemno, należy dokładnie sprawdzić, czy w miejscu sesji nie ma jakiś dołów, dziur w ziemi czy ostrych kamieni”.

Powyżej

Twórcze malowanie światłem

Jak widać to na powyższej fotografii, zrobionej przez Michaela Bosanko, możesz tworzyć artystyczne zdjęcia stosując długie ekspozycje w słabym świetle zastanym i łącząc je z umiejętnie używaną techniką malowania światłem

W ramce

Praktyka czyni mistrza

Nie możesz oczekiwać, że tego typu rezultaty uda Ci się uzyskać niemal natychmiast, ale jeśli będziesz wytrwale próbował, to wkrótce będziesz w stanie osiągnąć malowaniem światłem nawet bardzo skomplikowane efekty

Uchwycić doskonale oświetloną martwą naturę

Zrób piękne, jasne zdjęcia w ciemnym studiu przy użyciu oświetlenia LED

Z prawej

Studyjna martwa natura

Technika malowania światłem pozwala tworzyć fotografie elegancko oświetlonej martwej natury. Zaciemnij pokój, pozostawiając jedynie tyle światła, byś mógł widzieć, co robisz

Daleko z prawej

Dobierz oświetlenie

Jeśli chcesz, aby jakiś obszar zdjęcia był jaśniejszy od pozostałych, musisz częściej omyślać go strumieniem światła latarki. Uwważaj tylko, by nie przesadzić, ponieważ możesz prześwietlić obraz i spowodować, że na fotografii pojawią się gorące piksele

Magia długich ekspozycji

David Gilliver
ma dla Was kilka
praktycznych
wskazówek

Jakie rodzaje zdjęć z wykorzystaniem techniki malowania światłem wykonujesz?

Moje prace można podzielić na kilka odrębnych kategorii, a mianowicie: fiziogramy, kule, wstęgi, zdjęcia z wykorzystaniem płonącej stalowej wełny oraz tworzone za pomocą mojego nowego narzędzia, Pixelstick... to 200 programowalnych diod LED, które w zasadzie pozwalają namalować światłem niemal wszystko. To naprawdę niezwykle urządzenie!

Jakie są najczęstsze błędy, które popełniają osoby malujące światłem i jak można ich uniknąć?

Największym błędem, jaki popełnia w moim odczuciu wielu ludzi, jest zapominanie o poprawnym naświetleniu krajobrazu. Zbyt wielu fotografów zdaje się nie pamiętać o tym, że wybrali daną lokalizację z jakiegoś powodu, a potem tak bardzo skupiają się na malowaniu światłem samego głównego tematu, że nie myślą już w ogóle o tym, by poprawnie naświetlić pozostałą część sceny. Dlatego właśnie ja osobiście – nim zacznę malować światłem – zaczynam zawsze od ustawiania właściwego czasu ekspozycji.

Jaki projekt związany z malowaniem światłem mógłbyś polecić początkującym w tej dziedzinie fotografii?

Wszystkim początkującym, chciałbym powiedzieć, że najważniejsza w tej technice jest otwartość na eksperymenty. Z tego względu, sugeruję zakup kilku różnorodnych narzędzi do malowania światłem i pobawienie się nimi w celu wykonania w początkowej fazie wielu jak najróżniejszych fotografii. Popołnia błędy i ucz się na nich. Gdy zaczniesz już dobrze kontrolować światło emitowane przez poszczególne jego źródła i lepiej rozumieć, jakie właściwości ma każde z nich, będziesz mógł łatwiej uzyskiwać pożądany efekt na swoich fotografiach. W moim e-booku przedstawiam obszerną listę narzędzi, po które można sięgnąć, aby rozpocząć eksperymentowanie. Jeśli ktoś ma lustrzankę i jest zainteresowany opanowaniem umiejętności malowania światłem, to zachęcam go do poszukania książki na mojej stronie internetowej. Można ją kupić za pośrednictwem witryny www.DavidGilliver.com

Sąsiednia strona, u góry

Wyścigi wstążek

W trakcie długiej ekspozycji, możesz poruszać się w obrębie kadru i przemieszczać różne narzędzie do malowania światłem tworząc kolorowe smugi przypominające wstęgi

Sąsiednia strona, na środku, z lewej

Żaba

Kule zostały utworzone poprzez kręcenie linką, na której końcu przywiązana była latarka, dlatego powstałe świetlne smugi mają tak regularną formę

Sąsiednia strona, na środku, z prawej

Kontur modela

„Obrysowałem przyjaciela latarką... było to dużo trudniejsze, niż myśleliśmy” – mówi Alexandr Gnezdilov

Sąsiednia strona, u dołu

Twarcz z bramki do piłki nożnej

„Ten obraz namalowaliśmy posługując się świecącym prętem V24 Led Lenser. Ekspozycja trwała 204 sekundy” – mówi

Daleko z lewej i w ramce

Gitarę elektryczną

„Światło zostało stworzone przy użyciu lampki światłowodowej” – wyjaśnia Ben Cridge

U góry, z prawej

Neonowe wstęgi

Gilliver, przed rozpoczęciem malowania światłem, upewnia się, że ekspozycja dla światła otoczenia jest prawidłowa

Z lewej

Pocałunek

„Wybraliśmy pozę i każde z nas obrysowało drugą osobę po kolei tą samą latarką” – wyjaśnia Gnezdilov

Na dole

Trzech mędrców

To zdjęcie zostało zrobione przez Davida Gillivera w Guernsey, na Wyspach Normandzkich, przy użyciu długiej ekspozycji i narzędzi do malowania światłem

Twórz efektowne fiziogramy

Eksperymentuj z techniką malowania światłem również w domu

Choć może się wydawać, że malowanie światłem to technika wykorzystywana w nocy w plenerze, istnieje zabawna i stosunkowo prosta jej forma, której można spróbować w domu. To idealny sposób na uzyskanie ciekawych zdjęć w sytuacjach, gdy pogoda Ci nie sprzyja, a Ty chciałbyś sobie pofotografować. Zasadą tworzenia fiziogramów jest malowanie wzoru przy użyciu źródła światła typu LED – jednak nie poruszasz nim sam, lecz podwieszasz je pod sufitem na sznurku, a następnie wywołujesz jego dość przypadkową sekwencję ruchów po okręgu. Aparat umieszczony jest na podłodze, z obiektywem skierowanym w górę. Wymaga to wcześniejszego ustawienia ostrości i użycia pilota zdalnego uruchamiania migawki, aby łatwiej było Ci ją wyzwolić. Potrzebna jest także przestrzeń do pracy z bardzo ograniczoną ilością światła zastanego, i pozbawiona powierzchni odbijających światło. Zazwyczaj do tworzenia fiziogramów wykorzystuje się źródło światła z pojedynczą diodą LED, ale warto również wypróbować te, które mają ich więcej. Spróbuj użyć latarki LED z kilkoma diodami lub znajdź sposób, aby przymocować dwie osobne latarki na obu końcach sznurka. Możesz również wykorzystać do tworzenia takich zdjęć kolorowe filtry. Ważne jest, aby podczas fotografowania fiziogramów być bardzo cierpliwym, ponieważ za każdym razem efekt będzie inny. Jeśli chcesz, można go zresztą jeszcze wzmocnić za pomocą Photoshopa – na przykład przez nałożenie jednego fiziogramu na drugi lub poprzez zmianę barwy światła. Jednak otrzymanie przyciągającego uwagę, artystycznego obrazu bez użycia programu graficznego – daje zdecydowanie większą satysfakcję, dlatego fotografowie wykorzystujący technikę malowania światłem wykonujący takie obrazy unikają zazwyczaj edytowania swoich zdjęć.

Zakręć światłem Zarejestruj własny fiziogram w domu

1 Przygotowania Umieść aparat na wysokości źródła światła LED i połóż coś na podłodze. Musisz wcześniej ustawić ostrość i przełączyć korpus w tryb manualny.

2 Rozpocznij ekspozycję Umieść aparat na podłodze pod latarką. Jeśli chcesz uchwycić wszystkie smugi diody LED, zwolnij migawkę jeszcze zanim wywołasz obrotowe ruchy źródła światła.

3 Rozbujaj latarkę Większość fotografów przychodzi do latarki jakiś ciężarek, dzięki czemu lepiej się ona kręci. Nadaj jej pewną rotację i poeksperymentuj z długością czasu naświetlania.

Powyżej

Sfotografuj fiziogram

Każdy fiziogram jest inny. Eksperymentuj z długością czasu naświetlania, torem ruchu źródła światła i jego kolorem w celu stworzenia obrazów, z których będziesz mógł być dumny, podobnych do tego tutaj, zarejestrowanego przez Alexandra Gnezdilova

5 sposobów na ostrzejsze zdjęcia

Spraw, by Twoje zdjęcia były zawsze tak wyraźne, jak tylko to możliwe

Wszyscy fotografowie dążą do idealnej ostrości swoich ujęć, ale problemy z jej uzyskaniem nękają często nawet najbardziej wprawnych twórców. Ostre obrazy są często najbardziej uderzające i zapadają w pamięć, więc właściwe zadbanie o ten walor, może pomóc Ci wyróżnić się na tle innych fotoamatorów. Z lektury następnych kilku stron dowiesz się, jaki wpływ na ostrość zdjęć może mieć używany sprzęt i dlaczego tak istotne jest stabilne trzymanie

lub ustabilizowanie samego aparatu. Przekonasz się również, jak ważne są prawidłowe ustawienia, a także zapoznasz się z tymi kwestiami związanymi z ogniskowaniem, które należy wziąć pod uwagę, aby uzyskać możliwie najostrzejsze fotografie. Technika fotografowania to oczywiście tylko część procesu uzyskiwania idealnej ostrości, więc nauczymy Cię również podstawowych metod edycji w programie Photoshop, a także wprowadzania niezbędnych poprawek i korekt w Lightroomie.

5 SPOSOBÓW NA OSTRZEJSZE ZDJĘCIA

Uzyskanie ostrego obrazu jest ważne w przypadku większości gatunków fotograficznych, ale ma znaczenie szczególnie w przypadku pejzaży i portretów. Zdjęcie pejzażu ostre od pierwszego planu aż po tło będzie bardziej uderzające i będzie świadczyć lepiej o Twoich umiejętnościach niż fotografia, która jest takiej ostrości pozbawiona.

1 Pokonywanie ograniczeń sprzętu

Pierwszym krokiem w kierunku robienia ostrych zdjęć jest zrozumienie, jak działają aparaty i obiektywy

Jakość i stan Twojego sprzętu fotograficznego może być najbardziej oczywistym powodem tego, że Twoje fotografie nie są tak ostre, jak byś chciał. Jakość używanych obiektywów ma wpływ na ostrość rejestrowanych zdjęć; zależy to od liczby i jakości soczewek znajdujących się w obiektywie oraz od tego, jaką tworzą one oś optyczną wewnątrz tubusu. Ogólnie rzecz biorąc, obiektywy stałogniskowe pozwalają uzyskiwać znacznie ostrzejsze obrazy niż tańsze modele zmienneogniskowe, ponieważ te pierwsze mają mniej soczewek wewnątrz tubusu. Jakość światła będzie się nieznacznie pogarszać w miarę jego przechodzenia przez każdy element optyczny, więc im mniej ich jest, tym lepsza jest zazwyczaj jakość rejestrowanego obrazu. Fotograf Paul Ewing (500px.com/paulewing5) mówi, że do robienia ostrych zdjęć niezbędny jest odpowied-

ni sprzęt. „Kup najlepszy obiektyw, na jaki Cię stać. Zawsze upewniam się też, czy wszystkie soczewki są idealnie czyste, to znaczy wolne od tłuszczu, smug czy kropel wody. Regularnie czyszczę również matrycę aparatu”.

Zarówno przed wykonywaniem zdjęć, jak i w trakcie, sprawdzaj, czy soczewki są czyste: wszelkie smugi lub zabrudzenia znajdujące się na przedniej lub tylnej soczewce odbijają się na ostrości ujęć. Brud lub tłuszcz zmiękczy obraz. Jeśli usuniesz wszelkie smugi i zabrudzenia z powierzchni soczewek, to w rzeczywistości zwiększysz ilość światła przechodzącego przez układ optyczny obiektywu – wyobraź sobie, że próbujesz wyglądać przez brudne okno, i różnicę, jaką dla ilości światła wpadającego do pokoju będzie miało umycie szyb. Niezwykle ważną rzeczą jest także zadbanie o to, aby czysta była

matryca aparatu, ponieważ cząsteczki kurzu również mogą zmiękczyć rejestrowany obraz – każda plama i zabrudzenie na matrycy będą widoczne, jeśli będziesz fotografować, używając otworów przysłony z przedziału $f/16$ – 22 .

Kolejnym czynnikiem, który warto wziąć pod uwagę, jest to, że obiektywy nie pozwalają rejestrować zbyt ostrego obrazu w narożnikach. Aby poradzić sobie z tym problemem, możesz albo skomponować obraz tak, by kluczowe elementy znajdowały się z dala od tych obszarów, albo połączyć wiele ujęć razem, unikając wykorzystywania w tworzonej fotomontażu rogów każdej klatki. Zajmuje to trochę więcej czasu w terenie i w postprodukcji, ale wielu profesjonalistów uważa, że taki dodatkowy wysiłek daje gwarancję uzyskania większej przejrzystości obrazu.

„WBUDOWANE” ROZMYCIE

Twój aparat może nie zawsze priorytetowo traktować maksymalną ostrość

Wiele aparatów cyfrowych wyposażonych jest w filtr antyaliasingowy, znany również jako filtr dolno-przepustowy, który zmiękcza przechwytywany obraz. Oznacza to, że aby uzyskać ostre linie i wyraźne szczegóły, musisz wystrzyc swoje zdjęcia w postprodukcji. Wspomniany filtr został zaprojektowany tak, aby poprzez rozmycie obrazu rzutowanego na matrycę zapobiegać powstawaniu efektu mory, ale jego działanie może prowadzić do utraty widoczności szczegółów, których nie da się już przywrócić poprzez edycję. W rzeczywistości niektórzy producenci zaczęli pracować nad korpusami bez filtra dolnoprzepustowego i wielu fotografów krajobrazu wybiera te modele, ponieważ pomagają im zachować szczegóły i ostrość.

Z prawej

Na tej ilustracji widać miękkość obrazu pochodzącego prosto z aparatu i różnicę, jaką zrobiło wyostrenie go w postprodukcji.

KALIBRACJA OBIEKTYWU

Jeśli obiektyw nie jest prawidłowo skalibrowany, mogą wystąpić problemy z ostrzeniem polegające na tym, że obiektyw będzie ustawiał ostrość nieco przed lub nieco za punktem, w którym został zogniskowany, co jest szczególnie widoczne w przypadku aparatów z matrycą o bardzo dużej rozdzielczości. W menu aparatu poszukaj opcji Mikroregulacja AF (Canon) lub Precyzyjna korekta AF (Nikon).

OGRANICZANIE WEWNĘTRZNYCH WIBRACJI

Naucz się redukować wstrząsy wywoływane pracą mechanizmu samego aparatu

Frustrujące jest to, że ruch lustra w lustrzankach cyfrowych może powodować nieznaczne drgania korpusu podczas naświetlania każdego zdjęcia. Aby temu zapobiec, możesz przejść do menu aparatu i włączyć funkcję blokady podniesionego lustra, która je unieruchamia, dzięki czemu po naciśnięciu migawki nie wykonuje już żadnego ruchu. W wielu aparatach lustrzanych jest również zablokowane podczas fotografowania w trybie Live View, więc włączenie tego trybu również może być skuteczną opcją.

Samo naciśnięcie spustu migawki w aparacie może spowodować drgania, dlatego spróbuj fotografować za pomocą wężyka spustowego lub korzystając z wbudowanej funkcji samowyzwalacza, aby w ogóle nie dotykać korpusu.

🔍 **Podgląd obrazu na żywo** Przełączenie aparatu w tryb Live View nie tylko blokuje lustro, lecz także jest skutecznym sposobem na powiększenie podglądu obrazu i sprawdzenie ostrości.

🔍 **Blokada lustra** Jeśli nadal chcesz fotografować przy użyciu wizjera, wybierz w menu aparatu funkcję wcześniejszego podniesienia lustra, aby zablokować je przed naciśnięciem spustu migawki.

🔍 **Elektroniczny wężyk spustowy** Użycie przewodowego wyzwalacza migawki oznacza, że możesz zrobić zdjęcie bez ryzyka poruszenia korpusu.

🔍 **Samowyzwalacz** To świetna alternatywa dla elektronicznego wężyka spustowego: skorzystaj z tej funkcji, aby nie musieć dotykać aparatu.

2 Używanie właściwych ustawień

Upewnij się, że wybrany czas otwarcia migawki, przysłona i czułość gwarantują maksymalną ostrość rejestrowanych zdjęć

Aby obrazy były ostre jak brzytwa, należy wybrać właściwe ustawienia, które będą dopasowane do używanego przez Ciebie sprzętu i warunków, w jakich robisz zdjęcia. Tradycyjnie fotografowie naświetlający obrazy na filmie, aby obliczyć najdłuższy czas otwarcia migawki, używali prostej formuły i ma ona nadal zastosowanie w przypadku większości nowoczesnych aparatów. Zasada jest taka, że rejestruje się obraz z czasem o wartości większej niż ogniskowa obiektywu, więc jeśli fotografujesz, używając ogniskowej 200 mm, to maksymalny czas otwarcia migawki nie powinien być dłuższy niż 1/200 s i tak dalej. Oczywiście, im krótszy czas ekspozycji, tym ostrzejszy obraz, ponieważ mniejsza jest wówczas szansa na to, że jakiegokolwiek ruchy wpłyną na naświetlenie obrazu. Jednak nie zawsze można robić zdjęcia z krótkim czasem i dlatego być może, aby skrócić ekspozycję, będziesz musiał pójść na kompromis w kwestii pozostałych ustawień.

Jedynym prawdziwym wyjątkiem, w przypadku którego stosowanie tej tradycyjnej reguły się nie sprawdzi, są nowoczesne aparaty z matrycą o dużej rozdzielczości. Za ich pomocą uchwycisz znacznie więcej szczegółów, ale nawet najdrobniejsze przesunięcia aparatu będą widoczne, co spowoduje zmniejszenie ostrości, dlatego w ich przypadku w celu uzyskania ostrych ujęć konieczne jest fotografowanie z użyciem krótszych czasów naświetlania. Ogólnie rzecz biorąc, fotoreporterzy fotografują z czasem ekspozycji nie dłuższym niż 1/500 s, dzięki czemu mogą uchwycić ostre obiekty bez względu na ogni-

skową obiektywu, woląc zamiast tego robić zdjęcia przy wyższych czułościach matrycy. Jednak nawet jeśli użycie wysokiej wartości ISO oznacza, że możesz fotografować z krótszymi czasami otwarcia migawki, to może to również powodować zaszumienie rejestrowanego obrazu, a takie kolorowe cyfrowe ziarno także zmiękcza zdjęcia. Zamiast tego lepszym pomysłem może być wybór większego otworu przysłony, by można było wpuścić do aparatu więcej światła.

„Głównym sposobem kontroli, jaki masz nad ostrością przy regulowaniu ustawień, jest wybór wielkości otworu obiektywu” – mówi doświadczony fotograf Matt Reynolds. „Przymykając przysłonę, możesz zwiększyć głębię ostrości, a tym samym uchwycić jako ostrą większą część sceny”.

Użycie otworów z przedziału od f/5,6 do f/11 zazwyczaj zapewnia najlepszą jakość rejestrowanego obrazu, niezależnie od rodzaju używanego obiektywu. Dzieje się tak, ponieważ użycie małego otworu przysłony o wartości około f/16 lub jeszcze mniejszego może spowodować zmiękczenie obrazu z powodu zjawiska dyfrakcji światła. Z kolei zastosowanie dużego otworu o wartości mniejszej niż f/5 zmniejszy głębię ostrości, więc obraz również będzie bardziej miękki. Większość obiektywów ma taką pewną wielkość otworu przysłony, przy której rejestrowany za ich pomocą obraz jest najostriejszy i najbardziej wyraźny; zwykle jest to otwór mniejszy o około jeden lub dwa stopnie przysłony od maksymalnej dostępnej wielkości otworu względnego.

ZALETY UŻYWANIA WYSOKIEGO ISO

Nowoczesne aparaty są w stanie robić zdjęcia pozbawione szumu nawet przy ekstremalnych ustawieniach czułości matrycy

Jeśli masz stosunkowo nowy korpus, istnieje duża szansa, że zapewnia on bardzo dobre rezultaty przy bardzo wysokich wartościach ISO. Nawet jeśli nie planujesz zbyt często pracować przy słabym oświetleniu, to jest to świetna wiadomość dla fotografów, którzy chcą wykonywać możliwie najostriejsze ujęcia. Korzystanie z wysokiej czułości matrycy umożliwia bowiem fotografowanie z krótszym czasem otwarcia migawki w celu zmniejszenia ryzyka uchwycenia rozmycia, które może być znacznie bardziej widoczne w przypadku używania aparatu z matrycą wysokiej rozdzielczości. Cyfrowe ziarno często nie stanowi problemu, dopóki nie ustawisz wartości ISO 6400 lub wyższej, więc następnym razem, gdy będziesz fotografować, spróbuj użyć krótszych czasów otwarcia migawki i skompensować to wyższą czułością matrycy.

3 Stabilizacja aparatu

Zobacz, jak sprawić, by Twój aparat był jak najlepiej ustabilizowany, dzięki czemu będziesz tworzyć idealnie ostre zdjęcia

Każdy ruch aparatu wywołany naciśnięciem spustu może skutkować zarejestrowaniem nieostrego obrazu, dlatego ważne jest, aby cały zestaw był jak najbardziej stabilny.

Najprostszym sposobem unieruchomienia sprzętu jest zamocowanie go na statywie, ale Stefan Lackner mówi, że ważne jest, aby pamiętać, że sztywność konstrukcji zmniejsza się tym bardziej, im mocniej rozsunęte są poszczególne sekcje. „Należy zatem unikać wyciągania kolumny centralnej, ponieważ powoduje to większą chwiejność trójnogu”. Dodaje, że używanie jak najbardziej złożonego statywu znacznie zwiększa jego sztywność. „Zaleca się również zwracanie uwagi na rodzaj podłoża. Na przykład niewielkie wibracje na mostach spowodowane ruchem ulicznym mogą skutkować zmniejszeniem ostrości obrazu”.

„Przy wykonywaniu każdego zdjęcia zawsze korzystam z dobrego, solidnego statywu, który gwarantuje mi, że aparat nawet nie drgnie” – mówi Paul Ewing. „Używam Manfrotto 055 z głowicą tej samej firmy, modelu 498RC2. Przy wnoszeniu go na jakieś wzgórze jest trochę ciężki, ale za to wyjątkowo solidny”.

Korzystanie ze stabilnego statywu jest bardzo ważne podczas fotografowania z zastosowaniem długiego czasu naświetlania lub przy słabym oświetleniu, ponieważ wówczas nawet najdrobniejsze drgania aparatu powodują rozmycie obrazu i powstanie nieostrego zdjęcia. Wybierając odpowiedni dla siebie statyw, należy wziąć pod uwagę ciężar zestawu, a także teren i warunki, w jakich będziesz go używał. Niektóre trójnogi mają stopki z kolcami, które przy fotografowaniu na zewnątrz można wbić w grunt, aby zmniejszyć ryzyko poślizgnięcia się nóg. Głowica statywu jest najważniejszą częścią trójnogu, ponieważ utrzymuje aparat w bezruchu – zalecamy korzystanie z głowicy kulowej, ponieważ umożliwia płynną i precyzyjną regulację, a jednocześnie pozwala bezpiecznie zablokować korpus w wybranej pozycji.

Niezwykle trudno jest uzyskać ostre jak brzytwa zdjęcie, fotografując z ręki, szczególnie w słabym świetle. Nawet najmniejsze ruchy aparatu mogą zmniejszyć ostrość linii na rejestrowanych obrazach, więc nawet trzymając aparat w rękach, należy przyjąć stabilną pozycję. Chwyc mocno aparat, przyciśnij ręce do ciała i, jeśli to możliwe, oprzyj się o ścianę, aby łatwiej utrzymać swój tułów w bezruchu. Jak wspomniano wcześniej, wybór dużej czułości matrycy może zapewnić krótki czas otwarcia migawki potrzebny do ostrego uchwycenia sceny, ale wysoka wartość ISO często powoduje zmękczenie obrazu.

MONOPODY

Jeśli statyw jest dla Ciebie zbyt ograniczający, rozważ użycie monopodu, aby zyskać dodatkowe podparcie. Monopod nie nadaje się do wykonywania zdjęć z długimi czasami naświetlania, ale jest doskonałym wyborem do wykonywania portretów przy słabym oświetleniu, a także fotografowania akcji, w którym to przypadku i tak używa się zazwyczaj krótkich czasów naświetlania.

Na górze

Matt Reynolds mówi: „Gdyby nie duża głębia ostrości obiektywu 14 mm na aparacie pełnoklatkowym, to aby uzyskać podobny efekt, musiałbym użyć techniki łączenia w jeden obraz wielu zdjęć wykonanych z ostrością ustawioną w różnych miejscach scenarii. Przy ogniskowej 14 mm możesz podejść bardzo blisko i nadal zachować ostrość w całym kadrze, od pierwszego planu aż po tło. Im krótsza ogniskowa, tym łatwiejsze staje się uzyskanie ostrości w całym obszarze fotografii”.

Z prawej

Jeśli zależy Ci na jak najbardziej solidnym trójnogu, wybierz statyw mający dość kompaktowe nogi, ponieważ dłuższe mogą powodować pewną jego niestabilność.

Wstawka

Jeśli musisz fotografować z ręki, trzymaj aparat blisko ciała i przyciągnij ramiona do tułowia, a będziesz w stanie robić ostre zdjęcia nawet z nieco dłuższym czasem otwarcia migawki.

4 Opanuj ostrzenie manualne

Doskonaląc tę umiejętność, będziesz mógł zadbać o to, by Twoje obrazy były ostre tam, gdzie trzeba

Wiele problemów z ostrością wynika z braku umiejętności ogniskowania obiektywu lub nierozumienia, gdzie powinna być ona ustawiona. Systemy autofokusa wykorzystywane przez nowoczesne aparaty mają generalnie imponujące możliwości – ale chcąc ustawić ostrość z doskonałą precyzją, powinien się nauczyć ogniskować obiektyw manualnie. „W przypadku fotografowania krajobrazów wolę ustawiać ostrość ręcznie” – mówi Matt Reynolds. „Myślę, że wielu początkujących fotoamatorów boi się ręcznie ostrzyć, ale przy stosowaniu małych otworów przysłony nie jest to w praktyce wcale ryzykowne, a po zdobyciu wprawy może być nawet szybsze.

Aparaty bez lustra mają dodatkowe funkcje ułatwiające ustawianie ostrości, takie jak podświetlanie ostrych konturów obiektów i powiększanie obszaru pokrywającego się z punktem AF, które pomagają w ręcznym ostrzeniu. Za najbardziej przydatny uważam tryb powiększania. Powiązany z nim przycisk pozwala szybko sprawdzić poziom ostrości kluczowego obszaru”.

Podobnie fotografując lustrzanką, możesz skorzystać z trybu podglądu na żywo i przybliżyć określone fragmenty sceny, a następnie wyre-

gulować ostrość, aż wymagany element będzie odpowiednio ostry. Jednak najostriejszy obraz uzyskasz korzystając z odległości hiperfokalne. Jest to odległość ustawienia ostrości, przy której głębina ostrości jest zmaksymalizowana dla danej kombinacji wielkości otworu przysłony i ogniskowej. Aby uzyskać ostry obraz w całym obszarze kadru, początkującym zwykle zaleca się ustawienie ostrości w punkcie znajdującym się w jednej trzeciej głębokości sceny, ale zasada ta nie uwzględnia ogniskowej i przysłony obiektywu, czyli pozwala ustawić odległość hiperfokálną jedynie z dużym przybliżeniem. Najłatwiejszym sposobem dokładnego obliczenia wartości odległości hiperfokálnej jest pobranie wykresu z Internetu lub zainstalowanie specjalnej aplikacji na telefonie; następnie możesz określić dystans, na jaki powinna być ustawiona ostrość, w oparciu o ogniskową i przysłonę zastosowane do wykonania zdjęcia.

Inną techniką ręcznego ostrzenia, podobną do wykorzystywania odległości hiperfokálnej, jest ogniskowanie strefowe. Polega ono na wstępnym zogniskowaniu obiektywu na pewną odległość, a następnie wykorzystanie głębi ostrości do stworzenia strefy ostrości, co oznacza, że każdy obiekt, który się w niej znajdzie, będzie ostry.

UŻYWAJ KRZYŻOWYCH PUNKTÓW AF

Odkryj, jak najlepiej wykorzystać możliwości autofokusa

Szybkość, z jaką aparat może ustawić ostrość, oraz dokładność, z jaką to robi, zależą od tego, czy aktywny punkt AF jest pojedynczy, czy krzyżowy. Czujnik krzyżowy jest dokładniejszy, ponieważ jest czuły na różnicę kontrastu, zarówno w poziomie, jak i w pionie (a nie tylko w pionie). Niektóre aparaty z wyższej półki mają nawet kilka klastrów krzyżowych punktów AF; w modelach niższej klasy będą one skupione w centrum wizjera. Chcąc użyć krzyżowych punktów AF, możesz wypróbować technikę ustawiania ostrości i zmieniania kompozycji kadru. Jeśli fotografowany obiekt znajduje się poza zasięgiem punktów AF, których chcesz użyć, po prostu aktywuj punkt

ostrości na temacie, naciskając spust migawki do połowy lub używając przycisku ustawiania ostrości tylnym przyciskiem, a następnie ponownie skomponuj ujęcie, mając zablokowany punkt ostrości.

REGULOWANIE KOREKTY DIOPTRYCZNEJ

Dostosuj ostrość obrazu oglądanego w wizjerze

Nie wszyscy mamy doskonały wzrok, więc to, co widzimy przez wizjer, nie zawsze będzie odzwierciedlać rzeczywistą ostrość, z jaką zostanie zarejestrowany obraz. Wiele wizjerów umożliwia dostosowanie wartości dioptrii do ewentualnej wady wzroku użytkownika aparatu. Najprostszym sposobem stwierdzenia, czy należy dokonać regulacji, jest spojrzenie przez wizjer – jeśli siatki i cyfry są ostre, ale obraz nie, oznacza to, że źle zogniskowany jest obiektyw; ale jeśli same siatki i cyfry są nieostre, należy wyregulować wartość dioptrii za pomocą pokrętła znajdującego się obok wizjera.

USTAWIAJ OSTROŚĆ TYLNYM PRZYCISKIEM AF

Zablokuj ostrość, korzystając z tej sztuczki

Aktywowanie autofokusa za pomocą specjalnego przycisku znajdującego się na tylnej ścianie aparatu to świetna alternatywa dla używania do ustawiania ostrości spustu migawki – dzięki temu ogniskowanie jest prostsze i bardziej precyzyjne. Jeśli wolisz jednak używać w tym celu spustu migawki, naciśnij go do połowy, aby ustawić ostrość, a następnie wciśnij do końca, aby wykonać zdjęcie. Za każdym razem, gdy uniesiesz palec, musisz ponownie ustawić ostrość.

W przypadku ustawiania ostrości tylnym przyciskiem wystarczy raz nacisnąć przycisk AF-ON, aby ustawić ostrość na obiekcie, a zostanie ona na nim zablokowana, dopóki nie naciśniesz przycisku ponownie.

NAUCZ SIĘ USTAWIAĆ OSTROŚĆ STREFOWĄ

Wyreguluj ustawienia tak, aby można było uzyskać ostre zdjęcia dla obiektów znajdujących się w określonej strefie

1 Wybierz obiektyw Aby dokładnie ustawić ostrość strefową, wybierz optykę ze skalą, która pozwala zobaczyć, jaki zakres głębi ostrości można uzyskać dla określonej odległości ostrzenia.

2 Zogniskuj wstępnie obiektyw Wybierz ostrość i zablokuj ją; wtedy wybrana przysłona pozwoli Ci określić zakres strefy ostrości.

3 Korzystanie z ostrości strefowej Po opanowaniu techniki ustawiania ostrości strefowej za każdym razem, gdy obiekt znajdzie się w tej konkretnej strefie, powinieneś być w stanie zrobić ostre zdjęcie.

Tworzenie panoramy to efektywny sposób łączenia serii obrazów w celu uzyskania obrazu ukazującego szerszy kąt widzenia z więcej niż jednym głównym punktem zainteresowania.

UŻYJ USUWANIA ZAMGLENIA (DEHAZE)

Tę przydatną funkcję znajdziesz w wielu aplikacjach do przetwarzania plików RAW

Czasami zamglenie wprowadzone przez słońce lub wilgotne powietrze może powodować rozmycie obrazu, które zmiękczy elementy widoczne w kadrze. Użyj wówczas dostępnego w Lightroomie inteligentnego suwaka Dehaze, aby usunąć ów efekt i wyostrzyć obraz.

5 Edycja zwiększająca ostrość obrazu

Jak przetwarzać zdjęcia, aby uzyskać jak najlepsze wyniki

Program Photoshop oferuje szereg wyjątkowo skutecznych narzędzi do wyostrażania – są to między innymi Maska wyostrażająca, Wyostrażanie inteligentne i metoda wyostrażania za pomocą Filtra górnoprzepustowego. Jednak Matt Reynolds do wyostrażania swoich zdjęć używa Lightrooma. „Podczas importu niemal wszystkich fotografii stosuję wyostrażanie (funkcja Sharpening) o wartości około 40. Następnie nieco obniżam wartość parametru Promień (Radius) do 0,7. Gdybym używał wyjątkowo ostrego obiektywu obniżyłbym tę wartość do 0,5; z kolei korzystając ze standardowej optyki dołączanej do aparatu lub takiej, która nie jest zbyt ostra, podniosłbym tę wartość do 1,0. Zawsze też zwiększam parametr Szczegół (Detail) do 100. Zapewnia to odpowiednią ilość mikroostrości w obrębie całego obrazu, nie wywołując jednak wrażenia przeostżenia, bo wartość wyostrażania wynosi tylko 40. Ostat-

nim krokiem przy importowaniu z wyostrażaniem jest użycie suwaka Maskowanie (Masking), ponieważ nie chcę, aby to wyostrażanie było stosowane w obszarach nieba lub wody”. Takie elementy powinny być miękkie, ponieważ w trakcie wyostrażania mogą zacząć się pojawiać niechciane kontury. W podobny sposób można również selektywnie usuwać szum. Gdy redukujesz ziarno na obrazie, zasadniczo tracisz szczegóły, więc możesz zamaskować pewne obszary, aby nie stały się niepotrzebnie miękkie.

Ważne jest przy tym posiadanie wiedzy na temat tego, gdzie ma zostać ostatecznie wykorzystane zdjęcie: potencjalnie będziesz musiał wyostrzyć obraz w inny sposób, w zależności od tego, czy będzie on przeznaczony do wydruku, czy też do opublikowania w Internecie.

„Ważne jest również wyostrażanie materiału wyjściowego” – mówi Reynolds. „Uważam, że stosowa-

wane podczas eksportu ustawień wstępnych w Lightroomie jest całkiem dobre... Z kolei przygotowując zdjęcie do wydrukowania, korzystam zwykle z wtyczki Nik Sharpener. Sprawdza się naprawdę dobrze, zwłaszcza przy drukowaniu większych odbitek”.

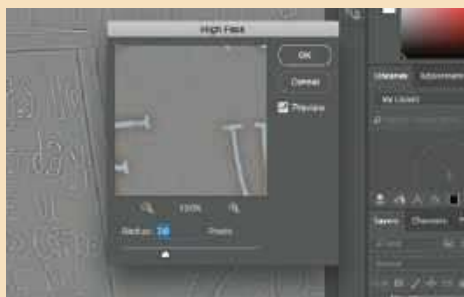
Aby zapewnić sobie ostrość w obrębie całego kadru, fotografowie krajoznawcy często stosują technikę łączenia w jeden obraz kilku ujęć tej samej sceny wykonanych przy ostrości ustawionej w różnych jej obszarach. Polega ona na scaleniu wielu obrazów sceny sfotografowanych z różnie zogniskowanym obiektywem, aby uzyskać na finalnym obrazie jak największą głębię ostrości. Sam proces łączenia serii takich ujęć można przeprowadzić w Lightroomie, Photoshopie lub innym specjalistycznym oprogramowaniu.

TRZY SPOSOBY OSTRZENIA

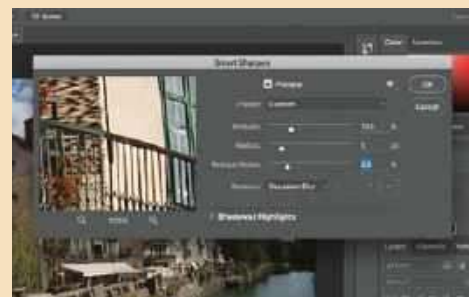
Wypróbuj zestaw tych trzech filtrów dostępnych w Photoshopie

• **Maska wyostrażająca** Zmień tło w obiekt inteligentny i obejrzyj swój obraz w 100% powiększeniu. Wywołaj polecenie Filtr > Wyostrażanie > Maska wyostrażająca. Jeśli ustawisz zbyt wysoką wartość parametru Wartość, to wokół niektórych krawędzi pojawi się aureola. Z kolei suwak Promień powinien mieć wartość utrzymaną w przedziale od 1 do 2.

• **Filtr górnoprzepustowy** Zmień tło w inteligentny obiekt, a następnie wywołaj polecenie Filtr > Inne > Filtr górnoprzepustowy. Przesuń suwak Promień, aby zobaczyć, jak uwydatnia to szczegóły. Zmień tryb mieszania dla warstwy Górnoprzepustowy na Nakładka lub Łagodne światło.

• **Inteligentne wyostrażanie** Zmień tło w obiekt inteligentny, a następnie wywołaj Filtr > Wyostrażanie > Inteligentne wyostrażanie. Tutaj możesz tworzyć ustawienia wstępne do stosowania wyostrażania w przyszłości lub wybrać opcję Niestandardowe, aby wyostrzyć obraz zgodnie z własnym gustem.

Spójrz w przyszłość

Uzbrój się w umiejętności,
by robić jeszcze lepsze,
wyróżniające się zdjęcia.

PRO techniki

które warto opanować!

Wraz z rozwojem technologii rosną także Twoje kreatywne możliwości. Oto zestaw profesjonalnych trików, dzięki którym staniesz się lepszym fotografem!

Fotografia to paradoks – od samego początku jej funkcja właściwie się nie zmieniła, choć de facto, została zrewolucjonizowana w stopniu, którego XIX-wieczni pionierzy nigdy by się nie spodziewali. Można tu dostrzec analogię do przemysłu lotniczego – współczesne samoloty pasażerskie to efekt dekad badań i cud inżynierii, ale w swojej istocie wciąż opierają się na tych samych zasadach projektowych, które inspirowały braci Wright przy budowie pierwszej maszyny latającej w 1903 roku. Podobnie, aparat to nadal szczelne na światło pudełko, które rejestruje różnice tonalne w różnych częściach sceny. A jednak technologia, jaką dziś dysponuje, i sposoby jej wykorzystania w fotografii sprawiają, że musimy regularnie i na nowo oceniać swoje podejście twórcze.

Nowe rozwiązania pozwalają nam tworzyć obrazy, które wcześniej były niemożliwe do uchwycenia. Pojawiła się przestrzeń na innowacje artystyczne, a w konsekwencji także oczekiwanie (również ze strony klientów) – że będziemy korzystać z tych narzędzi w pełni. Styl fotografii zmienia się wraz z aparatami, obiektywami i oprogramowaniem, które wykorzystujemy. Żyjemy też w epoce mediów społecznościowych, gdzie trafia ogromna część zdjęć. Dlatego warto myśleć o tym, jak możemy wykorzystać najnowsze technologie, aby sprostać rosnącym oczekiwaniom. Na kolejnych stronach znajdziesz zestawienie najbardziej aktualnych i przydatnych technik, które pomogą Ci tworzyć zdjęcia wyróżniające się na tle konkurencji!

Ostrz przyciskiem AF-On

Przyspiesz swoją pracę, przypisując funkcje AF

Metoda aktywacji autofokusa poprzez wciśnięcie spustu migawki do połowy to domyślne ustawienie w wielu aparatach. Choć dla większości fotografów jest to rozwiązanie dobrze znane, wcale nie musi być najbardziej efektywne. Wielu fotografów sportowych i przyrodniczych przypisuje uruchamianie autofokusa do przycisku AF-On, zwykle umieszczonego z tyłu aparatu. Został on zaprojektowany tak, by był łatwo dostępny dla kciuka i pozwalał ustawiać ostrość niezależnie od spustu migawki. Wymaga to odrobiny praktyki, ale taka metoda ma tę przewagę, że rozdziela funkcję ustawiania ostrości i robienia zdjęcia – dzięki temu nie trzeba odrywać palca od spustu, by ponownie ustawić ostrość. Dodatkowo znacznie łatwiej przełączać się pomiędzy trybem pojedynczego a ciągłego ustawiania ostrości, co jest przydatne, gdy fotografujemy różne typy obiektów. W wielu aparatach można ustawić to tak, by spust migawki nadal aktywował autofokus, ale ogranicza to zalety korzystania z tylnego przycisku. Po rozdzieleniu funkcji aparat traktuje spust jak pracę w trybie manualnym, dopóki nie naciśniemy przycisku AF-On lub AF-L. Dla fotografów ślubnych, eventowych czy ulicznych ta często pomijana technika może wyraźnie zwiększyć odsetek trafionych ujęć.

Pewny punkt zaczepienia

Przeniesienie funkcji ustawiania ostrości na inny przycisk niż spust migawki przyspiesza pracę z aparatem i daje fotografowi większą kontrolę nad szybkością reakcji autofokusa.

Śmiało mieszaj światło

Korzystaj z lampy w każdych warunkach, aby zyskać pełną kontrolę nad światłem

Wielu fotografów unika włączania lampy błyskowej, o ile nie jest to absolutnie konieczne, obawiając się powstawania nienaturalnych zafarbów kolorystycznych i ostrych cieni. I choć rzeczywiście mogą one zepsuć zdjęcie, błysk potrafi też dodać głębi i wydobyć kolor. Kluczem jest odpowiednie dobranie mocy błysku i barwy światła tak, by płynnie łączyły się ze światłem zastanym. W niektórych sytuacjach celowe „przebicie” światła naturalnego staje się podstawą stylu pracy z lampą, dlatego nie zawsze chodzi o maksymalne obniżanie mocy. Istotne jest jednak właściwe ustawienie proporcji, by uniknąć efektu sztucznego, „błyskowego” wyglądu. Domyślna temperatura barwowa światła błyskowego jest często nieco za wysoka, by wyglądała naturalnie, dlatego konieczne bywa skorygowanie balansu bieli w aparacie lub użycie kolorowych filtrów (żeli), aby uzyskać bardziej organiczne połączenie. Wykorzystanie światła sztucznego w ten sposób jest dziś bardziej aktualne niż kiedykolwiek, ponieważ kompozytowanie obrazu stało się niezwykle popularną techniką i często w dużej mierze opiera się na lampie błyskowej, która pozwala wyraźnie odseparować poszczególne elementy kadru.

Delikatna poświata

Dobrze realizowane łączenie flesza ze światłem zastanym pozwala uzyskać naturalne zdjęcia bez sztucznego, „błyskowego” efektu

1 **Zmierz światło** Zacznij od oceny natężenia światła zastanego. W trybie preselekcji przysłony ustaw wybraną wartość f, a następnie skoryguj ekspozycję, by dopasować jasność sceny, określając tym samym dominację światła naturalnego i utrzymując czas migawki poniżej maksymalnej synchronizacji (zwykle 1/200 s).

2 **Reguluj moc błysku** Gdy masz już ustawioną bazową ekspozycję, przełącz się na tryb manualny i zrób testowe zdjęcie z włączoną lampą. Zacznij od mocy około 1/16 i koryguj ją tak, by błysk nie zdominował światła naturalnego, lecz płynnie się z nim łączył.

3 **Dopasuj barwę do światła zastanego** Gdy moc jest już ustawiona, dopasuj sposób łączenia światła z otoczeniem, zmieniając balans bieli w aparacie. Ustawienie „Flash” wyraźnie ociepla światło, ale jeśli chcesz zachować chłodniejszy charakter tła, możesz założyć na lampę filtr barwny CTO (colour temperature orange).

Długie czasy z ręki

Wykorzystaj system stabilizacji, aby uchwycić dynamiczne ujęcia

Robienie zdjęć przy czasach otwarcia migawki dłuższych niż $1/50$ s jeszcze niedawno uchodziło za ryzykowne, zwłaszcza, jeśli zależało nam na idealnej ostrości. Dłuższe ekspozycje niemal wykluczały uchwycenie szczegółów bez poruszeń bez użycia statywu, a ten bywa ograniczeniem przy komponowaniu kadru. Zbliżenie aparatu do ziemi stanowi wyzwanie, a w wielu sytuacjach stosowanie statywów po prostu nie jest praktyczne. W momencie wprowadzenia systemów stabilizacji obrazu (w połowie lat 90.) technologia przyszła nam jednak jednak z pomocą. Dziś stosowane są zarówno układy stabilizacji optycznej jak i tej opartej o ruchy matrycy (IBIS), co pozwala „utrzymać” ekspozycje trwające nawet kilka sekund. Najnowsze bezlusterkowce dają więc możliwość tworzenia wyjątkowych ujęć tam, gdzie wcześniej - bez statywu - było to nierealne. Zacznij od sprawdzenia, przy jak najdłuższych czasach naświetlania wciąż udaje Ci się zrobić ostre zdjęcia z ręki. Potem stopniowo przesuwaj granicę i testuj ujęcia w warunkach, które wcześniej wydawały się niemożliwe. Notuj, jak realnie działa w przypadku różnych ogniskowych (im jest ona dłuższa, tym czas powinien być krótszy), korzystaj też z trybu zdjęć seryjnych, by zwiększyć swoje szanse na perfekcyjnie ostre ujęcie.

Sztuka ulicy

Dzięki najnowszej technologii w bezlusterkowcach możesz tworzyć wyjątkowe kadry, takie jak nocne panoramy miast czy zdjęcia w naturalnym świetle

Pewnie z ręki

Wyjątkowo skuteczne stabilizatory w nowych aparatach i obiektywach pozwalają rejestrować z ręki zdjęcia, które jeszcze niedawno były poza zasięgiem. Wykorzystaj je do uchwycenia nietypowych kątów, trudnych do osiągnięcia przy pracy ze statywem

Przeostrzanie

Opanuj tę technikę, by robić lepsze zdjęcia i wideo

Metoda płynnego przesuwania ostrości, znana jako rack focus, od dekad jest podstawowym narzędziem w świecie filmowym. Wraz z rosnącą popularnością tworzenia treści wideo stała się techniką, którą powinien mieć w arsenale każdy użytkownika aparatu. Co ważne, sprawdza się również w fotografii, zwłaszcza przy korzystaniu z najnowszych bezlusterkowych obiektywów. Nowsze konstrukcje działają całkowicie elektronicznie („by-wire”), co oznacza, że obracanie pierścieniem ostrości wysyła sygnały do silnika poruszającego soczewkami. Wymaga to przyzwyczajenia, dlatego warto w tym roku poćwiczyć precyzyjne przesuwanie ostrości na swoich nowych szklach. Zacznij od ustawienia idealnego punktu ostrości, następnie przesunąć płaszczyznę na skrajny przód lub tył kadru i powoli obróć pierścień, wracając do głównego obiektu. W filmie daje to efekt dramatycznego odsłonięcia, który pasuje do niemal każdej sytuacji. W fotografii natomiast pozwala wyrobić pamięć mięśniową w odnajdywaniu ostrości bez odrywania oka od wizjera. I choć nowoczesne systemy AF są niezwykle skuteczne, manualne ostrzenie wciąż bywa niezastąpione. W makrofotografii, na przykład, przesuwanie ostrości przy zdjęciach seryjnych zwiększa szanse na złapanie idealnie ostrego kadru poruszających się obiektów z bliskiej odległości.

Szybkie przeostrzanie

Umiejętność błyskawicznego przenoszenia ostrości między obiektami znajdującymi się w różnych odległościach to kluczowa sprawa zarówno w fotografii, jak i w filmie. Równie istotne jest dokładne zrozumienie, jak działa twój obiektyw.

KASTOMIZACJA SYSTEMU OSTRZENIA

Aby przyspieszyć i ułatwić przeostrzanie, możesz dostosować to, jak mocno trzeba obrócić pierścień ostrości, by zmienić punkt. Zwiększenie czułości sprawia, że mniejszy ruch daje większy efekt. Opcję tę znajdziesz w menu Funkcji Użytkownika aparatu.

Mieszanie ekspozycji

Twórz naturalnie dramatyczne obrazy, zwiększając głębię tonów

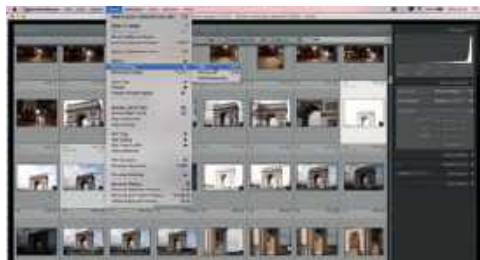
Fotografowanie w wysokiej rozpiętości tonalnej (HDR) wreszcie wychodzi z fazy przesady, a fotografowie – zarówno zawodowcy, jak i amatorzy – zaczynają coraz lepiej rozumieć, jak w praktyce powinno się stosować łączenie ekspozycji. O ile dedykowane programy potrafią mapować tonalnie obrazy z kilku naświetlonych klatek, o tyle dziś coraz częściej dostępne są metody bardziej naturalnego mieszania. Nowsze aplikacje wykorzystują nawet sztuczną inteligencję do podmieniania nieba czy dodawania innych elementów kompozycji, ale równie dobrze możesz użyć klasycznych aplikacji, takich jak Lightroom, aby tworzyć pliki z większą ilością informacji w światłach i cieniach. Dzięki temu możesz

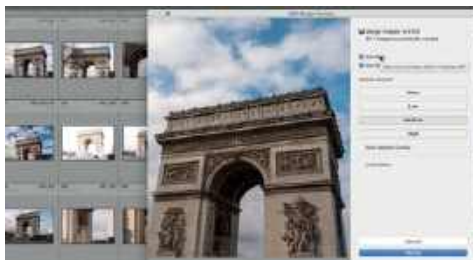
zastosować swój standardowy workflow obróbki RAW do obrazów zawierających więcej danych niż pojedynczy plik. Takie podejście pozwala na naturalne i w pełni kontrolowane korekty, dając zdjęcia bez charakterystycznych dla HDR-a poświat na krawędziach czy płaskiego wyglądu. W tym przykładzie korzystamy z Lightrooma, ale podobne narzędzia znajdziesz też w innych programach.

Powyżej
Idealny łuk

Niestandardowe łączenie ekspozycji pozwala uchwycić szerszy zakres tonów bez konieczności stosowania mapowania tonalnego, które często prowadzi do charakterystycznych artefaktów HDR

1 Wybierz ekspozycje Zrób minimum trzy ujęcia, każde oddzielone co najmniej o jedną działkę, tak aby objąć pełen zakres tonów. Następnie zaznacz serię, wybierz kadry do użycia i w Lightroomie kliknij Zdjęcie > Photomerge > HDR.

2 Scal pliki W oknie Photomerge wybierz stopień początkowego połączenia z dostępnych opcji – końcowy wygląd zdjęcia dopracujesz później. Jeśli robiłeś ujęcia z ręki lub w kadrze są poruszające się obiekty, zaznacz Auto Align.

3 Otwórz Scalony plik zostanie dodany do katalogu Lightrooma – odszukaj go, a następnie dodaj do Szybkiej kolekcji lub innego sposobu archiwizacji, by łatwo go odnaleźć. Powiększ obraz, aby sprawdzić, czy Auto Align nie pominął jakichś ruchów.

4 Dopasuj tony Otwórz zdjęcie w module Wywołania i skoryguj rozkład tonalny. Rozjaśnij cienie i odzyskaj światła, aby uzyskać wyrazistszy efekt. Unikaj przesadnego kontrastu w średnich tonach, np. przy użyciu suwaka przejrzystości, by nie uzyskać efektu mapowania tonalnego.

5 Zastosuj lokalne poprawki Jeśli fragment kadru wymaga dodatkowej obróbki, użyj narzędzi takich jak Pędzel dopasowania (K) czy Filtrowanie (Shift + M) w Lightroomie. Dodatkowe dane w pliku powinny zminimalizować szumy i artefakty.

6 Zapisz kopię Zaletą tej metody jest to, że scalony plik pozostaje w pełni edytowalny i można do niego wrócić w przyszłości. Przechowuj go w archiwum i zapisz kopię JPG lub TIFF do dalszego wykorzystania. Zanotuj też, które pliki zostały użyte do połączenia.

Kadruj w pionie

W pełni wykorzystaj orientację pionową by zwiększyć uniwersalność swoich zdjęć

W erze Instagrama popularność zdjęć w orientacji pionowej rośnie lawinowo, a coraz większa część fotografii publikowanych w sieci pojawia się w formatach wyższych lub bardziej zbliżonych do kwadratu. Nie oznacza to oczywiście, że wszystko powinno się fotografować w pionie, ale umiejętność właściwego wykorzystania przestrzeni w takim kadrze może być bardzo przydatna. Może się to nie wydawać wielkim wyzwaniem, jednak w przypadku fotografów krajobrazu, architektury, makro czy przyrody, przyzwyczajonych do szerokich kompozycji, wymaga to pewnego czasu na adaptację. Tym bardziej, że każde zdjęcie powinno dawać jak największą uniwersalność – sprawdzać się w mediach społecznościowych, ale też poza nimi. Trzeba więc zadbać o to, by temat miał wystarczająco dużo przestrzeni do „oddechu”, a jednocześnie unikać nadmiaru pustego miejsca.

WYBÓR OBIEKTYWU

Przy zdjęciach w orientacji pionowej polecamy użycie dłuższej ogniskowej i fotografowanie z większej odległości od obiektu. Pozwoli to skompresować scenę i zmniejszyć ryzyko nadmiaru pustej przestrzeni u góry i na dole kadru, co często się zdarza przy szerokim kącie.

WARSTWY PIONOWE

Szukaj przejść kolorów i detali wzdłuż osi pionowej, aby utrzymać zainteresowanie we wszystkich partiach kadru.

UMIEJSCOWIENIE TEMATU

Ustaw temat tak, aby dobrze mieścił się w kadrze po przycięciu obrazu na platformach społecznościowych, takich jak Instagram.

DOMINANTA BARWNA

Zdecyduj, czy to niebo, czy pierwszy plan ma być częścią dominującą, aby kadr nie sprawiał wrażenia przeciętego na pół.

CIASNE KADROWANIE

Obiektywy szerokokątne często zostawiają zbyt dużo miejsca nad lub pod horyzontem. Rozważ użycie dłuższej ogniskowej, aby skompresować elementy kadru.

Celowana korekcja barw

Naucz się stosować selektywne korekty kolorystyczne, aby zyskać większą kontrolę nad stylem zdjęć

Dziś większość osób rozumie już rolę, jaką edycja odgrywa w procesie fotograficznym – nawet ci, którzy nie interesują się głębiej tworzeniem zdjęć. Samo określenie „fotoszopować” długo miało pejoratywne znaczenie oszustwa czy manipulacji, ale obecnie funkcja i potencjał edycji obrazu są znacznie lepiej znane i szerzej akceptowane. Zmiana jest na tyle duża, że dziś często wręcz oczekuje się, iż zdjęcia będą mocno przetworzone – szczególnie wśród kupujących obrazy i klientów komercyjnych. Aby pozostać na czasie i tworzyć przykuwające wzrok fotografie, które podążają za aktualnymi trendami lub same je wyznaczają, zaawansowana kontrola koloru staje się niezbędna. Przyjrzyjmy się więc typowemu workflow pracy na plikach RAW, który pokazuje najczęściej używane dziś narzędzia – niektóre z nich dopiero zaczynają zdobywać popularność w mediach społecznościowych.

Naturalny kontrast

Przejęcie kontroli nad kolorem pozwala fotografom budować lokalne kontrasty i głębię poprzez separację obiektów. Wykorzystaj niedoceniane narzędzia w obróbce RAW, aby uzyskać unikalny charakter zdjęć.

1 Dopasuj odcień Zamiast globalnych zmian używamy narzędzi HSL, korygując odcień poszczególnych kolorów, aż zaczną się wyróżniać. Podbiliśmy czerwienie i żółcie, by uzyskać wyraźniejszą separację.

2 Skoryguj nasycenie Zmiana odcienia może prowadzić do zbyt mocno nasyconego wyglądu. Obniż wartość nasycenia w kanałach, aby wygładzić przejścia kolorów i nadać kontrastowi bardziej naturalny charakter.

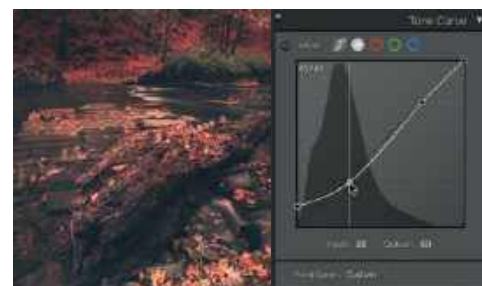
3 Kontroluj jasność Luminancja to intensywność światła odbitego lub emitowanego z danego obszaru koloru. Suwak Luminancji pozwala regulować jasność poszczególnych barw i tworzyć lokalny kontrast.

4 Opanuj gradację Buduj głębię koloru, tonując niezależnie cienie, tony średnie i światła. Dla naturalnej palety dodaliśmy chłodny błękit do cieni i delikatnie ociepliliśmy światła.

5 Poznaj Kalibrację To skuteczne narzędzie do personalizacji „color science” – czyli mieszanki barw i ich wzajemnego wpływu na obraz. Służy do przesuwania balansu kolorów i podkreślania wybranych tonów.

6 Odwróć krzywą Standardowa krzywa S dodaje kontrastu, ale odwrócenie Krzywej tonalnej pozwala uzyskać unikalne efekty. W tym przypadku podnieśliśmy czernie w dolnej części krzywej, aby nadać ciemniejszym partiom łagodniejszy charakter.

Fotografuj „płasko”

Twórz pliki gotowe do edycji, aby uzyskać lepsze efekty

Filmowcy doskonale znają koncepcję rejestrowania obrazu w płaskim profilu. Nagrywanie w trybie Log pozwala uzyskać pliki wideo zachowujące szerszy zakres tonów, co daje większe możliwości późniejszej gradacji kolorów. To samo podejście można zastosować w fotografii. Już teraz korzystamy z ETTR (expose to the right), co stanowi pierwszy krok w tym kierunku, ponieważ pozwala uchwycić szerszy zakres detali i informacji kolorystycznych. Jednak jeśli planujesz duże, artystyczne korekty w postprodukcji, lepiej fotografować w bardziej płaskim świetle i starać się uchwycić obraz o możliwie najmniejszym kontraście. Choć może to wydawać się sprzeczne z wysiłkiem wkładanym w znalezienie najlepszego światła i użycie filtrów do jego kontrolowania, to właśnie takie podejście bywa optymalne dla

niektórych popularnych stylów obrazu. Wielu fotografów przesuwają granice swojej pracy w stronę sztuki cyfrowej – w takim przypadku najlepiej pracować z plikami, które dobrze znoszą ekstremalne korekty tonalne. Jeśli chcesz tworzyć kompozycje z wielu ujęć, fotografowanie w płaskim świetle jest lepsze niż w ostrym świetle południa czy zachodu, które jest mocno kierunkowe. Dzięki temu cienie i światła możesz dodać samodzielnie na etapie edycji. Obraz można dodatkowo spłaszczyć, wybierając neutralny styl obrazu o niskim kontraście i nasyceniu. Nie wpływa on na same pliki RAW, ale oddziałuje na histogram, który powstaje w oparciu o podgląd JPG. Płaski profil, podobnie jak ustawienia Log, daje wierniejszy obraz tego, jak daleko można „pchnąć” plik RAW, zanim dojdzie do utraty światła.

Optymalizuj jasność

Wiele marek aparatów oferuje tryby optymalizacji oświetlenia w aparacie (np. D-Lighting w Nikonie czy Auto Lighting Optimizer w Canonie), które nakładają krzywe tonalne w celu spłaszczenia kontrastu. Efekty te nie wpływają na pliki RAW, ale mogą posłużyć jako presety edycyjne, a w niektórych przypadkach dodatkowo korygują działanie pomiaru światła, by zachować więcej szczegółów tonalnych.

Edycyjny potencjał

Dążenie do uzyskania możliwie płaskich tonalnie zdjęć prosto z aparatu daje większą swobodę w obróbce, bez utraty detali i bez wprowadzania artefaktów.

Pełna kontrola

Delikatne kolory często tracą naturalność na etapie obróbki i zaczynają wyglądać sztucznie. Tworzenie własnych, dopasowanych do sceny ustawień balansu bieli pomaga zachować ich dokładność.

Stwórz własny balans bieli

Dzięki edycji RAW możesz wprowadzać korekty kolorystyczne na bieżąco – czy to oznacza koniec specjalistycznych akcesoriów?

Edycja RAW pozwala na wprowadzanie nawet skrajnych korekt kolorystycznych bez zauważalnej utraty jakości obrazu. Dlaczego więc miałbyś korzystać ze specjalistycznych akcesoriów do ustawiania własnego balansu bieli, skoro temperaturę barwową można dowolnie regulować w programie do obróbki RAW? Dokładność kolorystyczna jest subiektywna, co bywa zaletą, ale też oznacza, że Twoje wyobrażenie „poprawnych” barw może różnić się od wizji kogoś innego. Problem pojawia się, jeśli

tym kimś jest Twój klient. W przypadku niektórych tematów stosowanie standardowego balansu bieli jest znacznie pewniejszym rozwiązaniem. Fotografując produkt, na przykład, kolor musi wyglądać identycznie dla wszystkich. To samo dotyczy komercyjnej fotografii architektury. W takich sytuacjach użycie wzorca balansu bieli, aby zneutralizować dominanty wynikające z aktualnych warunków oświetleniowych, jest kluczowym etapem, którego nie należy bagatelizować.

1 **Zrób zdjęcie wzorca** Ustaw aparat na statywie i wypełnij kadr tablicą balansu bieli. Upewnij się, że wzorec nie znajduje się w bezpośrednim świetle słonecznym, ponieważ może to wpłynąć na odczyt koloru w kolejnym kroku. Sprawdź, czy ekspozycja jest prawidłowo zrównoważona.

2 **Wybierz zdjęcie referencyjne** Ustaw balans bieli na Własny, a w menu aparatu wybierz opcję Wybierz obraz referencyjny. Przewiń zdjęcia, aż znajdziesz ujęcie wzorca, a następnie zatwierdź wybór. Kolejne fotografie będą już rejestrowane z tym balansem bieli.

3 **Przetestuj** Wykonaj serię zdjęć, aby ocenić jakość referencji. Jeśli pojawi się wyraźna dominanta barwna, ponownie sfotografuj wzorec i powtórz proces, aż balans będzie wyglądał neutralnie. Fotografuj w trybie RAW, aby później móc wprowadzać lokalne korekty na komputerze.

Steruj zachowaniem systemu autofocusa

Przejmij kontrolę nad trybami AF w swoim aparacie

Dzisiejsze systemy autofokusa są niezwykle zaawansowane, a w modelach dla pasjonatów i profesjonalistów zakres opcji personalizacji bywa wręcz ogromny. Warto zrozumieć, jak działa każda z nich i w jaki sposób zmiana ustawień AF może wpłynąć na odsetek trafionych ujęć. Po pierwsze, rozważ zmianę czułości śledzenia AF – to ona decyduje, jak szybko aparat przeostrzy, gdy między tobą a fotografowanym obiektem pojawi się coś innego. Jeśli dzieje się to często, na przykład podczas meczu sportowego, obniżenie czułości zmniejszy ryzyko frustrującej utraty

ostrości na właściwym obiekcie. Kolejnym krokiem jest zmiana obszaru AF – wielu z nas zostawia tę opcję w trybie automatycznym, ale jeśli wiesz dokładniej, gdzie znajdzie się Twój temat, tryby Zone AF lub Spot AF pozwolą ustawić ostrość bardziej precyzyjnie i ograniczyć liczbę niepotrzebnych przeostreń. To świetne rozwiązanie w portretach, gdy chcesz utrzymać ostrość na oczach fotografowanej osoby. W takim przypadku skadruj ujęcie, a następnie w trybie Single Point AF przesunij punkt na konkretną część kadru, którą chcesz mieć w pełni ostrą.

Obniżenie czułości śledzenia systemu AF zmniejszy ryzyko irytującej utraty ostrości

Idealna ostrość

Poznaj wszystkie opcje personalizacji autofokusa dostępne w Twoim aparacie, aby mieć pewność, że zadziała przewidywalnie właśnie wtedy, gdy ma to największe znaczenie.

ZNAJDŹ MOTYW

Upewnij się, że żaden kluczowy element sceny nie zostanie rozmyty. Wybieraj pierwszy plan, który i tak nie wnosiłby istotnego wkładu w kompozycję

JASNA SEPARACJA

Zadbaj, by rozmyte obszary nie nachodziły zbyt mocno na główny temat, zwłaszcza jeśli mają podobny kolor lub jasność.

STAŁKA LUB JASNE TELE

Do tego typu zdjęć idealny będzie obiektyw 85/1.4, oferujący połączenie kompresji i małej głębi ostrości. Świetne i przystępne cenowo modele znajdziesz zarówno u Sigmii, jak i Tamrona. Alternatywą jest 70–200/2.8, który zapewni dodatkowy zasięg.

WYRAŹNE ROZMYCIE

Używaj obiektywu na pełnym otworze przysłony, aby całkowicie rozmyć wybrane obszary. Podkreśla to efekt i jasno pokazuje, że był to świadomy zabieg artystyczny

Pejzaże z małą głębią

Wykorzystaj płytką głębię, aby nadać swoim krajobrazom nowoczesny charakter

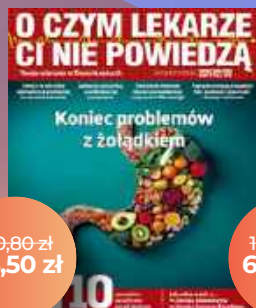
Choć standardem w fotografii krajobrazowej jest ostrość od pierwszego planu aż po tło, ograniczona głębia zyskuje w tym gatunku coraz większą popularność. Szybki rzut oka na Instagram wystarczy, by zobaczyć, że rozmyty pierwszy plan z oświetlonym słońcem pejzażem w tle to częsty motyw – dlatego warto nauczyć się

świadomie korzystać z tego efektu. Kluczem do każdej techniki, która przełamuje utarte schematy, jest umiar – efekt musi być na tyle wyraźny, by wyglądał intencjonalnie, ale nie tak mocny, by sprawiał wrażenie błędu. W przypadku krajobrazu trzeba uważać, by nie wyglądał po prostu jak źle domknięta przysłona. Rozmycie powinno dodawać

scenie głębi. Podstawowa technika tego stylu polega na ustawieniu ostrości głębiej w kadrze, tak aby zachować szczegółowość odległych obiektów, a rozmyć elementy blisko aparatu. Fotografuj przy przysłonie minimum $f/2.8$, choć lepsze efekty dają często $f/1.8$ lub $f/1.4$, i komponuj tak, by rozmyte fragmenty tworzyły naturalną ramę dla obrazu.

Prenumerata

Rodzina i zdrowie

190,80 zł
114,50 zł

107,40 zł
64,50 zł

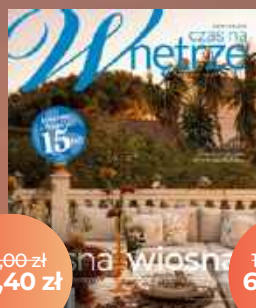

179,00 zł
107,40 zł

Dom, wnętrza

152,10 zł
91,30 zł

199,00 zł
119,40 zł

116,00 zł
69,60 zł

116,00 zł
69,60 zł

Fotografia

Jesienna
promocja
-40%
na wszystkie
prenumeraty

Zaprenumeruj
wybrane czasopisma
z rabatem aż 40%!

Promocja jesienna dotyczy rocznych prenumerat drukowanych. Zamów prenumeratę na www.UlubionyKiosk.pl/prenumerata lub poprzez dokonanie przelewu na konto: AVT-Korporacja sp. z o.o., ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa, ING BANK ŚLĄSKI 18 1050 1012 1000 0024 3173 1013 (w tytule wpłaty podaj nazwę czasopisma).

Muzyka i nowe technologie

220,00 zł
132,00 zł

152,90 zł
91,70 zł

178,80 zł
107,30 zł

Masz opłaconą bieżącą prenumeratę? Już teraz przedłuż ją z rabatem 40%. Promocja trwa do 30.11.2025 i nie łączy się z innymi promocjami Wydawnictwa AVT. Koszt wysyłki na terenie kraju ponosi wydawnictwo.

E-mail: prenumerata@avt.pl
Telefon: 22 257 84 22 (pn.-pt. 10:00-14:00)

Elektronika i automatyka

226,80 zł
136,10 zł

226,80 zł
136,10 zł

180,00 zł
108,00 zł

179,10 zł
107,50 zł

89,40 zł
53,60 zł

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

FOTOGRAF: Marta Everest

TYTUŁ: Trudna decyzja

SPRZĘT: Nikon D810
 50 mm f/1,4

STRONA: @martaeverestphotography

„Mam zamiłowanie do sztuki klasycznej i portretów emocjonalnych, a ich połączenie skłania mnie do tworzenia obrazów, które przywołują dzieła mistrzów malarstwa”.

Marta Everest

Prace Marty to przede wszystkim malarskie portrety głównie jej dzieci, które – jak mówi – są dla niej prawdziwą inspiracją. Jej unikalny

styl nawiązuje do mistrzów malarstwa olejnego i jest efektem zaskakująco prostej aranżacji planu zdjęciowego. Jeśli chcesz zobaczyć więcej jej prac, odwiedź jej profil na Instagramie.

RÓWNOWAGA CIEMNYCH TONÓW

Aby uzyskać malarski efekt, Marta wykorzystała kontrastową gamę odcieni i mocne oświetlenie. Jednak zdjęcie nadal charakteryzuje się dużą rozpiętością tonalną z mnóstwem szczegółów widocznych we wszystkich kluczowych obszarach. „Uwielbiam pracować nad stonowanymi obrazami o niezbyt dużym kontraście” — mówi. „Aby uzyskać odpowiednią ilość światła, musiałam umieścić softbox w odpowiedniej odległości od tematu i pod wieloma różnymi kątami, aż udało się uzyskać przyjemne odbicie światła od skóry, nie tracąc przy tym zbyt wielu szczegółów”.

W STYLU MINIMALISTYCZNYM

Nawet jeśli przygotowanie sesji zajmuje trochę czasu, to samo zdjęcie może mieć minimalistyczną kompozycję. W przypadku tej fotografii Marta ograniczyła rekwizyty do minimum i starała się zastosować jak najprostszą aranżację oświetlenia. Chociaż na zdjęciu widać wiele faktur i detali, nie jest nimi przeładowane. „Użyłam jedynie przygaszonego światła i kilku zwyczajnych przedmiotów w klasycznym rembrandtowskim stylu” — mówi. „Postaw na prostotę – nie potrzebujesz zbyt wielu elementów ani skomplikowanego sprzętu, aby stworzyć zapadający w pamięć portret”.

SUBTELNE KOLORY

Mimo dużego kontrastu kolory nie wyróżniają się zbyt mocno. Przeciwnie, są dopasowane do ogólnie wyciszonego nastroju dominującego na obrazie. „Jej ekspresja, w połączeniu z pięknymi odcieniami skóry i stonowanymi kolorami owoców, znakomicie dopełnia i podkreśla atmosferę zdjęcia” – wyjaśnia Marta.

ZANIKANIE ŚWIATŁA

Jedną z zalet pracy z jednym źródłem światła jest to, że łatwiej jest stworzyć efekt stopniowego jego zanikania, polegający na zmniejszaniu się jego intensywności w miarę oddalania się strumienia światła od lampy. Na tym obrazie obecna jest też dość mocna winieta, która pozwala skupić uwagę oglądających na temacie. Marta zastosowała nastrojowe, mające wyraźną fakturę tło, ale kontrolowała jej widoczność poprzez umiejętne oświetlenie.

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Fotograf: Nublado (cloudy)

Sprzęt: Canon EOS 2000D
 Canon EF 75-300 mm
f/4-5.6 USM

„Zwolnienie tempa i umiejętność wyobrażenia sobie tego, co masz przed oczami, pozwala lepiej odnaleźć się w otaczającym świecie.”

Ben Wootton

Ben Wootton to fotograf pochodzący z hrabstwa Hampshire w Wielkiej Brytanii, ale obecnie mieszka w Kraju Basków na północnym wschodzie Hiszpanii. Jego pasję

do fotografii najlepiej oddają zdjęcia przyrody – od rozległych pejzaży i ujęć dzikich zwierząt, po drobne detale uchwycone obiektywem macro. Jego prace zdobyły uznanie i wielokrotnie pojawiały się na łamach magazynów oraz portali, m.in. Hampshire Life. Ben jest także autorem e-booka Photography Beginners Guide.

Mistyczny charakter

Mgła i chmury otulają obiekty w kadrze, sprawiając, że wydają się częściowo ukryte. Starannie dobrane barwy dodatkowo wzmacniają eteryczny, niemal filmowy klimat zdjęcia. „Chciałem, żeby w tym obrazie pojawiło się poczucie nieznanego. To, że nie wiemy, co kryje się po drugiej stronie słupa wysokiego napięcia, dodaje fotografii dodatkowego wymiaru” – wyjaśnia Ben. „W postprodukcji dodałem chłodny, niebieskawy ton, by podkreślić tajemniczy nastrój kadru. Popracowałem też nad samym słupem, dodając mu nieco faktury i ostrości, żeby bardziej wybijał się z tła.”

Główny temat

Ben umieścił słup dokładnie w centrum kadru – i zrobił to z pełną premedytacją. „W nastrojowych zdjęciach, gdzie atmosfera i emocje są kluczowe, centralne położenie głównego obiektu sprawia, że pozostaje on punktem odniesienia i wzmacnia intensywność przekazu” – tłumaczy. Podczas komponowania kadru pojawiło się jednak kilka wyzwań. „Najbardziej techniczną częścią było precyzyjne ustawienie słupa w samym środku, tak by nie zmarnować ani jednego piksela. Trudność polegała też na tym, że chmury przesunęły się naprawdę szybko, więc musiałem błyskawicznie dobrać właściwe ustawienia od razu w aparacie.”

Właściwy kontrast

„W postprodukcji dodałem maskę w prawym górnym rogu, gdzie nałożyłem pomarańczowy gradient, aby zrównoważyć błękitny chłodnych chmur – to naprawdę podkreśliło głębię obrazu” – opowiada Ben. W tym kadrze dominują błękity i pomarańcze, czyli kolory dopełniające, znajdujące się po przeciwnych stronach koła barw. „Taki kontrast tworzy efekt mocnego wizualnego uderzenia – oba kolory stają się bardziej wyraziste i dodają fotografii dramatyzmu” – tłumaczy fotograf.

Linie wiodące

„Linie energetyczne prowadzą wzrok prosto do środka kadru” – mówi Ben. Wskazuje, że umiejętne wykorzystanie mocnych linii w scenie jest kluczowe, by stworzyć obraz, który robi wrażenie i jednocześnie kieruje uwagę odbiorcy na najważniejsze elementy. „Kierunek, kształt i charakter linii mają ogromny wpływ na nastrój zdjęcia” – wyjaśnia. – „Na przykład proste, zbiegające się linie mogą budzić poczucie napięcia czy pośpiechu, podczas gdy krzywizny wprowadzają spokój albo melancholię. W nastrojowych kadrach, takich jak ten, linie, które uchwyciłem, nadają fotografii spokojny ton już od pierwszego spojrzenia.”

HISTORIA UKRYTA ZA KADREM

Tytuł: Zmierzch w Setúbal

Sprzęt: Sony A350
 Sony 18-55 mm f/3.5-5.6
 Ogniskowa: 35 mm

Adres: www.daviddoresphotography.com
 @daviddoresphotography

„Moją pasją jest chwywanie wyjątkowych chwil i tworzenie zdjęć, które wyglądają jak ze snu. Uwielbiam podróżować po świecie i odkrywać to, co ma w sobie najpiękniejszego. Mam nadzieję, że dzięki mojemu zaangażowaniu w fotografię uda mi się inspirować innych.”

Żywe kolory

Jak sugeruje tytuł zdjęcia, kadr został uchwycony wieczorem. „Byłem w Setúbal, czekałem, aż dzień dobiegnie końca. Zauważyłem, że kolory na niebie zaczynają się zmieniać i wiedziałem, że to moment, by sięgnąć po aparat” – wspomina David. Gdy słońce chowa się za horyzont, złota godzina zaczyna malować scenę niesamowitymi barwami. Aby podkreślić ich intensywność, David lekko niedoświetlił kadr, sprawiając, że kolory jeszcze mocniej się wyróżniły.

Naturalne odbicia

Ta scena ukazuje trzy elementy obrazu, które idealnie odzwierciedlają złote barwy zachodu słońca. Kolory widoczne są na kamieniach na pierwszym planie, wodzie w planie środkowym oraz niebie w tle. Umiejętnie oddane refleksy na mokrych głazach przebijają się przez ciemną warstwę i tworzą silne powiązanie między elementami zdjęcia. Odbicia na powierzchni morza dodają kolejnej warstwy zainteresowania, a chmury wciągają wzrok i potęgują efekt.

David Does

David Does, pochodzący z Setúbal w Portugalii, rozpoczął fotografowanie krajobrazów, dzięki przyrody i portretów jeszcze w 2013 roku,

i od tego czasu podróżował po całym świecie. Jego zdjęcia były publikowane w uznanych portugalskich magazynach, takich jak *O Mundo da Fotografia* i *Zoom Fotografia Prática*, a jego prace znalazły się również w książce *Intocável no Tempo* (Untouchable in Time).

Uspokajająca kompozycja

Kiedy w jednym kadrze pojawia się wiele intensywnych kolorów, kluczowe jest stworzenie zrównoważonej kompozycji. David osiągnął to, korygując linię horyzontu w Adobe Lightroom Classic: „Moim celem było oddanie spokoju, jaki czułem, robiąc to zdjęcie” – mówi. Linia horyzontu odgrywa w kompozycji niezwykle istotną rolę, a nawet drobne błędy mogą diametralnie zmienić odbiór fotografii przez widza. Dzięki umiejętnej korekcji tego elementu David skutecznie przekazał poczucie harmonii i spokoju.

Kontrastujące elementy

David postanowił niedoświetlić kadr, co przełożyło się na mocniejszy kontrast między ciepłymi, nasyconymi barwami nieba złotej godziny a elementami pierwszego planu. Choć niedoświetlenie może powodować utratę części informacji w obrazie, na przykład przepalonych cieni w dolnej partii zdjęcia, w przypadku tego morskiego pejzażu technika sprawdziła się znakomicie. Elementy pierwszego planu zachowały bowiem wystarczającą ilość detalu, by ich kontury pozostały czytelne, co dodatkowo wzmacnia siłę oddziaływania fotografii. „Na początku umieściłem w kadrze zbyt wiele elementów i obraz stał się przeładowany. Uzyskanie właściwej równowagi było kluczowe” – podkreśla David.

Dodaj blasku zdjęciom lasu

Twój nauczyciel

James Abbott jest zawodowym fotografem i dziennikarzem, specjalizującym się w technikach fotografowania i edycji. Niedawno wydał swoją pierwszą książkę, w której omawia tajniki

obróbki zdjęć zarówno w Adobe Photoshop, jak i w Affinity Photo.

📧 @jamesaphoto www.jamesaphoto.co.uk

Dodaj mocną słoneczną poświatę by wydobyć ze zdjęcia lasu pełnię życia

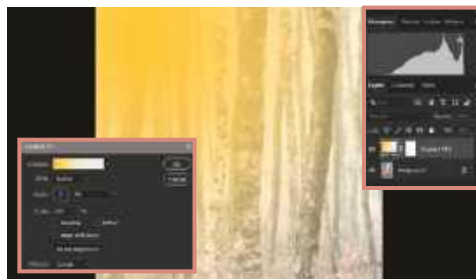
Zdjęcie lasu o poranku potrafi wyglądać naprawdę magicznie. Jednak gdy mgła jest wyjątkowo gęsta, nawet ujęcia pod światło mogą sprawiać wrażenie nieco płaskich. Dlatego pokażemy Ci, jak stworzyć naturalnie wyglądający rozbłysk jasnego światła słonecznego. Technika jest niedestrukcyjna, a jej intensywność można łatwo regulować, aby dopasować efekt jak najlepiej do charakteru sceny.

Twoje narzędzia

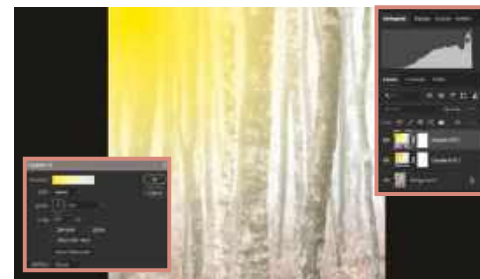
- Warstwa dopasowania Gradient
- Opcje mieszania
- Warstwa przejrzystości
- Próbnik koloru
- Poziomy

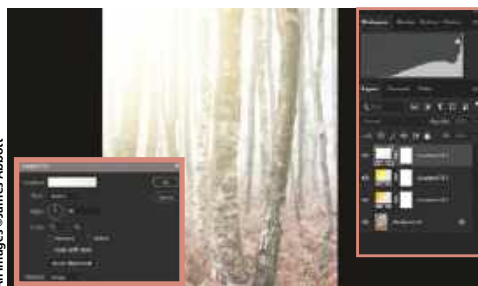
1 Próbuj kolor Kliknij dwukrotnie kolor pierwszoplanowy na panelu narzędzi, aby otworzyć selektor kolorów. W oknie dialogowym wybierz intensywny pomarańcz i zatwierdź przyciskiem OK. Następnie przejdź do ikony Utwórz nową warstwę wypełnienia lub dopasowania na dole panelu warstw i z listy opcji wybierz Gradient.

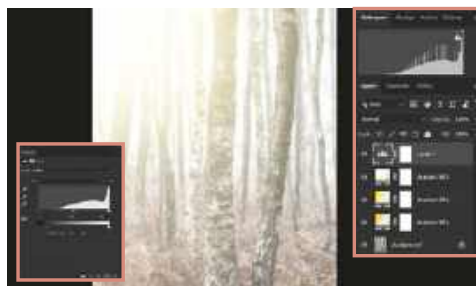
2 Ozłóć scenę Ustaw Styl na Kołowy, Kąt na 90°, a Skalę na 200%. Odznacz opcję Wyrównaj z warstwą i w polu Metoda wybierz Klasyczna. Kliknij lewym przyciskiem na gradient, przeciągnij go w lewy górny lub prawy górny róg i zatwierdź przyciskiem OK. Zmień tryb mieszania warstwy z Normalny na Ekran i ustaw Krycie na 70%.

3 Ciepłe tonowanie Ustaw kolor pierwszoplanowy na żółty i utwórz nowy gradient. Wybierz Styl Kołowy, Kąt 90° oraz Skalę 75%. Następnie odznacz opcję Wyrównaj z warstwą i ustaw Metodę na Klasyczna. Kliknij lewym przyciskiem na gradient, przeciągnij go nad poprzedni i zatwierdź OK. Zmień tryb mieszania warstwy na Ekran.

4 Dodaj bieli Ustaw kolor na biały i utwórz nową warstwę dopasowania Gradient. Wybierz Styl Kołowy, upewnij się, że Kąt ustawiony jest na 90°, a Skala na 125%. Odznacz opcję Wyrównaj z warstwą i ustaw Metodę na Liniowa. Kliknij lewym przyciskiem myszy na gradient, przeciągnij go nad poprzedni gradient i zatwierdź OK.

5 Stwórz zamglenie Utwórz warstwę dopasowania Poziomy, przesuwaj czarny suwak Wyjścia do 30 i zamknij okno. Przytrzymaj Shift i kliknij lewym przyciskiem warstwę powyżej warstwy Tło. Następnie wciśnij Ctrl/Cmd+G, aby zgrupować warstwy, i ustaw Krycie na odpowiedni poziom. W tym przypadku zostało ono ustawione na 85%.

RADA

ODTWÓRZ EFEKT W ADOBE LIGHTROOM

Jeśli wolisz pracować na plikach RAW, ten efekt można również uzyskać w Lightroomie. Użyj gradientu kołowego (Radial Gradient), aby stworzyć trzy osobne gradienty, które odwzorują rozchodzący się promień światła.

Przed edycją

Płaskie światło

Zdjęcie jest świetne, ale oświetlenie wypada dość płasko. Dodanie rozbłysku światła pozwala doświetlić całą scenę.

Po edycji

Słoneczny blask

Zastosowanie warstw wypełnienia gradientem tworzy iluzję słońca w rogu kadru, dzięki czemu efekt bardziej przyciąga wzrok.

PO

PRZED

Kontroluj kolorystykę

Użyj narzędzia Punkt koloru, aby zyskać twórczą kontrolę

Letnie miesiące są już odległym wspomnieniem - i wciąż daleko przed nami - więc możesz tęsknić za czasem, gdy w krajobrazach było trochę więcej przyjemnych barw do zabawy.

Korzystając w Lightroomie z Miksera kolorów oraz nowej funkcji Punkt koloru, przerobimy letni pejzaż tak, by nadać mu bardziej nastrojowy, jesienny klimat, w którym kolory zyskują lekko surrealny charakter.

Nasze narzędzia

- Punkt koloru
- Mikser koloru
- Odcień
- Nasycenie
- Luminancja

1 Zaznacz listowie Po wstępnej obróbce pliku RAW przewiń do panelu Mikser kolorów i kliknij Punkt koloru. Wybierz próbnik i lewym przyciskiem wskaż pożądany kolor w obrazie - tutaj były to liście. Przesunięcie barwy ustaw na -100, aby uzyskać więcej żółci, a parametr Zakres na 85, by poszerzyć obejmowany zakres kolorów.

2 Dopasuj nasycenie Możemy teraz dopracować wygląd zakresu barw pod kątem nasycenia i luminancji/jasności. Przeciągnięcie suwaków w lewo zmniejsza wartości, w prawo - zwiększa. W tym kadrze zarówno Przesunięcie nasycenia, jak i Przesunięcie luminancji ustawiono na 30, aby podbić kolor i rozjaśnić obraz.

3 Zneutralizuj wodę Wybierz próbnik i zaznacz inny zakres barw. Tutaj kliknąłem lewym przyciskiem biały fragment wodospadu, aby usunąć żółty zafarb z wody. Przesunięcie nasycenia ustaw na -100, a Przesunięcie luminancji na 11, by lekko rozjaśnić obraz bez przepaleń w światłach.

4 Stonuj dno rzeki W panelu Mikser kolorów kliknij Mikser, a następnie Wszystkie, aby wyświetlić jednocześnie suwaki Odcień, Nasycenie i Luminancja. Tu dopasujesz poszczególne kanały barw. My skupiamy się na pomarańczowym dnie rzeki: Nasycenie koloru Pomarańczowego ustaw na -60, a Luminancję Pomarańczowego na -41.

5 Dopracuj listowie Tu możesz precyzyjnie korygować dowolny kanał barwny w Mikserze kolorów albo wrócić do narzędzia Punkt koloru. W tym kadrze Odcień (Żółty) ustawiono na -50, a Odcień (Zielony) na -75, by uzyskać bardziej żółte liście, niż da się osiągnąć samymi suwakami w Punkcie koloru.

RADA

DODAWAJ KOLEJNE PRÓBKI KOLORU

Korzystając z narzędzia Punkt koloru, za każdym razem, gdy klikniesz próbnikiem w kolor na obrazie, tworzona jest nowa próbka do regulacji, dzięki czemu możesz dostrajać wiele zakresów barw.

Zdjęcie przed edycją

Letnia scena

Głębokie zielenie w tym kadrze jednoznacznie wskazują na lato, ale barwę listowia można przesunąć w jednym z dwóch kierunków.

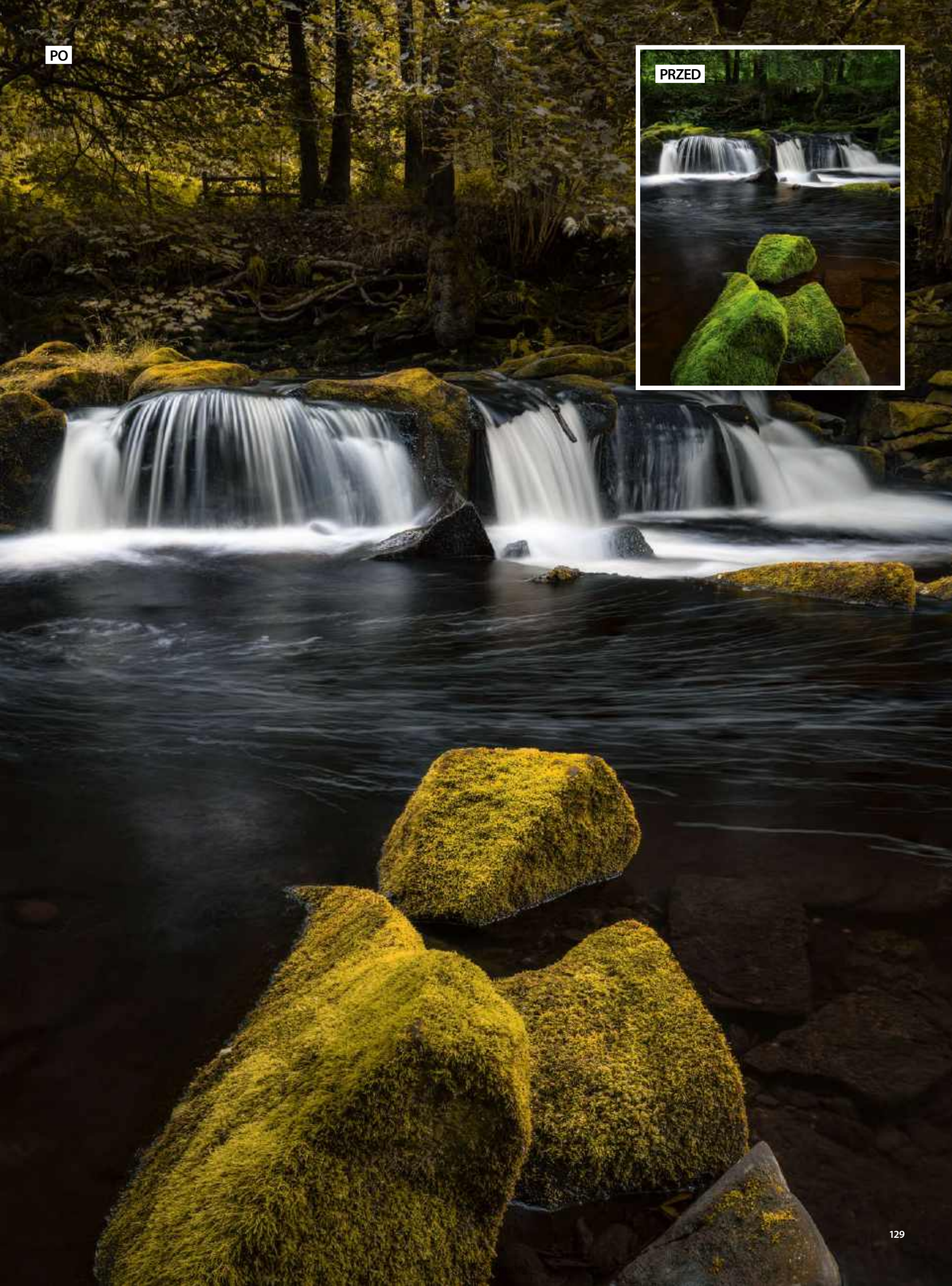
Zdjęcie po edycji

Magiczna jesień

Przesunięcie barwy listowia w stronę cieplejszych, bardziej żółtych tonów nadało temu, skądinąd przewidywalnemu, krajobrazowi lekko surrealny, jesienny charakter.

PO

PRZED

Zaawansowane B&W w Adobe Lightroom

Przejmij pełną kontrolę nad konwersją dzięki opcji Mikser czerni i biele

Fotografia czarno-biała pozostaje wciąż popularna. Nie dała się sprowadzić do roli narzędzia do maskowania słabego oświetlenia – to w pełni świadomy, kreatywny zabieg, który pozwala podkreślić kształty, formy

i faktury w każdym rodzaju zdjęcia. Szczególnie w fotografii krajobrazowej świetnie sprawdza się jako sposób na wzmocnienie dramatyzmu scen, zwłaszcza gdy niebo jest ciemne i nastrojowe, jak na prezentowanym tutaj ujęciu.

Nasze narzędzia

- Black & White Mix
- Zoom dla precyzji
- Podstawowe korekty
- Narzędzie maskowania
- Ziarno

1 Podstawowa edycja Obrób zdjęcie w kolorze, koncentrując się na pierwszym planie. Nie przejmuj się detalami w niebie – zajmiemy się nimi w kolejnym kroku. Wprowadź wszystkie potrzebne korekty i upewnij się, że balans biele jest prawidłowy, ponieważ ma to duże znaczenie dla jakości późniejszej konwersji do czerni i biele.

2 Lokalne korekty Kliknij Maskowanie (Masking) i użyj Gradientów lub Pędzla (Brush), aby wprowadzić zmiany lokalnie. W tym przykładzie zastosowano gradient liniowy (Linear Gradient), by wydobyć szczegóły w niebie, a pędzel został połączony z zakresem jasności (Luminance Range), aby rozjaśnić opuszczony budynek.

3 Konwertuj do mono W zakładce Czarno-białe (B&W) poruszaj suwakami w lewo, aby przyciemnić odpowiadające im kolory w odcieniach szarości, lub w prawo, aby je rozjaśnić. Celem jest uzyskanie atrakcyjnego kontrastu. Tu pomarańcze, żółcie i błękity przyciemnione, natomiast zielenie i odcienie aqua rozjaśnione.

4 Dopasuj ustawienia Po konwersji zdjęcie może potrzebować dodatkowych korekt. Tu Ekspozycję (Exposure) obniżono do -0,30, aby lekko przyciemnić obraz, Cienie (Shadows) z +70 do +45, a krzywą tonalną zmieniono z ustawienia Średni kontrast na Mocny kontrast, co dało bardziej wyrazisty efekt.

5 Dodaj ziarno To świetny sposób na nadanie bardziej nastrojowego charakteru. W tym przypadku zastosowano drobne, ale wyraźnie widoczne ziarno, ustawiając Wartość (Amount) na 45, Rozmiar (Size) na 15 i Chropowatość (Roughness) na 60 – idealne wykończenie dla kontrastowego, mrocznego pejzażu.

RADA

KANAŁY KOLORÓW

Mikser czerni i biele kontroluje sposób, w jaki poszczególne kanały kolorów są konwertowane do skali szarości, pozwalając je rozjaśniać lub przyciemniać. Zachowaj ostrożność przy niebieskim, ponieważ jest to kanał najbardziej podatny na szumy.

Zdjęcie przed edycją

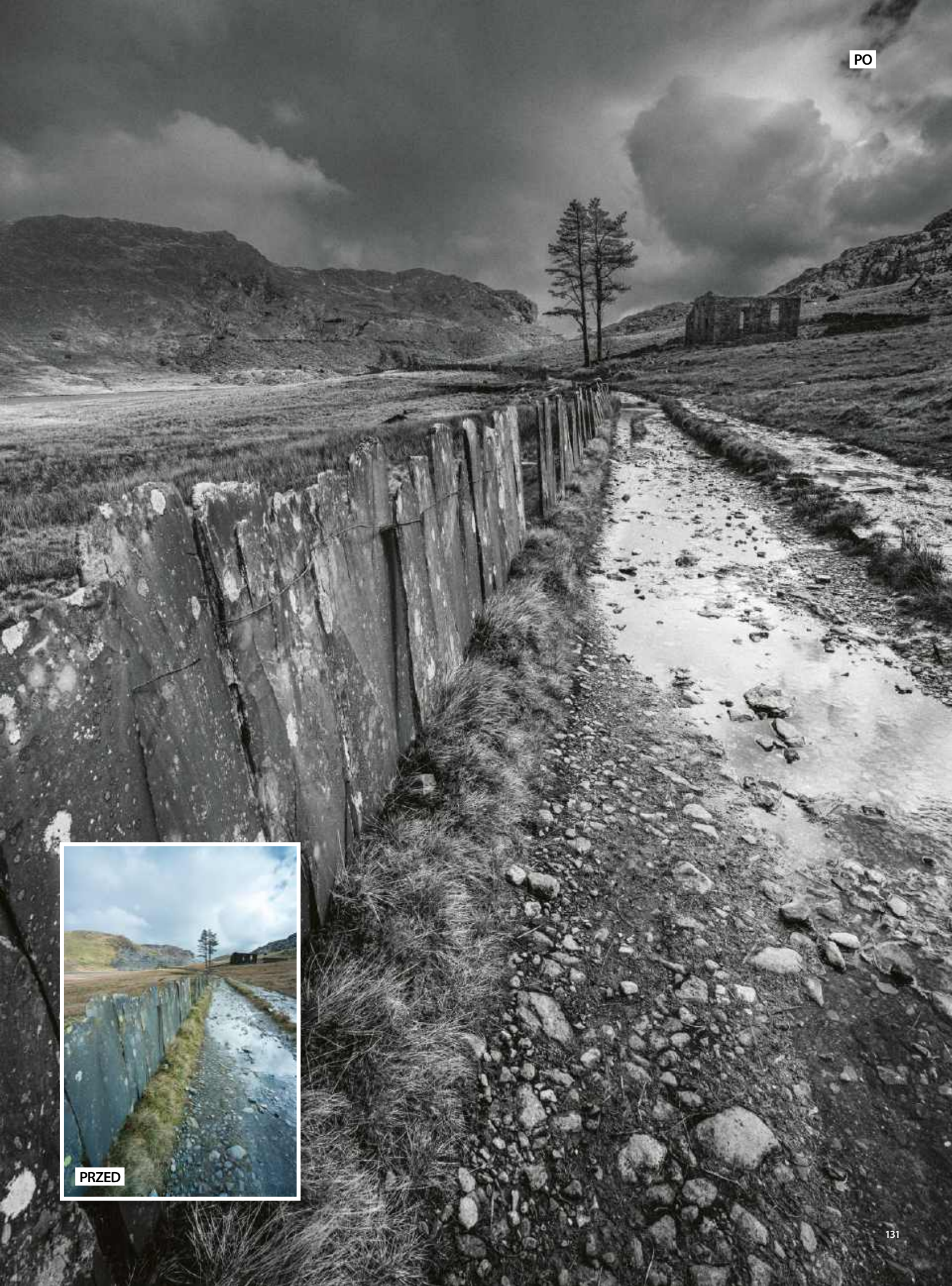
Ekspozycja do prawej

Oryginalne zdjęcie naświetlono tak, by zachować szczegóły w cieniach. Choć użyto filtra połówkowego ND, niebo wygląda na jaśniejsze, niż było w rzeczywistości.

Zdjęcie po edycji

Maksimum nastroju

Dzięki połączeniu ogólnej obróbki, lokalnych korekt z wykorzystaniem narzędzi maskowania oraz ręcznej konwersji do czerni i biele, scena nabrała bardziej dramatycznego charakteru.

PRZED

Ożyw mgliste jesienne kadry

Lightroom ma wszystko, czego potrzebujesz, by wydobyć z jesiennych kadrów to, co najlepsze.

Lightroom nieustannie się rozwija i - poza garścią zaawansowanych technik dostępnych wyłącznie w Photoshopie - w wielu sytuacjach w zupełności wystarczy. Jednym z typów kadrów krajobrazowych, które

w całości wyedytujesz w Lightroomie, jest mglisty, jesienny las: w kilka minut możesz doprowadzić ujęcie do znakomitego efektu, korzystając z konkretnych narzędzi, w tym Balansu bieli, suwaków tonalnych oraz panelu Kalibracja.

Nasze narzędzia

- Korekcja obiektywu
- Balans bieli
- Krzywa tonalna
- Gradacja koloru
- Kalibracja

1 Podstawowa korekta Skoryguj Balans bieli - ta scena była zbyt chłodna i miała lekki magentowy zafarb. Następnie zwiększ Biele do ok. 40-60, aby rozjaśnić obraz, oraz zredukuj Czernie do -10, po czym odzyskaj szczegóły w światłach (suwak w lewo). Dodatkowo podnieś Ekspozycję, by jeszcze rozświetlić kadr.

2 Odzyskaj światła Często górna część kadru, gdzie niebo jest jaśniejsze, pozostaje przepalona, więc użyj Gradientu liniowego, aby precyzyjnie skorygować ten obszar. Zakres trzech ustawień będzie się różnił w zależności od zdjęcia, ale w tym kadrze Ekspozycję ustawiono na -0,35, Światła na -20, a Biele na -10.

3 Kontrast i nastrój Przełącz do panelu Krzywa tonalna, przełącz ją na Krzywą punktową i wybierz preset Silny kontrast, aby dodać kontrastu i klarowności. Następnie ustaw suwaki Tekstura i Klarowność na -25, by wzmocnić klimat kadru miękką poświatą w stylu efektu Ortona przy zachowaniu ostrości.

4 Dopracuj kolor Przełącz do panelu HSL i kliknij Wszystkie, aby wyświetlić suwaki Odcień, Nasycenie i Luminancja. Jeśli w kadrze jest zielone listowie, możesz przesunąć je w stronę pomarańcza, ustawiając Odcień (Żółty) na ok. -65, a Odcień (Zielony) na -90. Teraz ustaw Luminancję koloru Pomarańczowego i Żółtego na -5, aby lekko przyciemnić te barwy.

5 Podbij nasycenie Przejdź do panelu Kalibracja i ustaw suwak Nasycenie (Niebieski podstawowy) w okolicach +30 do +40, by listowie mocniej wybrzmiało. Ta korekta podniesie nasycenie wszystkich barw w kadrze i da bogatszy efekt niż użycie któregośkolwiek z innych suwaków nasycenia w Lightroomie.

RADA

OTWARTA GŁOWA

Mimo że wszystkie zastosowane tu ustawienia sprawdzą się przy większości mglistych, jesiennych ujęć, w obróbce nie ma dwóch identycznych kadrów. Traktuj je jako punkt wyjścia i bądź gotowy na drobne korekty parametrów.

Przed

Nudne światło

Podczas fotografowania we mgle często trzeba lekko niedoświetlić, by zachować szczegóły w światłach. Dodatkowo balans bieli łatwo się rozstraja, co skutkuje niewielkimi zafarbami.

Po

Jasne i żywe

Dzięki ukierunkowanej, precyzyjnej obróbce przywróciłem scenie wygląd zgodny z tym, jak widzieliśmy ją na żywo, jednocześnie potęgając klimat i kolorystykę.

ZOOMY DO ZDJĘĆ KRAJOBRAZU

Uchwycić jesienne pejzaże w pełnej krasie za pomocą jednego z tych niesamowitych obiektywów zmiennoogniskowych do pełnoklatkowych bezlusterkowców

Wczesna jesień to ulubiona pora roku fotografów krajobrazowych - wypaloną słońcem zielen zastępują żywe kolory, ale by móc je uchwycić, potrzeba odpowiedniego obiektywu. W fotografii krajobrazowej nawet niewielka zmiana ogniskowej może mieć duży wpływ na kompozycję obrazu, dlatego warto zainwestować w obiektyw zmiennoogniskowy. Nie możesz bowiem „zoomować stopami”, jeśli stoisz na krawędzi urwiska lub istnieją jakieś fizyczne granice i przeszkody, więc obiektyw zmiennoogniskowy o szerokim zakresie ogniskowych jest wówczas bardzo użyteczny.

Na rynku znajdziemy kilka atrakcyjnych i przystępnych cenowo szkieł o stałej jasności f/4, takich jak Canon RF 14–35 mm F4L IS USM i Nikon Z 14–30 mm f/4 S, ale jeśli myślisz poważ-

nie o swojej fotografii i zależy Ci na jak największej wszechstronności obiektywu, zakup 3-krotnego zooma o stałym maksymalnym otworze względnym f/2,8 będzie lepszym wyborem.

W fotografii krajobrazowej często najważniejszą rzeczą jest możliwość zarejestrowania ostrego obrazu w całym obrębie kadru, więc kluczowy jest właśnie ten aspekt wydajności optycznej. Istotna jest również dobra kontrola nad przebarwieniami kontrastowych krawędzi i zniekształceniami geometrycznymi, chociaż tego typu aberracje można zasadniczo wyeliminować za pomocą funkcji ich korekty wbudowanej w aparat lub podczas przetwarzania plików RAW.

Przy wykonywaniu zdjęć krajobrazowych wielu fotografów lubi też używać filtrów. Jednym ze szczególnie ulubionych jest gradientowy neu-

tralny filtr szary, który pozwala lepiej zrównoważyć ekspozycję między jasnym niebem a znajdującym się poniżej krajobrazem. Równie popularny jest kołowy filtr polaryzacyjny, ponieważ umożliwia usuwanie odbić, wzmacnia kolory i kontrast oraz pogłębia błękit nieba.

Fotografowie używają też bardzo ciemnych neutralnych filtrów szarych, które pozwalają stosować długie czasy naświetlania, nawet przy wyjątkowo jasnym oświetleniu, dzięki czemu nadają się one idealnie do wygładzania wzburzonej powierzchni wody, jazów i rejestrowania wodospadów z efektem mlecznego rozmycia ruchu. Jak się jednak przekonamy, ultraszerokątne zoomy szerokokątne nie zawsze dają możliwość łatwego korzystania z tego typu akcesoriów.

GWINT MOCOWANIA FILTRÓW

Dzięki mocowanej bagnetowo osłonie przeciwsłonecznej w kształcie tulipana (nie widać jej na zdjęciu) nie ma problemów z używaniem filtrów, a obiektyw ma tę samą średnicę gwintu o wartości 82 mm, co 3-krotny zoom 24–70 mm f/2,8.

CENA: 10 500 zł

Canon RF 15–35 mm f/2,8L IS USM

Ten obiektyw zawiera wiele zaawansowanych technologicznie rozwiązań, w tym optyczny stabilizator obrazu

Canon ma najkrótszą ogniskową dłuższą o milimetr niż testowane szkła Nikon'a i Sigm'y, ale jednocześnie oferuje wyraźnie większy zasięg: maksymalną ogniskową 35 mm zamiast 24 mm. Może się wydawać, że dubluje to nieco zakres 24–70 mm, ale w praktyce ogranicza częste przepinanie obiektywów, a nawet pozwala obyc się bez wożenia w torbie dwóch szkieł podczas sesji poza miastem. Canon jest też jedynym obiektywem w tej grupie z optyczną stabilizacją obrazu o skuteczności do pięciu stopni przysłony, co często eliminuje konieczność zabierania wszędzie statywu. Tym bardziej docenisz to rozwiązanie, jeśli dopiero zaczynasz i korzystasz z pierwszych modeli Canon EOS R lub RP, które nie mają stabilizacji wbudowanej w korpus. W układzie optycznym zastosowano dwa elementy UD (Ultra-low Dispersion) w celu zwiększenia przejrzystości i ograniczenia kolorowych obwódok wokół kontrastowych krawędzi obrazu, a także trzy elementy asferyczne, redukujące zniekształcenia geometryczne i aberrację sferyczną. Wybrane soczewki pokryto zaawansowanymi powłokami Air Sphere firmy Canon, które mają zminimalizować powstawanie duszków i flar. Unikalny w tej grupie system autofokusa napędzany jest silnikiem Nano USM (ultradźwiękowym), wyjątkowo szybkim przy fotografowaniu, a jednocześnie płynnym i praktycznie bezgłośnym podczas nagrywania wideo. Jakość wykonania, typowa dla serii L, świadczy o profesjonalnym przeznaczeniu szkła, tym bardziej że tubus uszczelniono we wszystkich kluczowych miejscach. Przednia i tylna soczewka zostały dodatkowo pokryte powłoką fluorową, która utrudnia osiadanie wilgoci i pozostawianie odcisków palców, a także ułatwia czyszczenie. Obsługę usprawnia możliwość ręcznego doostrzania w trybie autofokusa, a obiektyw wyposażono w trzeci, programowalny pierścień, do którego można przypisać rozmaite funkcje, takie jak sterowanie przysłoną czy zmiana wartości kompensacji ekspozycji lub czułości matrycy. Gwint filtrów o średnicy 82 mm nie wprowadza ograniczeń w stosowaniu tego typu akcesoriów. Ostrość obrazu jest znakomita niemal w całym kadrze, nawet przy maksymalnie otwartej przysłonie f/2,8, lecz przy krawędziach wypada najsłabiej spośród wszystkich testowanych obiektywów, a dystorsja beczkowa - bez użycia dostępnej w aparacie korekcji — jest bardziej zauważalna niż w modelach Nikon'a i Tamrona.

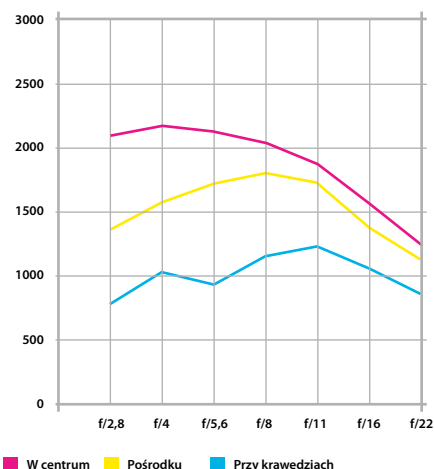
OPTYCZNY STABILIZATOR

Canon jest w tym zestawieniu prawdziwym unikatem z uwagi na to, że ma 5-stopniowy stabilizator obrazu, który działa jeszcze skuteczniej w połączeniu z aparatami z serii EOS R, które mają stabilizację matrycy.

PROGRAMOWALNY PIERŚCIEŃ STEROWANIA

Trzeci pierścień zmiany ustawień, oprócz pierścieni regulacji zoomu i ostrości, jest typowym dodatkiem ekskluzywnych obiektywów RF firmy Canon. W tym przypadku jest on umieszczony z przodu tubusu.

Ostrość

Canon RF 15–35 mm F2,8L pozwala rejestrować doskonale ostry obraz w niemal całym obrębie kadru, ale szczegółowość zdjęć przy krawędzi i w narożnikach spada wyraźniej niż w przypadku innych testowanych tutaj obiektywów.

CENA: 9000 zł

Nikon Z 14–24 mm f/2,8 S

Nikon może się pochwalić wyjątkowo nietypowym sposobem obsługi i wysoką jakością pasującą do solidnej konstrukcji

Wraz z prezentowaną w tym zestawieniu Sigmą Nikon oferuje najszerzy kąt widzenia i identyczny, ogólny zakres ogniskowych 14–24 mm. Ergonomia obsługi jest dopracowana równie dobrze jak w innych zoomach z mocowaniem Z, dzięki czemu wszystkie trzy modele zachowują spójny wygląd i logikę sterowania. Do dyspozycji mamy programowalny przycisk L.Fn, którego działanie można przypisać w menu aparatu, a także konfigurowalny pierścień sterujący - podobnie jak u Canona – do takich funkcji, jak regulacja przysłony czy czułości ISO. Na tubusie znalazł się też panel OLED z przełącznikiem, który pozwala wyświetlać ogniskową, odległość ostrzenia, głębię ostrości oraz wartość przysłony. Wyrafinowana konstrukcja optyczna opiera się na czterech elementach asferycznych i czterech soczewkach ED (Extra-low Dispersion). Powłoki ARNEO i nanokrystaliczne skutecznie ograniczają powstawanie duszków i flar, a wybrane elementy otrzymały dodatkowo klasyczne powłoki Super Integrated Coating firmy Nikon. Przednią soczewkę zabezpiecza powłoka fluorowa, ułatwiająca utrzymanie jej w czystości. Krótsza minimalna ogniskowa niż u Canona wymusiła mocniej wypukłą przednią soczewkę, co wymaga ostrożniejszego obchodzenia się z obiektywem. Nikon poszedł tu nietypową drogą, dodając w zestawie dwie różne osłony przeciwsłoneczne. Plusem jest gwint filtrów w jednej z nich, minusem – bardzo duża średnica 112 mm. To ogranicza dostępność akcesoriów, a firmowy kołowy filtr polaryzacyjny Nikona w wersji II jest bardzo drogi i kosztuje 3000 zł. Na szczęście dostępnych jest kilka tańszych opcji od producentów takich jak NiSi, a legendarny LEE przygotował do tego szkła specjalny adapter. Jakość zdjęć i inne aspekty ogólnej wydajności są wzorowe. Ostrość po prostu zachwyca w całym kadrze, a na fotografiach praktycznie nie widać ani zniekształceń, ani przebarwień na kontrastowych krawędziach. Równie świetna jest odporność na duszki i flary, a autofocus działa bardzo szybko i niemal bezgłośnie. To bezsprzecznie drogi obiektyw, ale oferowane możliwości w pełni uzasadniają tę cenę.

WYŚWIETLACZ OLED

Podobnie jak inne zoomy Nikon z najwyższej półki, także ten ma wyświetlacz OLED z przyciskiem „DISP” umożliwiającym przełączanie się pomiędzy różnymi trybami wyświetlania informacji.

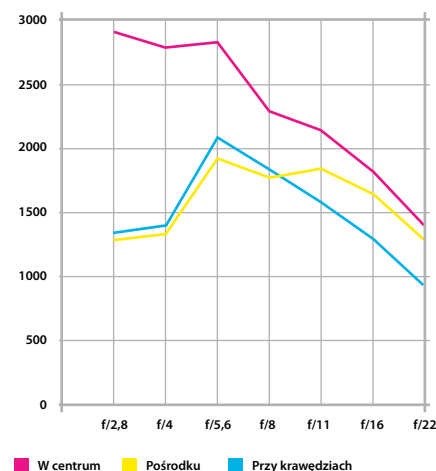
PRZYCISK L.FN

Aby móc blokować autofocus lub ustawienia ekspozycji i zmieniać inne parametry, można przypisać do przycisku L.Fn różne funkcje za pomocą menu w aparacie.

DWIE OSŁONY PRZECIWSŁONECZNE

Nikon jest dostarczany w komplecie z dwiema różnymi osłonami przeciwsłonecznymi, z których jedna ma gwint mocowania filtra o średnicy 112 mm.

Ostrość

Ostrość obrazu w centrum zdjęć jest spektakularna, nawet przy przysłonie f/2,8, a od f/5,6 do f/11 jest absolutnie fenomenalna w całym obrębie kadru, aż po narożniki.

CENA: 6800 zł

Sigma 14–24 mm f/2,8 DG DN Art

Ten model to przeprojektowany nowoczesny, klasyczny obiektyw do bezlusterkowych i pełnoklatkowych aparatów Sony, Lumix i Leica z mocowaniem typu L

Sigma 14–24 mm f/2,8 DG HSM | A z linii „Art” to znakomity ultraszerokokątny zoom do lustrzanek Canona i Nikona, który pod względem jakości obrazu przewyższa bezpośrednio konkurujący z nim model Nikona z mocowaniem F, pozostając przy tym wyraźnie tańszą propozycją. Równie dobrze współpracuje z pełnoklatkowymi bezlusterkowcami obu producentów dzięki adapterom mocowania EF–EOS R oraz FTZ/FTZ II. Nowsza edycja „DN” została zaprojektowana od podstaw, by zapewnić pełną zgodność z korpusami Sony z bagnetem E oraz aparatami z mocowaniem L, takimi jak Leica, a także Panasonic i Sigma. Mimo dodania kolejnego elementu optycznego wersja DN jest mniejsza i - ważąc 795 g - aż o 355 g lżejsza. Oferuje też bardziej zaokrąglony otwór przysłony, zbudowanej z jedenastu zamiast dziewięciu listków. Nowy obiektyw zyskał dodatkowy, konfigurowalny przycisk funkcyjny (domyślnie blokada ostrości), a autofocus - podobnie jak w prezentowanych tu Nikkorze i Tamronie - napędza silnik krokowy, który w fotografii ustawia ostrość bardzo szybko, a podczas filmowania pracuje płynnie i praktycznie bezgłośnie. Jakość wykonania stoi na bardzo wysokim poziomie: tubus jest uszczelniony, a przednią soczewkę pokryto powłoką fluorową. Jak przystało na jasny ultraszerokokątny obiektyw, Sigma ma zintegrowaną osłonę przeciwsłoneczną chroniącą wystającą przednią soczewkę, co jednak utrudnia korzystanie z filtrów. W przeciwieństwie do starszej wersji „DG” dla lustrzanek, do bezlusterkowej edycji DN firma LEE Filters nie oferuje jeszcze adaptera pokroju SW150 Mark II. Na plus: w tylnej części obiektywu znajduje się szczelina na filtry, która pozwala stosować neutralne szare (ND) lub kolorowe wkładki. Układ optyczny obejmuje pięć elementów SLD (Special Low Dispersion) i jeden najwyższej klasy FLD („Fluorite” Low Dispersion) oraz trzy soczewki asferyczne; wybrane elementy pokryto powłokami Super Multi-Layer i nanoporowymi. W naszych testach wersja DN wypadła lepiej od edycji DG pod względem ostrości oraz kontroli aberracji chromatycznej i zniekształceń geometrycznych - co, biorąc pod uwagę doskonałe wyniki oryginału, jest nie lada osiągnięciem. Podsumowując, to znakomity, profesjonalny zoom o jasności f/2,8, dostępny w wyjątkowo atrakcyjnej cenie.

DOBRE ZAKRĄGLONY OTWÓR PRZYSŁONY

Jak w przypadku niektórych innych topowych obiektywów Sigma z mocowaniem typu E mechanizm przysłony wykorzystuje jedenaście listków, a nie dziewięć.

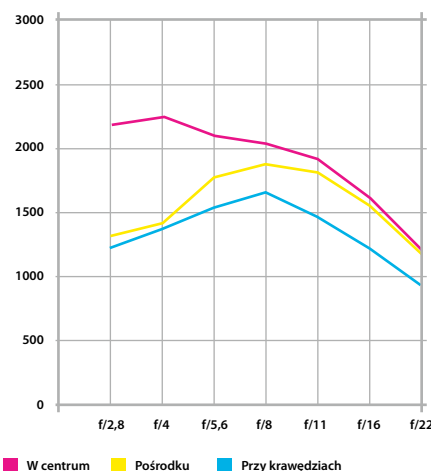
ELEMENTY STERUJĄCE

Mamy tu przełącznik trybów ostrości AF/MF i konfigurowalny przycisk funkcyjny, ale Sigma nie ma dodatkowego trzeciego pierścienia zmiany ustawień, jaki mają obiektywy Canona i Nikona.

ULEPSZONA OSŁONA PRZECIWSŁONECZNA

Ze względu na zintegrowaną osłonę przeciwsłoneczną w kształcie tulipana nie można w łatwy sposób korzystać ze zwykłych filtrów, ale w tylnej części tubusu znajduje się szufladka na neutralne filtry szare i kolorowe.

Ostrość

Ostrość obrazu w centrum kadru i na krawędziach nie dorównuje ujęciom wykonywanym testowanym tu obiektywem Nikona, ale Sigma 14–24 mm f/2,8 nie robi wcale gorszych zdjęć.

CENA: 3400 zł

Tamron 17–28 mm f/2,8 Di III RXD

Mniejszy kąt widzenia Tamron nadrabia kompaktowością, przystępną ceną i łatwym stosowaniem filtrów

Szerokokątny odpowiednik standardowego zoomu Tamrona 28–75 mm f/2,8 Di III VXD G2 – model 17–28 mm – ma skromniejszy maksymalny kąt widzenia niż inne prezentowane tu obiektywy. Mimo to na pełnoklatkowych bezlusterkowcach Sony sięga 103°, a po podłączeniu do korpusu z matrycą APS-C daje jednocześnie „efektywny” zakres 25,5–42 mm przy stałej jasności f/2,8, tak jak u pozostałych rywali. Plusem dłuższej ogniskowej na szerokim końcu jest kompaktowa, lekka budowa: 73 × 99 mm i zaledwie 420 g, czyli połowa wagi prezentowanego w tym zestawieniu Canona. Mniejsza konstrukcja ma gwint filtrów 67 mm, więc choć wybór akcesoriów będzie skromniejszy, ich ceny pozostaną przystępne. Sam tubus, mimo niskiej masy, jest solidny i starannie wykonany, z licznymi uszczelnieniami, a przednią soczewkę pokryto powłoką fluorową. Producent nałożył też na wybrane elementy bardzo skuteczne powłoki BBAR (Broad-Band Anti-Reflective), które minimalizują duszki i flary. W układzie optycznym zastosowano szkła LD (Low Dispersion) i XLD (eXtra Low Dispersion), natomiast autofocus napędza silnik RXD (Rapid eXtra-silent stepping Drive), czyli jednostka krokowa; zgodnie z oczekiwaniami obiektyw pozwala na ręczne doostrzanie w trybie AF na korpusach Sony. W odróżnieniu od konkurencyjnych szkieł w tym zestawieniu minimalna odległość ostrzenia wynosi tu od 0,19 do 0,26 m wraz ze wzrostem ogniskowej, a dla 17 mm jest wyjątkowo mała, co ułatwia pracę z bliskim pierwszym planem. Model nie oferuje żadnych „wodotrysków” typu dodatkowy pierścień sterujący czy przyciski funkcyjne, ale ogólnie jego obsługa jest prosta i ergonomiczna. Jak na tak „mały” obiektyw, jakość obrazu potrafi zaskoczyć: ostrość w całym kadrze jest doskonała nawet przy maksymalnie otwartej przysłonie, a Tamron wprowadza mniej aberracji chromatycznych niż którykolwiek z testowanych rywali – nawet przy wyłączonej w aparacie korekcji. Dzięki mniejszemu maksymalnemu kątowi widzenia dystorsja beczkowa również pozostaje minimalna, choć wspomniana wcześniej funkcja korekcji jest włączona.

PROSTA KONSTRUKCJA

Na tubusie nie znajdziemy przełączników ani przycisków, a jedynie dwa pierścienie regulacji zoomu i ręcznego ustawiania ostrości, ale oba działają płynnie i precyzyjnie.

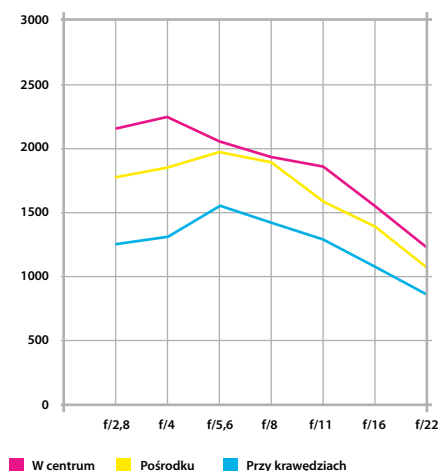
METALOWY KOŁNIERZ MOCUJĄCY

Pomimo swojej lekkiej konstrukcji Tamron ma bardzo wytrzymałą obudowę z metalowym uchwytem mocującym, jest dobrze uszczelniony, a jego przednia soczewka pokryta powłoką fluorową.

GWINT MOCOWANIA FILTRÓW

Oprócz osłony przeciwsłonecznej w kształcie tulipana mocowanej na bagnet, obiektyw ma gwint filtra o średnicy 67 mm, co pozwala używać tych akcesoriów w połączeniu z krótką ogniskową.

Ostrość

Większy nie zawsze znaczy lepszy, a stosunkowo kompaktowy Tamron, choć bardzo lekki, pozwala rejestrować imponująco ostre zdjęcia w całym zakresie zoomu i otworów przysłony.

www.canon.pl

Canon RF 15–35 mm f/2,8L IS USM

Liczba elementów/grup	FUNKCJE
16/12	Na liście użytecznych funkcji znajdziemy optyczną stabilizację obrazu i konfigurowalny pierścień zmiany ustawień.
Kąt widzenia (mierzony po przekątnej)	★★★★★
110–63 stopni	
Liczba listków przysłony	JAKOŚĆ WYKONANIA
9	Jak zwykle w przypadku modeli z serii L firmy Canon jakość wykonania tego szkła trudno jest cokolwiek zarzucić.
Typ napędu autofokusa	★★★★★
silnik ultradźwiękowy	
Minimalna odległość ostrzenia	ERGONOMIA OBSŁUGI
0,28 m	Obsługa jest usprawniona za sprawą konfigurowalnego trzeciego pierścienia zmiany ustawień i dość kompaktowej konstrukcji.
	★★★★★
Maksymalne powiększenie	OCENA
0,21x	Ostrość obrazu w narożnikach mogłaby być trochę lepsza, ale ogólnie rzecz biorąc, szczegółowość zdjęć wykonywanych tym obiektywem jest naprawdę bardzo dobra.
Mocowanie	★★★★★
Canon RF	
Średnica gwintu filtra	RELACJA CENY DO JAKOŚCI
82 mm	Kosztuje mniej więcej tyle samo, ile obiektyw Nikona, ale nie wydaje się oferować równie wiele za te same pieniądze.
Wymiary	★★★★★
89 x 127 mm	
Ciężar	
840 g	

Ocena ogólna

Ten szerokokątny 3-krotny zoom RF firmy Canon jest doskonałym obiektywem do aparatów EOS z serii R.

www.nikon.pl

Nikon Z 14–24 mm f/2,8 S

Liczba elementów/grup	FUNKCJE
16/11	W zestawie dostajemy dwie osłony przeciwsłoneczne, a na tubusie znajdują się wyświetlacz OLED, konfigurowalny pierścień zmiany ustawień i przycisk L.Fn.
Kąt widzenia (mierzony po przekątnej)	★★★★★
114–84 stopni	
Liczba listków przysłony	JAKOŚĆ WYKONANIA
9	Solidna i odporna na warunki atmosferyczne, a jednocześnie dość lekka konstrukcja Nikona idealnie sprawdza się przy fotografowaniu krajobrazów.
Typ napędu autofokusa	★★★★★
silnik krokowy	
Minimalna odległość ostrzenia	ERGONOMIA OBSŁUGI
0,28 m	Obiektyw firmy Nikon ma wszystkie dodatkowe funkcje, jakie tylko można sobie wymarzyć, a nawet jeszcze kilka dodatkowych.
	★★★★★
Maksymalne powiększenie	OCENA
0,13x	Podobnie jak w przypadku innych 3-krotnych zoomów Nikkor z linii Z, wszystkie aspekty związane z jakością obrazu i ogólną wydajnością robią oszałamiające wrażenie.
Mocowanie	★★★★★
Nikon Z	
Średnica gwintu filtra	RELACJA CENY DO JAKOŚCI
112 mm	To drogi obiektyw, ale kupując go, z pewnością dostajesz to, za co płacisz, a nawet więcej.
Wymiary	★★★★★
89 x 125 mm	
Ciężar	
650 g	

Ocena ogólna

Nikon okazał się najlepszym obiektywem zmienneoogniskowym do krajobrazu, mimo że duża średnica gwintu filtra utrudnia korzystanie z akcesoriów.

www.sigma-foto.pl

Sigma 14–24 mm f/2,8 DG DN Art

Liczba elementów/grup	FUNKCJE
18/13	Mile dodatki to konfigurowalny przycisk blokady AF, soczewki z wysokiej jakości szkła i podwójne powłoki antyodblaskowe.
Kąt widzenia (mierzony po przekątnej)	★★★★★
114–84 stopni	
Liczba listków przysłony	JAKOŚĆ WYKONANIA
11	Konstrukcja jest wytrzymała, tubus dobrze uszczelniony, a przednia soczewka pokryta zwykłą powłoką fluorową.
Typ napędu autofokusa	★★★★★
silnik krokowy	
Minimalna odległość ostrzenia	ERGONOMIA OBSŁUGI
0,28 m	Obiektyw jest wyjątkowo poręczny z powodu znacznego zmniejszenia ciężaru w porównaniu z edycją DG.
	★★★★★
Maksymalne powiększenie	OCENA
0,14x	Sigma jest ogólnie całkiem niezła, ale brak gwintu mocowania filtra może stanowić problem przy wykonywaniu zdjęć krajobrazowych.
Mocowanie	★★★★★
Leica L, Sony E	
Średnica gwintu filtra	RELACJA CENY DO JAKOŚCI
nie dotyczy	Sigma to bardzo atrakcyjna cenowo propozycja jak na zoom 14–24 mm f/2,8, zwłaszcza w porównaniu z Nikonem.
Wymiary	★★★★★
85 x 131 mm	
Ciężar	
795 g	

Ocena ogólna

Jeśli chodzi o połączenie ultraszerokich kątów widzenia z dużym maksymalnym otworem względnym f/2,8, to obiektyw Sigma stanowi prawdziwą okazję.

www.tamron.eu/pl

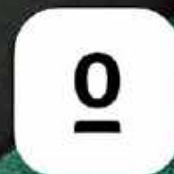
Tamron 17–28 mm f/2,8 Di III RXD

Liczba elementów/grup	FUNKCJE
13/11	Nie ma wymyślnych funkcji ani konfigurowalnych pierścieni sterujących czy przycisków, ale oferuje wszystko, co niezbędne.
Kąt widzenia (mierzony po przekątnej)	★★★★★
103–75 stopni	
Liczba listków przysłony	JAKOŚĆ WYKONANIA
9	Mimo że jest stosunkowo mały i lekki, Tamron został solidnie wykonany i ma uszczelniony tubus.
Typ napędu autofokusa	★★★★★
silnik krokowy	
Minimalna odległość ostrzenia	ERGONOMIA OBSŁUGI
0,19–0,26 m	Jego kompaktowość ułatwia obsługę, a gwint mocowania filtrów o średnicy 67 mm pozwala potencjalnie zaoszczędzić pieniądze i kupić tańsze filtry.
	★★★★★
Maksymalne powiększenie	OCENA
0,19–0,17x	Autofokus jest szybki, a jakość obrazu – imponująca pod względem ostrości i kontroli aberracji chromatycznej.
Mocowanie	★★★★★
Canon EF, Nikon F	
Średnica gwintu filtra	RELACJA CENY DO JAKOŚCI
67 mm	Tamron to prawdziwa okazja jak na szerokokątny zoom f/2,8, który zapewnia tak dobrą jakość obrazu.
Wymiary	★★★★★
73 x 99 mm	
Ciężar	
420 g	

Ocena ogólna

Tamron nie jest tak ekstremalnie szerokokątny, jak inne obiektywy, ale i tak wart jest zakupu.

Opal

Ceramiczny medalion

Z myślą o tych, którzy pozostają w sercu.
Sprawdź dostępne wzory na stronie.

Zamów w aplikacji!

OPAL
FOTOCERAMIKA

CHROŃ SWOJE ZDJĘCIA PRZED

Puszka Pandory została otwarta a sztuczna inteligencja już z nami zostanie. Oto, jak możesz chronić swoje zdjęcia przed wykorzystaniem ich do trenowania modeli AI bez Twojej zgody.

AI, to pojęcie, które wciąż zyskuje na popularności – jednak jego definicja pozostaje niejednoznaczna. W ogólnym

ujęciu termin ten odnosi się do oprogramowania, trenowanego na rozległych zbiorach danych w celu tworzenia algorytmów o szerokim spektrum zastosowań. Pod pojęciem AI kryje się wiele różnych rozwiązań – od tzw. ogólnej sztucznej inteligencji (General AI), stosowanej m.in. w ChatGPT firmy OpenAI, służącej do generowania tekstu i rozwiązywania problemów w sposób przypominający ludzki, po tzw. sztuczną inteligencję wąską (Narrow AI), wykorzystywaną w wyspecjalizowanych zadaniach, takich jak systemy rozpoznawania twarzy w aparatach czy algorytmy autofokusa. Coraz większe znaczenie ma również sztuczna inteligencja generatywna (Generative AI), znajdująca zastosowanie w systemach przetwarzania tekstu na obraz, takich jak DALL-E czy MidJourney. Adobe Firefly także integruje tego typu rozwiązania, wykorzystując głębokie uczenie (deep learning) do realistycznego dodawania lub usuwania elementów ze zdjęć, a także do rozszerzania kadru w sposób zgodny z kontekstem. Nigdy wcześniej granica tzw. „dolin niesamowitości” nie była tak wyraźnie odczuwalna. Jak każda nowa technologia, sztuczna inteligencja niesie ze sobą zarówno korzyści, jak i zagrożenia. Z jednej strony umożliwia wykonywanie zaawansowanej edycji, z drugiej strony kluczowym problemem pozostaje kwestia zgody oraz ochrony praw autorskich – a w szczególności ryzyko, że fotografie zostaną bez wiedzy i pozwolenia twórców wykorzystane do trenowania modeli AI, które następnie generują zyski. W tym artykule przedstawiamy najlepsze praktyki w zakresie publikowania zdjęć online, metody weryfikacji, czy zostały one użyte bez zgody autora, a także sposoby skutecznej ochrony portfolio przed nieuprawnionym wykorzystaniem.

Prawne pole minowe

Programy oparte na generatywnej sztucznej inteligencji, które potrafią tworzyć obrazy, korzystając z ogromnych bibliotek zdjęć, wciąż znajdują się we wczesnej fazie rozwoju – DALL-E pojawił się w 2021 roku, a MidJourney rok później. Firmy stojące za tymi rozwiązaniami nie ujawniają jednak szczegółowych informacji o tym, jakie materiały wykorzystano do trenowania modeli. Pomocne może być narzędzie Have I Been Trained? (haveibeentrained.com), które przeszukuje bazę około 5,85 miliarda obrazów i pozwala sprawdzić, czy nasze fotografie znalazły się wśród nich. Nietrudno sobie wyobrazić sytuację, w której firma uzyska prawa w sposób nieprawidłowy, np. do obrazów przesłanych z błędnymi oznaczeniami. Można przewidzieć, że w przyszłości pojawi się wiele spraw sądowych i wypłat odszkodowań dla artystów, których prace zostały bezprawnie wykorzystane. Nie dziwi więc, że wiele dużych firm na razie unika stosowania generatywnej AI, gdyż konsekwencje prawne, zwłaszcza

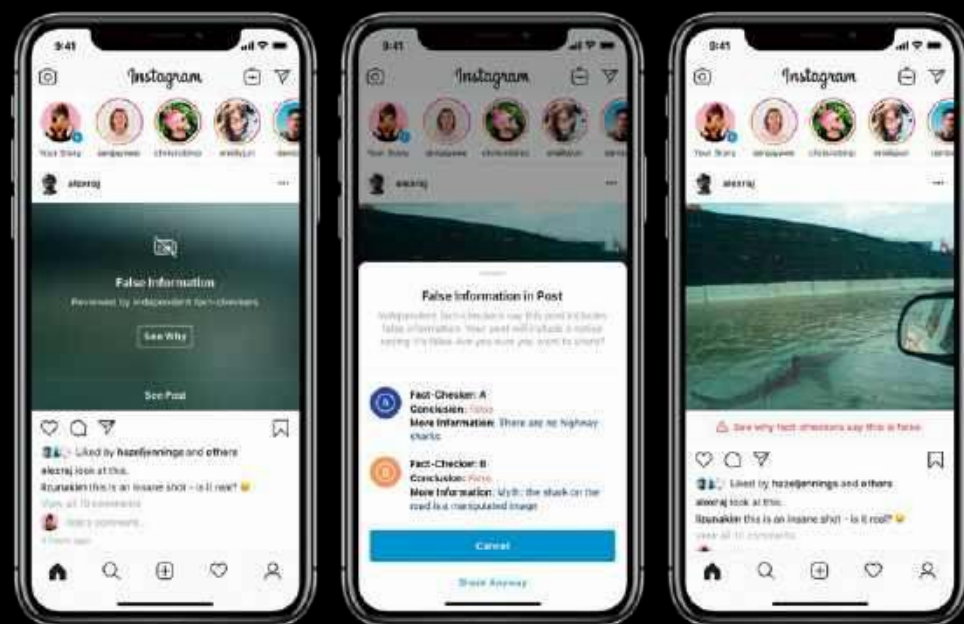
w zakresie praw autorskich, pozostają mocno niejasne. Niezależnie od tego, czy mamy tego świadomość, nasze zdjęcia mogą znaleźć się w bazie danych – za zgodą autora albo bez niej. Może to być zarówno wynik celowej kradzieży, jak i zwykłej pomyłki, np. błędnego przypisania praw autorskich. Dlatego zawsze warto zadbać o dodanie informacji o prawach autorskich w danych EXIF, by jasno określić właściciela. Idąc krok dalej, dobrze jest włączyć funkcję Adobe Content Credentials, która umożliwia sprawdzenie, czy zdjęcie było modyfikowane,

a także stanowi dowód autentyczności w przypadku np. konkursów fotograficznych.

Jak chronić swoją stronę

Twoja strona internetowa to jedno z głównych miejsc, z których mogą zostać skradzione Twoje zdjęcia, ale istnieje kilka sposobów, by zminimalizować to ryzyko. Przede wszystkim warto publikować jedynie pliki w niskiej rozdzielczości, tak aby osoby trzecie (oraz boty) nie miały dostępu do wersji wysokiej jakości – i nigdy nie udostępniać

strony internetowej, mogą ograniczyć ryzyko kradzieży, ale jeśli ktoś naprawdę będzie chciał ukraść Twoje obrazy, nie ma sposobu, by całkowicie temu zapobiec. Co zatem można zrobić? Znaki wodne istnieją od dawna, ale dziś spełniają niewielką rolę – nawet najbardziej nachalne można łatwo usunąć za pomocą nowoczesnego oprogramowania AI. Skuteczniejszym rozwiązaniem jest monitorowanie swoich zdjęć za pomocą wyszukiwania odwrotnego Google lub narzędzia TinEye, gdzie można przesłać plik i sprawdzić, gdzie w sieci się pojawił. Podobnie działa usługa Pixsy – w wersji darmowej pozwala przesłać do 500 zdjęć, a w płatnej, abonamentowej monitorować znacznie większe zbiory. Wielu fotografów uważa to za świetny sposób ochrony swojego portfolio.

Bądź transparentny

Jeszcze w czasach fotografii analogowej twórcy manipulowali obrazem, aby zmienić jego kontekst. W erze cyfrowej sztuczna inteligencja sprawiła, że takie działania są znacznie szybsze i łatwiejsze. Kluczowe jest jednak zachowanie transparentności wobec odbiorców – jeśli usunąłeś lub dodałeś element w kadrze albo

wykorzystałeś generatywną AI do rozszerzenia ujęcia, koniecznie wspomnij o tym w opisie zdjęcia. Platformy społecznościowe, takie jak Instagram czy Facebook, zaczęły stosować systemy weryfikujące obrazy i mogą oznaczyć Twoje zdjęcie jako fałszywe lub częściowo fałszywe, jeśli uznają, że zostało w całości bądź częściowo wygenerowane przy użyciu AI. Nigdy nie próbuj przedstawiać obrazów stworzonych w MidJourney czy DALL-E jako „prawdziwych” fotografii – to nie tylko nieetyczne, ale również prosty sposób na utratę wiarygodności. Sztuczna inteligencja bez wątpienia ma swoje zastosowania w fotografii, ale najważniejsze jest, by jasno komunikować, kiedy i w jaki sposób została użyta.

plików RAW. Dobrym rozwiązaniem jest także stosowanie formatu WEBP. Wiele serwisów oferuje opcję blokowania pobierania obrazów, choć oczywiście nie powstrzyma to nikogo przed wykonaniem zrzutu ekranu. Warto też sprawdzić ustawienia dotyczące botów skanujących stronę. Niektóre z nich, jak roboty wyszukiwarek, są przydatne pod kątem SEO, ale należy mieć możliwość wyłączenia crawlerów opartych na sztucznej inteligencji. Trzeba jednak pamiętać, że nie chroni to zdjęć, jeśli zostaną one opublikowane w innym serwisie czy aplikacji, które takie boty mają aktywne.

Kwestia praw autorskich

Niestety zawsze znajdują się osoby chcące przywłaszczyć sobie cudzą twórczość. Choć można uznać to za pewną formę uznania, fakt, że inni cenią Twoje zdjęcia, w najlepszym razie bywa irytujący, a w najgorszym może odbić się na Twoich zarobkach lub zaszkodzić reputacji. Środki ostrożności opisane wcześniej, takie jak zabezpieczenia

Certyfikat prosto z aparatu

Również producenci aparatów wprowadzają rozwiązania, które pozwalają potwierdzić oryginalność zdjęcia już w momencie jego zapisu. Przykładem jest Leica M11-P, wyposażona w funkcję natywnego zapisywania certyfikatów autentyczności obrazu. W momencie wykonania zdjęcia plik otrzymuje podpis cyfrowy oparty na technologii Content Authenticity Initiative (CAI) oraz standardzie C2PA (Coalition for Content

Provenance and Authenticity). Dzięki temu każda fotografia zawiera w metadanych informacje o autorze, dacie, miejscu wykonania i nieprzerwanej historii edycji. Co istotne, podpis jest szyfrowany kryptograficznie, więc wszelkie próby manipulacji plikiem można łatwo wykryć. Podobne rozwiązania testują już inni producenci, tacy jak Sony, Nikon i Canon, którzy ogłosili współpracę w ramach standardu C2PA.

REDAKCJA

Redaktor naczelny

Maciej Zieliński

e-mail: maciej.zielinski@avt.pl

Kontakt do redakcji:

e-mail: digitalphotographer@avt.pl

Skład

Studio Adekwatna

Reklama

Katarzyna Gutkowska

e-mail: katarzyna.gutkowska@avt.pl

PR i Promocja

Maciej Zieliński (szef działu)

e-mail: maciej.zielinski@avt.pl

Wojciech Marciniak

e-mail: wojciech.marciniak@avt.pl

Prenumerata

tel. (22) 257 84 22 (godz. 10:00–14:00)

e-mail: prenumerata@avt.pl

Kwartalnik Digital Photographer Polska wydawany jest

przez **Wydawnictwo AVT**: AVT-Korporacja Sp. z o.o.

ul. Leszczyńska 11, 03-197 Warszawa.

Artykuły w tym wydaniu są tłumaczone i reprodukowane

z miesięcznika Digital Photographer. Tytuły prawne

należą do Future Publishing Limited. Wykorzystano

na licencji. Wszystkie prawa zastrzeżone.

Wszystkie ceny podane w magazynie, o ile nie zostały

uzyskane od polskiego dystrybutora, są cenami

uśrednionymi, zebranymi z ofert uznanych sklepów, w tym

internetowych, na terenie Polski (w przypadku braku ofert

polskich, są to ceny przeliczone z cen brytyjskich).

Więcej informacji dotyczących tego i innych tytułów

wydawanych przez grupę Future Publishing Limited

zamieszczono na stronie www.futureplc.com.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności

za treść reklam i ogłoszeń.

11. Vintage Photo Festival

Bydgoszcz / Toruń / Kujawy i Pomorze

19.09 ____ 19.10.2025

POSŁUCHAJ!

Nowy
Sezon!

- _ Rozmowy
- _ TechStories
- _ Nasi goście

